Vol: V
No: 5

18th March, 1966
27th Phalgun, 1887 S.E.
(Friday)

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES.
Oral Answers to Questions.	563-594
Short-notice Questions and Answers.	594-598
Written Answers to Questions.	599-602
Point of Information:	
re : Fifth steel plant, etc., ...	602-608
re : Rail-cum-road bridge on Godavari river	608-609
re : Demise of Vir Savarkar	609
Calling attention to matters of Urgent Public Importance:	
re : Wholesale eviction of cultivators consequent on the issue of notices by Revenue Officers in villages of Ghanapur Taluk.	609-610
re : Cutting down of trees in the wake of the Inams Abolition Bill.	610-611
re : Goonda activities of some individuals in Kanapuram village, Devarakonda taluk, Nalgonda district. ..	611-612
re : Delay in granting scholarships to students.	612-614
Point of Information:	
re : Threatened closure of ration shops in the twin cities. ..	614
Annual Financial Statement (Budget) for the year, 1966-67:	
Voting of Demands for Grants:	
Demand No. III—Taxes on Vehicles—Rs. 16,95,000. Demand No. XXVI—Labour and Employment—Rs. 1,31,71,000. Demand No. XLVI—Capital Outlay on Industrial Development Rs. 60,00,000 — Passed.	615-674

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH AT GOVERNMENT PRESS, KURNOOL

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.

OFFICIAL REPORT.

Thirty-Ninth date of the Sixth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly.

Friday, the 18th March 1966.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

[MR DEPUTY SPEAKER IN THE CHAIR]

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

LAND UNDER RALLAPADU PROJECT.

902—

*1888 Q.—*Sri S Vemayya (Put by Sri Vavilala Gopalakrishnaiah)*.—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) the extent of land fit for wet cultivation, still lying uncultivated, under the Rallapadu Project in Nellore district now, and

(b) the steps that have been taken to bring the land under plough now?

The Minister for Revenue (Sri N. Ramachandra Reddy):—(a) Acres 1,711.38 in the localised extent

(b) The ryots are said to be gradually bringing the land under cultivation The question whether this extent should be deleted from the localised ayacut and in its place include an equivalent area outside the localised area is under consideration.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—రెండు సైడ్స్, రైట్ అండ్ లెఫ్టకెనాల్స్ వుండాలి, ఇప్పుడు చెప్పిన ఆయకట్టు దేనిక్రింద?

Sri N. Ramachandra Reddy :—I do not have those details. I think—I presume, both are functioning

TANK BED LANDS OF THE NIZAMSAGAR.

903—

*1893 *Q.—Sri Ramachandra Rao Deshpande (Narayankhed)*: —Will the hon Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether the Government propose to either issue pattas or auction the Delta areas of the Nizamsagar tank bed lands in view of the fact that thousands of acres of such lands are being regularly cultivated under the white jawar, gram and other similar crops; and

(*b*) if not, the reasons therefor?

Sri N. Ramachandra Reddy:—(a) No, Sir. There are no such proposals

(*b*) Unless the P.W Department certify that the cultivation of the lands would not endanger the tank bed, assignment cannot be considered Further there are proposals for raising the height of the dam by 2 feet in which case the lands get submerged

Sri Ramachander Rao Deshpande:—Since more than 6 or 7 years in the Nizamsagar tank bed, there are certain deltas which have been formed I have details that about 4,200 acres of land is put under cultivation Jowar, gram and other crops are being raised and a very bumper crop is raised. Now that, we are having food crisis and in the interests of food production, can we not assign them, because since more than 6 or 7 years, it is under egular cultivation and there is no difficulty about water. etc.

Sri N. *Ramachandra Reddy*.—It is not possible to assign those tank bed lands; we must take the advice of the technical department, i.e., Public Works Department. Even though they are under cultivation, it is only under encroachment, and penalties are being levied.

Sri Ramachandra Rao Deshpande:—What I would say is that in the interests of growing more food and stepping up food production, will it not be possible also to consult the Irrigation Department to see that these lands are assigned, because it will not in any way harm the tank itself.

Sri N. Ramachandra Reddy:—Of course, food production is an important matter, but it is not an end in itself, because already there is a complaint that the tank is being silted up. So in view of the technical advice we have to see all these things. No doubt importance should be given to food production but at the same time, it should be seen that the Reservoir would not get silted up.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వేంకటేశ్వర్లు (నందిగామ):— రిజర్వాయర్ సిల్టప్ అయి పోకుండా చూడవలసిన బాధ్యత వుందనుకోండి, కాని యింతవరకు టెంపో రరీగా కల్టివేట్ చేస్తున్నారు కొన్ని సంవత్సరాలనుండి, అబ్జెక్షనబుల్ అయిన ప్పుడు వారినుండి పెనాల్టీలు వసూలుచేయడం దేనికి? టెక్నికల్‌గా వెయ్యాలి కాబట్టి వారిపై ఆవిధంగా వేస్తున్నాము. దానిని రెజ్‌చేస్తే అపంతా ఎట్లాగూ మునిగిపోతున్నది' అందువలన, ఇమీడియేట్‌గా యిది అబ్జెక్షనబుల్ ఏమీ కాదు కాబట్టి దానిని ఆపివేస్తారా?

Sri N. Ramachandra Reddy:—Immediately it is objectionable.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—How? Have they raised the level. They have not raised the level. How is it objectionable?

Sri N. Ramachandra Reddy.—Even if we do not raise the level now, it is part of the tank bed; it is submergeable, and as and when water receeds it is being cultivated. It is a portion of the tank bed land and it is highly objectionable.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—టెక్నికల్‌గా, బోర్డు స్టాండింగ్ అర్డర్సులో అబ్జెక్షనబుల్ అని వ్రాసుకుంటే వ్రాసుకుని వుండవచ్చు, అదిసరి అది రైజ్ చేసి ఏమి వుద్ధరిస్తారో, తరువాత చూద్దాం. ఇప్పటివరకు ఏమీచేయలేదు కాబట్టి, ఇప్పటివరకు అబ్జక్షనబుల్ ఎట్లా అవుతుంది? ఎట్లాగూ యిప్పుడు వారు పంటలు పండిస్తున్నారు కాబట్టి, పెనాల్టీలు వేయడం దేనికి?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:–ఈకొశ్చెన్‌ఎప్పుడూవస్తూనేవున్నది.టాంక్‌బెడ్ ల్యాండ్స్ కల్టివేట్ చేయించాలని అపోజిషన్ మెంబర్సు చెప్పడం, అక్కడ సిల్టప్ అయిపోతూవుండడం జరుగుతూ వున్నది. దీనివలన తాత్కాలిక లాభం కంటే నష్టం ఎక్కువగా వుంటుందనే విషయం గ్రహించాలి.

Sri Ramachandra Rao Deshpande:—It is not as though it is being silted up due to the fact of its being cultivated, but because it was already silted up. Last time also, on more than one occasion, on the floor of this House, it has been stated that there was no de-silting programme What I suggest is when it is already under cultivation for more than 6 or 7 years, why should we not assign it?

Mr. Deputy Speaker:—This he has already answered.

Sri *Ramachandra Rao Deshpande*:—No, what he says is, it is being silted up. What I say is, it is not due to cultivation, but there was already silting, and there was no de-silting programme with the Government.

Sri N. *Ramachandra Reddy*:—How can he say that? We have been guided by technical advice. They say that it is because of cultivation only that erosion will be there and consequently silting is taking place. That is the advice of the technical department and we must abide by it.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ):- ఈ ముఖ్య యీ టాంక్‌బెడ్స్ సమస్య వచ్చినప్పుడు కొంచెం రిలాక్స్ చేసినట్లుగా వున్నది. ప్రస్తుతం కట్టివేసినట్లు వున్నది. కనీసం మనఆహార దిగుమతులు ఆగిపోయేంతవరకైనా యీ అవకాశాన్ని అక్కడ ప్రభుత్వం కల్పించడానికి పూనుకుంటుందా? అయిదారు సంవత్సరాలనుండి వారక్కడ వున్నారు.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి:—ఈ సంవత్సరం యిచ్చాము, యీ సంవత్సరం చేసుకోడానికి ఏమి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—కనీసం కొంతకాలంవరకూ, మనం ఆహార రంగంలో సెల్ఫ్‌సఫిషియన్సీ సంపాదించేవరకూ, యీ అవకాశాన్ని కల్పిస్తే బాగుంటుందేమో ఆలోచిస్తారా?

Sri N. *Ramachandra Reddy*:—It is not possible, Sir.

Sri *Ramachandra Rao Deshpande*:—Does the Government have any programme of de-silting? There is more than 10,000 acres which help for food production and there are about 20 or 30 villages. Therefore, would the Government take this matter into consideration and allow certain concessions in regard to cultivation?

Sri N. *Ramachandra Reddy*:—De-silting is a separate matter. That question may therefore be put to the Irrigation Minister. how, when the matter is under consideration, de-silting, how much it would cost—is a problem that has to be examined That question may therefore be put to the Irrigation Minister.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—నాలుగువేల రెండువందల ఎకరాలు యిప్పుడు సాగుచేస్తున్నారు మీరు బండ్‌రైజ్ చేయండి, సబ్‌మర్షన్ అయితే అప్పుడు ఎవరికి అభ్యంతరం వుంటదు. మీరు చెసేంతవరకైనా వారికి కల్టివేషన్‌కు అవకాశం యిస్తే అహారసమస్య కూడా కొంతవరకు పరిష్కారమవుతుందిగదా. పెనాల్టిలు మాత్రం వేస్తున్నారు దానిని ఎందువలన ఆపడం లేదు? అయిదారు సంవత్సరాలనుండి వారు పెనాల్టిలు కట్టుకుంటూ వస్తున్నారు. అహారసమస్య విపరీతంగావున్న యీనాడు మంత్రిగారు యిదిసాధ్యం కాదు అంటున్నారు. ఎందువలన సాధ్యంకాదు? పుస్తకాలలో వ్రాసినది చెప్పవద్దని వారికి మనవి. ప్రాక్టికల్‌గా జరిగేవిషయాన్ని గూర్చి చెప్పమనండి, పుస్తకాలలో వ్రాసినది చదవవద్దు. ఎందువలన యిది అబ్జెక్షనబుల్. Why do not the Government allow that?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:—పుస్తకాలలో వ్రాసిన విషయంకాదు. పుస్తకాలలో అబ్జక్షనబుల్ అనేవ్రాసివుంది. కాని ప్రాక్టికల్ జరిగేది దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. కల్టివేషన్ వలన యింకా ఎక్కువగా సిల్టప్ అయిపోతుంది. ఆవిషయం గౌరవసభ్యులుదృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. All that acreage that has been mentioned is encroachment. That is also a portion of submergeable areas, not that if we raise it will become submergeable. Even now it is a portion that is submergeable.

CULTIVATION OF LAND UNDER VEMAGIRI AND PERAVARAM PUMPING SCHEMES.

904—

*1110 Q.—*Sri A. Ramachandra Reddy (Put by Sri V. Satyanarayana)*:—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) the extent of land under wet cultivation in East Godavari district under Vemagiri and Peravaram Pumping Schemes respectively during 1964, and

(b) the rate of tax (Land Revenue, water tax, etc.,) being levied on these wet lands?

Sri N. Ramachandra Reddy:—(a) (1) Under Vemagiri Pumping Scheme—Acres 1,297-61.

(2) Under Peravaram Pumping Scheme—Acres 4,243.

(b) *Vemagiri Pumping Scheme*:

Dry assessment: Ranging from Rs. 3.27 paise to Rs. 10.40 per acre.

Water rate: For wet crops—Rs. 15.

Dry crops Rs. 7.50 per acre.

Duflasal crops Rs 22.50 per acre

Pumping charges Rs. 17 per acre.

Peravaram Pumping Scheme:

Dry assessment Rs. 10.39 paise per acre

Water charges on wet crop on dry land Rs. 12.50 per acre.

Water changes on dry crop on dry land Rs. 6.25 per acre.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఒకచోట ఎకరానికి 15 రూ. లు వేశారు ఇంకొక చోట 12 రూ. లు వేశామన్నారు. ఈ తేడాకు కారణం ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:—పంపింగ్ స్కీములు యిచ్చినప్పుడు ఆ విధంగా వేశారు. It is now being revised. Uniform rates are under consideration. They will be issued shortly.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—వేమగిరి విషయంలో 15 రూ. లు. ఏడున్నర రూపాయలు వేశారు. పెరవరంలో 12 రూ. లు. 6 రూ.లు వేశారు వీటి ఏక్సెటెంట్ దాదాపు ఒకటిగా నేవుంది. ఈ డిస్క్రిమినేషను ఎందుకు చేశారు? ఫేవరిటిజం చూపించాలని చేశారా? ఇందులో పొలిటికల్ రీజన్స్ వున్నాయా?

Sri N. Ramachandra Reddy:—These schemes were started long back and both the schemes were not started simultaneously. When the schemes were taken into consideration, different rates were adopted, taking the cost into consideration. Now uniform rates are under issue.

శ్రీ. వంకా సత్యనారాయణ:-కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రొడక్షనునుబట్టి రేట్సుడిఫరెంట్‌గా వున్నాయి అంటున్నారు, అట్లాకాకుండ కామన్‌గా రేట్స్‌వుంచితే పనూలుచేసు కోవలసిన డ్యూరేషను పెరుగుతుంది. ఒకేపంటకు ఒకేవిధమైన వాటర్ యిస్తుంటే ఒకచోట 15 రూ లు యింకొకచోట 7 రూ.లు ఏ పద్ధతిప్రకారం యీక్విటీ అవుతుంది? రెండవది, పంపింగ్ స్కీములలో ఏది ఎప్పుడు ప్రారంభించారు? ఎన్నిసంవత్సరాల డిఫరెన్సు వుంది?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:—కాస్ట్ ఆఫ్ పంపింగ్ పర్క్రవుట్‌చేసి చాల రోజులక్రితం ఆవిధంగా చేశారు. ఇప్పుడు యూనిఫారంరేట్సు అప్లయిచేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచనచేసి, నోటిఫైచేసింది. ఇప్పుడు 30 రూ. లు పంపింగ్

ఛార్జస్, ప్లస్ డ్రైరేట్. ప్లస్ సెసెన్ సబ్జక్ట్ టు ఎ మాక్జిమం ఆఫ్ రూపీస్ 40 అనేది ప్రభుత్వ ఆలోచనలో వుంది. దానినిబట్టి ఇప్పుడు నోటిఫైచేశాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— అడిషినల్ లేవీ వేశారు. ఆన్నిరివైజు చేసి కాలిక్యులేట్ చేయమన్నారు. అయితే, ఇప్పుడు యీ ఎక్స్పషన్ ఎట్లా వచ్చింది? ఇప్పుడు 40 రూ. లపరకు వేయడానికి ఆర్డరు యిచ్చామంటు న్నారు. అయితే, అడిషినల్ అసెస్మెంటు అక్టు దీనికి అప్లయికాలేదా? అప్లయి అయితే అసెస్ చేయలేదా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:—అది వేరు, ఇది వేరు, అడిషినల్ అసెస్మెంటుకు దీనికి సంబంధం లేదు. This is a pumping scheme, it is separate.

Irrigation under the Krishna Barrage Scheme.

905—

*265 (3203) *Q*.—*Sri N. Venkata Swamy (Parachuru)*:—Will the hon. Minister for Irrigation and Agriculture be pleased to state:

(a) the acreage proposed to the irrigated in Guntur and Krishna districts under Krishna Barrage Scheme; and

(b) the acreage irrigated so far?

The Minister for Irrigation and Agriculture (Sri A. C. Subba Reddy).—(a) 1.10.026 acres as originally contemplated.

(b) 74,157 acres developed up to October 1965.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—మిగిలిన 50 వేల ఎకరాలు ఎందుచేత కల్టివేషనులోకి రాలేదు ?

శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి;—50 వేలు కాదు, ఇంకా బాగా తక్కువే, ప్లాను వేసినప్పుడు కొన్ని కొన్ని ఎకరాలు రావు దానిక్రింద. హై లెవెల్ ల్యాండ్సు కొన్ని వున్నాయి, అవి బాగుచేయవలసివుంటుంది అటువంటివి రెండు వేల ఎకరాలు వున్నాయి. గవర్నమెంటు వేస్ట్ ల్యాండ్స్ 7,500 ఎకరాలు వున్నాయి. హవుస్ సైట్స్ 80 ఎకరాలు వున్నాయి. లో లెవెల్ ల్యాండ్సువున్నాయి. అవి 6,720 ఎకరాలు వున్నాయి. రోడ్డు పోరం బోకులు 200 ఎకరాల చిల్లర వున్నాయి, గార్డెన్ ల్యాండ్సు వున్నాయి, ఇవన్నీకూడా నెగ్లెక్టడ్ బైరయట్స్ అని—అది వారికి యివ్వలేక అట్లా చేస్తున్నారు, కాని ఇప్పుడు ల్యాండు మార్టగేజి బ్యాంకునుండి కొంత డబ్బు యిస్తున్నారు. ఇటీవల ఒక సంవత్సరంలోపల 19 వేల యకరాలు డెవలప్ చేశారు.

I think all possible extent would be developed during the course of this year.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మాడుగుల):—ఏకరేజ్ ప్రపోజ్ డు అంటే ఇక్కడ హవుసెస్ రోడ్సు కూడా చూపిస్తున్నారు. ఇప్పుడు యీ రోడ్సు హవుస్ సైట్సు చూపించారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—సర్వే నెంబరు వుంటుంది. ఈ నెంబరులో యున్ని ఎకరాలు అని వేస్తారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—ఏకరేజ్ ప్రప్రొజుడు టు బి డి ఇరిగెటెడ్‌లో అప్పుడు ఎక్స్‌క్లూడ్ కాలేదా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—సర్వే నంబర్లు వేసుకొని ఏకరేజి వేస్తారు. ఇది ఏలినేట్ చేసినా ఎక్కడైనా పాసిబిలిటిస్‌వుంటే లక్ష చిల్లర ఎకరాలు తప్పకుండా చేసుకోవచ్చును.

శ్రీ ఎన్. వెంకటస్వామి:—సెకెండ్ క్రాఫ్‌కు ఫలానా ఏరియాలో వుంటుందని ప్రత్యేకంగా యిచ్చినతరువాతకూడా లోకల్ పీపుల్ యిక్కడకు వచ్చి మంత్రిగారిమీద ఒత్తిడి తేవడంతో మళ్లా ఎక్కువ పాలానికి యిస్తున్నారు. అలాంటప్పుడు ముందుగా యిచ్చినవారికి నీరు చాలక యిబ్బంది అవుతుందికదా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—మంత్రిగారిమీద ప్రజర్ తేవడం అంత సులభం కాదు. అటువంటిదేమీ జరుగలేదు. కలెక్టరులకు ఇంజనీర్లకు వదలి పెట్టాము. మంత్రిగారు స్పెషల్‌గా యివ్వలేదు. కానీ, అనాథరైజ్‌డు కల్టివేషన్‌వుంది, దానికి ఫీనలైజేషన్ వస్తుంది.

LINKING OF KOLLERU LAKE WITH ELURU CANAL.

906—

*1518 Q.—*Sarvasri A. Sarveswara Rao (Eluru) and V. Satyanarayana*:—Will the hon. Minister for Irrigation and Agriculture be pleased to state:

whether Government have plans ready for execution to link Kolleru lake with Eluru canal (West Godavari) by digging link canals to provide cheaper transport facilities for grains to the ryots of the Kolleru area?

Sri A. C. Subba Reddy:—No, Sir.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు: —లింక్ కెనాల్స్ లేకపోవడంవల్ల అక్కడ పండే పంటకు ఇతరచోట్లపండే పంటకు ధరలో ఒకటి రెండు రూపాయలు వ్యత్యాసం వస్తుంది. రోడ్సు అయినా వేయవచ్చు, లింక్ కెనాల్ అయినా వేయవచ్చు. వేస్తే ధరలో వ్యత్యాసం లేకుండావుంటుంది రోడ్సు వేసేటట్లయితే కొంచెం డబ్బు ఇవ్వడానికికూడా సిద్ధంగా వున్నారు.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—రోడ్డు వేయడం అంటే ఆలోచించవచ్చు, లింక్ కెనాలకు చాలా జాస్తి ఖర్చు అవుతుంది, మిశ్రా కమిటీ రిపోర్టు ఫైనలైజ్ చేసినప్పుడు వీలుంటే ప్రయత్నం చేద్దాము.

COLLAPSE OF WALL OF CEMENT CHANNEL IN NELLORE TOWN.

907—

*1666 Q.—Sri G. C. *Kondiah* (Nellore):—Will the hon. Minister for Irrigation and Agriculture be pleased to state:

(a) whether the wall of cement channel (*i.e.*, Reval channel) collapsed near Leela Mahal Cinema hall in Nellore town in the third week of October 1965;

(*b*) if so, the reasons therefor;

(c) the name of the contractor to whom the repairs work was entrusted, and

(d) whether there are any complaints that the lowest bidder for the work was not given the contractor and if so, the action taken thereon?

Sri A. C Subba Reddy.—(a) Yes, Sir.

(*b*) There was rain on the night of 16th October 1965 and because of the rain, a rough stone mud wall of 7′ height adjoining to retaining wall of the channel fell upon it on 17th October 1965. Also, a palmyrah tree standing close to the retaining wall got bent on account of the rain and the roots of the tree kicked the back of the wall. Both the factors caused the fall of the wall to about 40′ length.

(c) Sri Ch Ayyapa Reddy.

(d) Does not arise, as the contract was awarded to the lowest tender

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య:— టౌనులో కట్టుతున్న కాలువ గోడలుకూడా ఒకసారి పడిపోయాయి. మళ్ళా తిరిగి వారికే యిచ్చారని, లోయస్టు ఆఫర్ చేసిన కంట్రాక్టరును కాదని వీరికే యిచ్చారని వుంది. అట్లా ఎందుకు జరిగింది?

Sri A C Subba Reddy:—I said, Sir, that this is the lowest tender.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ (కర్నూలు):—ఆ కాంట్రాక్టరు అంతకుముందు చేసినటువంటి పని బాగాలేదని, ఆయనకు యివ్వకూడదని వున్నప్పటికికూడా ఆయనకే యిచ్చారనే విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—అది ప్రభుత్వ దృష్టికి రాలేదు. ఈ గోడ ఎందువల్ల పడిందో కారణాలు చెప్పాను. గోడ పడటంవల్ల మళ్ళా అతని చేతనే రీ కన్‌స్ట్రక్ట్ చెయించారు.

Repair of Tanks at Vijayaramasagaram.

908—

*1626 Q.—*Sri K. Appala Naidu (Revidi)*:—Will the hon. Minister for Irrigation and Agriculture be pleased to state:

(a) whether it is a fact that estimates have been prepared for repairing the tanks of Vijayaramasagaram, Lakkavarapukota, Visakhapatnam district;

(b) if so, the estimated expenditure; and

(c) when the work will be taken up?

Sri A. C. *Subba Reddy*:—(a) Yes, Sir; tentative estimates have been prepared for two tanks bearing the same Vijayaramasagaram in Srungavarapukota taluk, Visakhapatnam district; one near Kondagangubudi village and the other near Lakkavarapukota village.

(b) For tank near Kondagangubudi village, the preliminary estimate is about Rs. 4.5 lakhs for the tank near Lakkavarapukota village, the estimate is Rs. 54,000.

(c) In respect of the tank near Kondagagubudi village, the work can be taken up after the estimate is finalised by the Chief Engineer (Minor Irrigation) and the scheme sanctioned by Government. The work on the tank near Lakkavarapukota village, being only repairs, will be taken up during the current season, i.e., 1965-66.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి (విజయనగరం) :—గుంటగంగబుద్ది చెరువుకు ఎస్టిమేటు తయారైనది కాబట్టి ఈ సంవత్సరం take up చేయడానికి ప్రయత్నంచేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—ఫైనల్ ఎస్టిమేటు తయారుకాలేదు, ప్రిలిమినరీ ఇన్‌వెస్టిగేషన్ అయినది. It is a remunerative scheme and Engineers were asked to prepare the final estimates.

INSTALLATION OF OIL ENGINES AND PUMPSETS IN KANIGIRI TALUK.

909—

*1284 Q.—*Sri P. Venkata Reddy (Udayagiri)*:—Will the hon. Minister for Irrigation and Agriculture be pleased to state:

(a) whether it is a fact that prior permission of Government has to be obtained to install oil Engines and Pumpsets for the river wells situated along the Manneru river in Kanigiri taluk, Nellore district for irrigation purposes;

(b) if so, whether the Government propose to exempt the ryots from obtaining such prior permission as the ryots were drawing water from those wells since a long time through Mota system; and

(c) if not, the reasons therefor?

Sri A C Subba Reddy:—(a) Yes, Sir;

(b) No, Sir;

(c) Since the existing lower riparian rights have to be protected.

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి:—శతాబ్దాల తరబడి అక్కడ మోటపద్ధతుల ద్వారా సేద్యంచేస్తున్నారు. Stagnated water తీసుకొని చేసుకుంటు న్నారు. మోట పద్ధతిస్థానే పంపు సెట్లు పెట్టుకోడానికి objection ఎందుకు వుండాలి? Mechanized irrigation ను పూర్తిగా నిషేధిస్తు న్నారా?

శ్రీ ఎ, సి సుబ్బారెడ్డి:—ఇంతకుముందు assurance ఇచ్చాను, ఏ ఏ బావులు ఉన్నవో ఆ బావులక్రింద ఎంత irrigate చేస్తున్నారో దానిని తనిఖీచేసి పంపు సెట్లు యిస్తాము, పర్మిషన్ లేకుండానే పంప్ చేసుకోడానికి పర్మిషన్ ఇవ్వాలంటే అప్పుడప్పుడు కొత్తవి వస్తుంటాయి కాబట్టి కష్టంగా వుంటుంది. పంప్ సెట్లు పెట్టిన తరువాత జాస్తిగా irrigate చేయడానికి వీలుంటుంది. అన్నీ ఆలోచించి existing బావులక్రింద existing lands కు అప్లికేషన్ పెట్టుకోగానే immediate గా enquiry చేసి ఉత్తర్వులు ఇవ్వటానికి అక్షేపణలేదు.

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి:--అర్జీ పెట్టాలంటున్నారు, అనేకమంది రైతులు అక్కడ పర్మిషన్ తీసుకోలేనిస్థితిలో ఉన్నారు, మొదటి నుంచి మోటలో తీసికోడానికి అవకాశంఉంది, Extent పెంచితే తప్పకుండా Penalise చేయండి మొదటినుంచి సాగుచేసుకొనేదానికి పంపు సెట్లు పెట్టుకోడానికి objections ఏమిటి ?

శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—అదిచేయడానికి లేదు, పర్మిషన్ తప్పకుండా ఇస్తాము, penalize చేయడం పెంటలు, అప్పుడుకూడా మనమే అయ్యో, పాపం, పెదలు grow more food క్రింద పండిస్తుంటే ఇదేమిటి అని మనమే చింతపడవలసి వస్తుంది.

PAMUR TANK IN KANIGIRI TALUK.

910—

*1292 Q.—Sri P. Venkatareddy:—Will the hon. Minister for Irrigation and Agriculture be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the Government to bring Pamur tank in Kanigiri taluk, Nellore district to the P.W.D. standards and to keep it under the control of Public Works Department;

(b) if so, when it will be taken up; and

(c) if not, what are the reasons?

Sri A. C. Subba Reddy:—(a) Yes, Sir.

(b) The tank was taken over by the Public Works Department on 6th January 1965. Steps are being taken to bring it to Public Works Department standards.

(c) Does not arise.

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి:— మొదటినుంచి 250 ఎకరాల ఆయకట్టు ఉండే చెరువు. మొదటే పబ్లిక్ వర్క్సు డిపార్టుమెంటు తీసుకోవలసి ఉండె. పొరపాటు చేశారు, పోయిన సంవత్సరం తెగిపోయింది. నీళ్లు వస్తే మరల తెగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. సంవత్సరం క్రిందట తీసుకున్నట్టు మంత్రిగారు సెలవిస్తున్నారు, వెంటనే అంచనాలు తయారు చేయించి వచ్చే monsoon లోపల ప్రారంభించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— 1965 లో తీసుకున్నాము. ఎస్టిమేట్లు తయారవుతున్నాయి. Temporary breaches close చేయడానికి అయిదువేలు శాంక్షన్‌చేసి ఈ సంవత్సరమే close చేస్తున్నారు.

CHAKIREVUKATTA AT KONTHALAM VILLAGE, NARSIPATNAM TALUK.

911—

*1073 Q.—Sri S. Appala Naidu (Put by Sri B. Srirama Murthy):—Will the hon. Minister for Irrigation and Agriculture be pleased to state:

(a) whether investigation and estimates have been completed for the Chakirevukatta at Konthalam village, Narsipatnam taluk, Visakhapatnam district;

(b) if so, the estimated expenditure therefor; and

(c) when estimates have been prepared and when the scheme will be implemented?

Sri A. C. Subba Reddy:—(a) No, Sir.

(b) and (c) Do not arise.

ACCIDENT TO GOVERNMENT JEEP.

912—

*578 (1496) Q.—Sri K. Rajamallu (Chinnur):—Will the hon. Minister for Irrigation and Agriculture be pleased to state:

(a) whether the Government are aware that Government Jeep of the Assistant Engineer, Public Works Department, Luxettipet, met with an accident in the month of July 1964 killing two men on the spot;

(b) whether it is also a fact that it was driven by a private driver;

(c) what was the damage occurred to the jeep and the amount spent for its repairs after this accident;

(d) whether it is a fact that a civil suit was filed in the Munsif Court, Luxettipet, against the Assistant Engineer, Public Works Department for payment of compensation by the relatives of the deceased; and

(e) what departmental action has been taken against the Assistant Engineer, Public Works Department?

Sri A. C. Subba Reddy:—(a) Yes, Sir; but the accident occurred on 20th September 1964 and not in July 1964 and only one man and not two, succumbed to injuries,

(b) Yes, Sir; a private driver having a licence, engaged during the leave of the regular driver was driving the vehicle at the time of the accident.

(c) Bonnet, front glass, radiator, mudguards, head-lights and top of the jeep were damaged and the cost of repairs amounted to Rs. 703.

(d) Yes, Sir, but the suits were subsequently withdrawn by the petitioners themselves on 24th April 1965, without prejudice to their right of filing their claims before a competent tribunal.

(e) A detailed enquiry is under progress.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:— Court లో నుంచి withdraw చేశారు అనుకోండి. గవర్నమెంటు నుంచి ఏమైనా compensation ఇచ్చారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— ఆ details నా వద్ద లేవు. ట్రిబ్యునల్ ఇన్క్వయిరి ఉంది వారివద్ద file తీసుకుని ఏమైనా ఇచ్చారో తెలియదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం:— "What departmental action has been taken" అని (e) లో అడిగిన దానికి ఏమి చెప్పారు ?

Sri A C. Subba Reddy:—There was a complaint also apart from this, from the public that this Assistant Engineer is using the jeep for hiring private people also. That was received by me on 12th March 1965. Immediately I have asked the department to send it to the A.C.B., and the A.C.B has enquired into it. They said that so long as he was there no evidence would come in and therefore asked for his transfer. Immediately we have transferred him. The A.C.B. is still enquiring into the matter.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం:— Public Works code లో ఒక రూలు ఉంది, డ్రైవరు నుంచి జీపు పుచ్చుకుని తనే drive చేయకూడదని రూలు ఉంది, అందుచేత prove అయిపోయిందికదా! దానిపై ఏమి action తీసుకున్నారు? మిగిలిన complaints తరువాత చూసుకోవచ్చును.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— డ్రైవరు నుంచి అసిస్టెంటు ఇంజనీరు తీసుకుని drive చేసినట్లుగా ఎక్కడా లేదు. When the permanent driver went on leave some other driver was appointed and when he was driving it, this accident took place.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:— అది కూడా రూల్సుకు వ్యతిరేకమే. అ డ్రైవర్ absent అయితే మరొక గవర్నమెంటు డ్రైవర్‌ను పెట్టాలి. ఆ రోజు leave పెట్టుకున్నాడా?

Sri A. C. Subba Reddy:—Yes, Sir. When the driver went on leave, another licenced driver was appointed temporarily.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:— Unlicenced driver కాకూడదనేదే కాకుండా ఒక పర్మనెంటు డ్రైవర్ leave మీద పోతే మరొక ప్రైవేటు డ్రైవరు చేత డ్రైవ్ చేయించకూడదని కూడా రూలు ఉన్నది.

Sri A. C. Subba Reddy:—Certainly, Sir, when he gets the appointment, he becomes a Government driver.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:— అంత కోపం ఎందుకు ?

శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— తమరు పెద్దవారు. తమకే అంత కోపం వస్తే చిన్నవాణ్ని నాకు కోపం రాదా ?

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:— అయితే కోపం తెచ్చుకోండి! P. W. Code లో రూలు వున్నది. Action ఏమిటి తీసుకున్నారు అని అడిగాము, అప్పాయింట్ చేశారంటే ఆర్డరు ఉన్నదా అని అడిగాము, కోపం వస్తే ఎట్లా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— ఉందా అంటే ఉంది అని చెప్పాను. అసిస్టెంటు ఇంజనీరు తీసుకు వెళ్ళాడా అంటే-

Sri Tenneti Viswanatham:—Please show us the appointment order.

Sri A C. Subba Reddy:—I say, he is appointed for three days by the Assistant Engineer. That means, he must have an appointment order. I cannot show immediately what he asks. If he wants, I will get it and place it on the Table of the House.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:— చివరి జవాబు గట్టిగా చెప్పారు; బోధ పడలేదు.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— అసిస్టెంటు ఇంజనీరు డ్రైవ్ చేసినట్లు నేను ఎక్కడా చెప్పలేదు. I have never said anywhere in the answer. It was only the driver that was driving. The Assistant Engineer also was on casual leave when this accident took Place.

Private driver means he is not a permanent driver. The permanent driver went on leave. A private driver who has got a licence was appointed. So he is a regular driver under appointment.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— చిన్నవారికి కోపపడే హక్కు ఉందని పెద్దవారికి లేదని మంత్రిగారు అన్నారు. మన హిందూ ధర్మశాస్త్ర ప్రకారంగా పెద్దవారికే కోపపడే హక్కు ఉంది. చిన్నవారికి లేదు. Prima facie case ఉంది కాబట్టి Anti-Corruption enquiry కి పంపుతూ transfer చేశాము అన్నారు. ఇది చాలా serious matter, ప్రైవేటు వారికి అద్దెకు ఇస్తున్నాడనే దానిపై prima facie case ఉంటున్నప్పుడు సస్పెన్షన్‌లో పెట్టకుండా transfer చేయడమేమిటి?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:— అది చెప్పకుండా ఉంటే బాగుండేదేమో,

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— సస్పెన్షన్ అవసరమైనపుడు పెట్టాలి. ఎవరూ సాక్ష్యం చెప్పడం లేదు. అట్లా ఉన్నట్లుగా ఉన్నది. అందువల్ల transfer చేస్తూ enquiry చేసి పంపుతామని అన్నారు, రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత అవసరమయితే సస్పెన్షన్‌లో పెడతాము.

శ్రీ కె. రాజమల్లు:— అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న వేసిన ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే అసిస్టెంటు యింజనీరు లీవు మీద పోయినాడు. ఆయన లీవు తీసుకున్నాడు.

Sri A. C. Subba Reddy:—He was no more on duty that day. The driver was utilising it; he was never appointed by anybody else. He is a private man, and the accident took place.

Mr. Deputy Speaker:—Does he mean, that the answer given is wrong?

Sri K. Rajamallu:—That shows it.

Sri A. C. Subba Reddy:—Whatever might be the impression, I am telling from the records given to me. The temporary driver was engaged in a leave vacancy for a period of four days.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:— అధ్యక్షా, దీనిలో యింకొకటి అన్నారు. Enquiry జరిగింది అన్నారు 1965 లో, వారికి ఏదో దీనిని ప్రయివేటుగా పెళ్ళిళ్లకు అద్దెకి యిచ్చుకున్నారని రిపోర్టు రావడంవల్ల enquiry పెట్టాం అన్నారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:— Question కి సంబంధించి లేదు. అన్నరు యిచ్చినదానికి మళ్ళా సప్లమెంటరీ వేస్తున్నారు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:— నేను దానిని అడగడంలేదు, ఒక రిప్లయి యిస్తే దానిమీద సప్లమెంటరీలు వస్తాయనుకోండి. అదికాదు, original question కి పోతున్నాను. Incident జరిగిన దాని మీద enquiry పెట్టించారా లేకపోతే దానిమీద 1965 లో వచ్చిన కంప్లయింటు మీద enquiry పెట్టించారా?

Sri A. C. Subba Reddy:—In this incident the Assistant Engineer is not at all responsible. He was on leave that day.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—How can anybody take his jeep if he is on leave.

Sri A. C. Subba Reddy:—His peon............the key was in the House of the Assistant Engineer. When he was absent, the peon asked for the key for cleaning the vehicle and his people gave it. He took it out and the accident took place. The Assistant Engineer was not at all responsible for this accident. There was a case against the driver; he was convicted.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:— అధ్యక్షా, It is a more serious thing, Sir, ఇంట్లో key పెట్టుకున్నాడట, peon వచ్చి clean చేస్తానని చెప్పి key తీసుకొని పోయినాడట, ఇచ్చాడట, మినిస్టరుగారు ఎట్లా నమ్మారు మమ్ములను ఎట్లా నమ్మమంటున్నారో అర్థం కావడంలేదు, peon clean చేసేది ఏమిటండీ? కాసిని నీళ్ళు పోసి తుడవడానికి key దేనికండీ, అది కాకపోయినా key యిచ్చిన Assistant Engineer కి దీనిలో ఏమీ responsibility లేదా? శలవు మీద పోతే clean చేశాడట, అదంతా నమ్మమంటున్నారు ఇది అసలు డిపార్టుమెంటునుంచి వచ్చిన information అంటే look up చేసి వారికి పంపించినట్లు evident అవుతోంది. అందువల్ల యిదికూడా enquire చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— సాధారణంగా కారు పెట్టుకున్న వారికి తెలుస్తుంది. మీకుకూడా తెలుసును. డ్రైవరు కారు తీసుకుని వెళ్ళి నీళ్ళున్న చోట కడుక్కొని వస్తూంటారు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు: — కడుక్కొనడానికి key ఎందుకండీ?

Sri A. C. Subba Reddy:— He has to take it out. సాధారణంగా nearest canal కో చెరువుకో తీసుకొనిపోయి కడుక్కొని వస్తుంటారు, ఆక్కడ ప్రక్కనే దొరువో కెనాలో ఉంటే తీసుకొని పోడానికి తాళం యిచ్చినారు. బహుశా అక్కడ ప్రక్కనే దొరువు ఉండవచ్చు. whatever it is, it is still under enquiry and the police are

investigating it· అసలు మనకు ఈ మాదిరిగా Assistant Engineer చేస్తున్నాడని యింతకుముందు కూడా దినిలో ఉంది· A· C· B· enquiry లో ఉంది కాబట్టి అది జరగనీయండి· జరిగినతరువాత

I do not want to hide things. If the Assistant Engineer is at fault, we will surely take necessary action against him.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:— Information వేరు అయినది, మధ్యను అన్నరు మార్చారు·

Sri A. C. Subba Reddy:—I have not changed my answer.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:— క్రొత్తగా బంట్రోతును తీసుకువచ్చారు· ఆయన లీవు మీద వెళ్ళారన్నారు, టెంపొరరీ transfer అన్నారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— టెంపొరరీ బంట్రోతుగా యిచ్చినట్లు అర్థమవుతోంది, బంట్రోతుకి drive చేయడానికి అధికారం ఎక్కడుంది. చాలా చిత్రంగా ఉంది.

Sri A. C. Subba Reddy:— what is this sir, How many supplementaries shall I answer. అధ్యక్షా, ఏమీలేదు· సాధారణంగా మనం ఆలోచిస్తే తొందరలేకుండా ఆలోచిస్తే క్రొత్తవాడు డైవరు, peon యింట్లో ఉంటే పిలిచి అమ్మగారి దగ్గరున్న తాళాలు తీసుకొని రమ్మంటాడు· peon పోతాడుగాని క్రొత్తగా వచ్చినవాడుపోడు, సాధారణంగా జరిగేది అది· ఇంకొక విధముగా అభిప్రాయ పడితే ఎట్లా?

Mr. Deputy Speaker:—Some irregularity has happened. That irregularity, he is trying to bring to the hon. Minister's notice.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:— Inconsistent reply ఒకటి ఉంది, ఏమిటంటే Assistant Engineer శలవు మీద పోయినారు. నాలుగు రోజులకి appoint చేసినారు, నెలరోజుల క్రిందట శలవు పెడితే నాలుగు రోజులకు appoint చేయడం ఏమిటి? శలవులో ఉన్నవాడు ఆర్డరు ఎట్లా యిస్తాడు, వాడువచ్చి peon ని పంపించాడట, తాటి చెట్టు ఎందుకు ఎక్కావంటే దూడగడ్డికోసం అన్నట్లుంది యిప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం· దానిని పరిశీలన చేసి చూడాలిగాని డిపార్టుమెంటు చెప్పిన దానిని చదవడానికి మినిస్టరుగారు ఎందుకు? His clerk may read it·

Sri A. C. Subba Reddy:—Yes Sir, క్లార్కు చేయవలసినది క్లార్కు చేయవలసినదే, మినిస్టరు చేయవలసినది మినిస్టరు చేయవలసినదే· The Assistant Engineer went on leave from

18th. This man was appointed. The Asstistant Engineer used this jeep on the 18th with this driver and sent it back. After he went on leave, he asked him to put it in the shed. అక్కడ conflicting గా నేను చెప్పినది ఏమీలేదు, వారు ఏది conflicting అంటున్నారో నాకు ఏమీ అర్థం కావడంలేదు.

GRIEVANCES OF THE A.P. CYCLE RICKSHAW TRANSPORT FEDERATION.

913—

*1224 Q.—*Sri G. C. Kondiah*:—Will the hon. Minister for Home be pleased to state:

(a) whether any memorandum was submitted to the Government on 16th August 1965 by the Andhra Pradesh Cycle Rickshaw Transport Federation with regard to their grievances; and

(b) if so, what are their demands and the action taken by the Government thereon?

The Minister for Home (Sri Mir Ahmed Ali Khan):—(a) The answer is in the affirmative.

(b) A statement is placed on the Table of the House.

[Statement]

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE.

(Vide answer to L. A. Q. 913 (*1224).

Sl. No.	Demands of the Andhra Pradesh Rickshaw Transport Federation.	Action taken by Government.
(1)	(2)	(3)
1.	Licensing Authorities have been enhancing the No. of cycle rickshaws indiscriminately without waiting for the result of the enhancement. As a result of increase in the number of rickshaws, the business is not proving beneficial to the persons engaged in the industry. Besides, there is commotion and severe competition among the rickshaw drivers. The present income of an individual being distributed among several hands, will fall meagre and he could not maintain his livelihood by his small earnings. As a result of increase in cycle rickshaws and increase in various vehicles the traffic system is becoming more congested giving rise to innumerable public accidents. The Federation therefore suggests that Government may increase the number of cycle rickshaws and vehicles once in 5 or 6 years basing on extension of the town in area and also increase of population. The advice of the Advisory Board consisting of the members of the concerned soeieties may be considered before increase of number of rickshaws.	Under Andhra Pradesh (Andhra Area) Hackney Carriage Act 1911 or Andhra Pradesh. Telangana Area) Public Conveyance Act, 1956, there is no provision enabling the Government to issue instructions to the authorities specified and prescribed under the said Acts regarding the method and mode of issuing rickshaw licences. Hence the number of vehicles which may be registered annually under the said Acts has to be fixed by the Commissioner appointed under the Act with due regard to the traffic conditions in the area and the needs of the public in that area. The question of taking into account the apt advice of Advisory Body consisting of the concerned societies while increasing the number of fresh licences does not arise as this will limit the powers of the Commissioner under the Act.

(1)	(2)	(3)
2.	The Federation while inviting the attention of the Government to their previous resolutions in the matter of extension of provisions of the Hackney Carriages Act, requested that the provisions of the Act may be extended to the following places: 1. Tanuku. 2. Tadepalligudem. 3. Nidadavole. 4. Narasaraopet. 5. Kavali. 6. Gudur. and 7. Kalahasti.	The matter is under consideration of the Government.
3.	The Federation requested that suitable instructions may be issued to adopt the old method of levying of licence fee of Rs. 3 every half year instead of an annual fee of Rs. Rs. 20 at a time as is being demanded by the Municipal authorities.	The matter is under consideration of the Government in the Health, Housing and Municipal Administration Department,
4.	The Federation brought to the notice of the Government that the cost of the cycle rickshaw tyres and tubes is being charged at Rs. 16 or Rs. 18 (double or triple the controlled rate of Rs. 7-03 Ps.) by the companies and they have requested the Government to take necessary action for reducing the rate of the tyres and tubes now being sold by the companies to the level of controlled rate.	The Federation may approach the Dunlop and other Manufacturers who have the depots in this State for obtaining bulk supplies at the company's firmed rates.

Sri G. C. Kondiah:—Have they requested the Government in their memorandum to limit the licencing of rickshaws in the town so that the business of rickshaws may benefit them in some such way?

Sri Mir Ahmed Ali Khan:—According to the Andhra Pradesh Hackney Carriage Act and the Andhra Pradesh (Telangana Area) Public Conveyance Act of 1956, the Commissioners are empowered to fix the number, taking into account the traffic conditions, the area, and all those things, and the Government cannot interfere in this matter.

Sri V. Visweswara Rao (Mylavaram):—Has the Government issued instructions to the Commissioners not to increase the number of rickshaws in towns?

Sri Mir Ahmed Ali Khan:—Government has not given any instructions to the Commissioner. Under the Act the Commissioners are empowered.

Sri A. Sarveswara Rao:—There are one or two things. The Federation requested the Government to see that the licence fee is reduced by the Municipal Board or Municipalities. Here, the answer is, the matter is under the consideration of the Government under the Health, Housing and Municipal Administration Department. Whether this Department can directly reduce the fees, whether they have any power, whether the loss will be compensated by the Government—I would like to know. The next thing is, they requested for supply of tyres, etc., at controlled prices. Government advised them to approach the Dunlop and other depots for supply at controlled rate. I would like to ask whether the good offices of the Government be used for this purpose? Those are big companies; and they will not hear these people. So, will Government be pleased to use their good offices and see that rates enhanced recently on tyres and tubes will be reduced to ordinary or controlled rates?

Sri Mir Ahmed Ali Khan:—So far as the matter of collecting licence fees—half-yearly instead of annually and reducing the fees, that matter is under the consideration of the Government in the Health, Housing and Municipal Administration Department. That is the answer given. About the other thing, that they are selling tyres in black market, etc., if such definite cases are brought to our notice, action will be taken against them. So far as the Federation's Demand is concerned, it was suggested that Dunlop and other manufacturers who have very big depots might be approached for obtaining bulk supplies at the company's fixed rates. That will be convenient for the organization. That is what was suggested in the reply.

శ్రీ ఇ. వి. సుబ్బారావు:- (కూచినపూడి) అధ్యక్షా, రిక్షా లైసెన్సులు ఇచ్చేటపుడు drivers కి మాత్రమే ఇవ్వాలని drivers deputation వెళ్ళి నప్పటికి గుంటూరులో 150 రిక్షాలకు లైసెను owners కి ఇచ్చారు. తరువాత గుంటూరు రెసిడెంట్సు కానివారికి విజయవాడవారికి ఇచ్చారు. రిక్షా డ్రైవర్లకోరిక నిరాకరించినందువల్ల వారి లీడరు 12-3-66 నుంచి hunger strike లో వెళ్ళారు. ఇది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినదా? వస్తే drivers కి లైసెన్సులు ఇచ్చేవిధంగా చూస్తారా?

Sri Mir Ahmed Ali Khan:—It is a separate question.

శ్రీ డి. సీతారామయ్య (మదనపల్లి):- అధ్యక్షా, ఫెడరేషను వారిచ్చిన మెమోరాండములో Hackney Carriage Act ను కాళహస్తి మొదలైన towns కి కూడా extend చేయాలని కోరారు. దానిపైన సమాధానముగా consideration లో వుందని మంత్రిగారు చెప్పారు. అది ఎప్పుడు పూర్తి అవుతుంది. ఇంకొక 2 సంవత్సరాలైనా పడుతుందా?

Sri Mir Ahmed Ali Khan:—The extension of the Hackney Carriages Act to Tadepalligudem and other places is under consideration.

Mr. Deputy Speaker:—How much time is required? It is two years since they have given the memorandum. That is what he wants to know.

Sri Mir Ahmed Ali Khan:—In the second half of 1965 the memorandum was submitted.

Sri T. K. R. Sharma:—Are there instructions issued by the Government to the Commissioners in the Districts about the criterion on which they should fix up the number of rickshaws in each of the areas.

Sri Mir Ahmed Ali Khan:—The area of the town, the population, all these are taken into consideration. That power is given to the Commissioners, who are appointed under this Act.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya:—I think the 'Commissioners' means 'S.Ps."

Sri Mir Ahmed Ali Khan:—Yes, D.S.Ps. also may be appointed.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—అధ్యక్షా, ఈ criteria నిశ్చయించేటపుడు ఒక ఊరికి మరొక ఊరికి సంబంధం వుండడం లేదు. రాష్ట్రములో

వున్న పట్టాదారుడు తీసుకుంటే తక్కువ జనాభావున్నచోట ఎక్కువ లైసెన్సులు ఇస్తారు. ఎక్కువ జనాభా వున్నచోట తక్కువ లైసెన్సులు ఇస్తారు. ఏ పద్ధతి అవలంబిస్తున్నారో చెబుతారా? Is it the population?

Sri *Mir Ahmed Ali Khan*:—The discretion is given to the Commissioner.

Mr. Deputy Speaker:—What is the basis on which he determines these things?

Sri Mir Ahmed Ali Khan:—If any particular town is mentioned we shall get information as to how many rickshaws are sanctioned, etc.

شری دھرما بھکسم (نلگنڈہ) - لیسنس ڈرا یوروں کو دینے کی بجائے بڑے بڑے سرمایہ داروں کو اجراء کیا جاتا ہے - جسکی وجہ سے ڈرا یوروں کا نقصان ہورہا ہے - اس بات کو آپ کی توجہ میں لانے کے لئے وجئے واڑہ کے رکسا والوں نے ایک میمورنڈم بھی دیا تھا - اس پر کیا کارروائی کیگئی - ؟

شری میر احمد علی خان - گورنمنٹ کے پاس جب بھی ایسا میمورنڈم آتا ہے وہ متعلقہ کمشنر کے پاس بھیج دیا جاتا ہے - لیکن اس سلسلہ میں کوئی ڈائریکٹیوز نہیں دئے جاتے - اونکی توجہ میں لایا جاتا ہے -

LOW INCOME HOUSING CO-OPERATIVE SOCITIES IN WARANGAL.

914—

*387 (5067) Q.—*Sri Bh. Nagabhushan Rao* (Put by *Sri Vavilala Gopalakrishnaiah*):—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

(a) How many Low Income Housing Co-operative Societies are registered at Warangal City;

(b) what is the membership of the each society?

(c) How many have been given loans and how much each; and

(d) How many members have applied for loans in the year 1964-65 and how many were sanctioned loans?

The Minister for Panchayat Raj (*Dr. M. N. Lakshminarsiah*):—
(a) Four.

(b), (c) and (d) A statement is placed on the Table of House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE THE HOUSE.

(Vide answer to Clauses (b) to (d) of the L.A.Q. No. 914 [*387 (5067)].

Name of the Society.	Membership of each Society.	No. of members to whom loans have been sanctioned and the amount of loan sanctioned.		No. of members who applied for loans and the number of members to whom loans were sanctioned during 1964-65.	
		No. of Members.	Amount of loans sanctioned.	No. applied.	No. sanctioned.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
			RS.		
Hanamkonda Housing Co-Operative Society.	136	47	2,32,182	8	8
Kakatiya Housing Co-operative Society.	32	7	34,660	1	1
Warangal Housing Co-operative Society.	81	35	1,88,956	5	1
Kazipet Housiug Co-operative Society.	25	3	18,980	4	4

RESIGNATIONS BY THE MEMBERS OF HOUSING BOARD.

915—

*303 (4571) Q.—*Sarvasri A Sarveswara Rao, K. Satyanarayana (Repalla), V. Visweswararao (Mylavaram), T. K. R. Sarma, Pillalamarri Venkateswarlu and D. Seetharamiah*:—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

(a) whether some of the members of the State Housing Board resigned their membership during this year as a protest against the allotment policy of houses pursued by the Board;

(b) what are the reasons for such resignations by the members; and

(c) what is the policy pursued by the Board in allotting houses so far and particularly regarding Sanjeevareddy Nagar Colony?

The Minister for Panchayat Raj (Dr. M. N. Lakshminarsayya):—(a) and (b) Sri K. V. Narayana Reddy and Sri J. Vengala Rao resigned their membership of the Housing Board. Sri K. Sudershan Rao who was appointed in place of Sri J. Vengal Rao has also resigned. Sri K. V. Narayana Reddy has not given any reasons for his resignation. Sri J. Vengal Rao has intimated that due to other pre-occupations, he is not able to bestow enough attention to the affairs of the Housing Board. Sri K. Sudershan Rao has intimated that he is unable to bestow much attention to the work of the Housing Board.

(c) Copies of the regulations made by the Housing Board regarding the allotment of Middle Income Group and Low Income Group houses, as approved by the Government have already been placed on the Table of the House on 9th December 1964 vide answer to clauses (a) and (b) of the L.A.Q. No. 4003 (Starred). Allotment of houses is made by the Housing Board in accordance with these regulations.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, రాజీనామాకు కారణాలు అనుకోకుండ పని ఎక్కువ వచ్చినదని అంటున్నారు. కొత్తగా ఒకరిని nominate చేస్తే అయనకు పని యెక్కువ వచ్చినదని అయన మానివేశారు. అందువల్ల ఇకముందు appoint చేయబోయేటప్పుడు సంవత్సరమో, 2 సంవత్సరాలో వీరు ఆ పదవిలో వుంటారు కనుక ఈ పనులు చేయవలిసి వుంటుంది. తీరిక చూసుకొని ఇక్కడ devote చేస్తామనే assurance తీసుకొని appoint చేస్తారా? Allotments by lots చేస్తున్నారా? లేక ఏ విధంగా చేస్తున్నారు?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య:– వారిని అడుగుతాము సాధారణముగా వారిని అడిగివేస్తారు కాని వారు ఒప్పుకొన్నతరువాత ఇక్కడ heavy work వుంటే వారి పనికి ఇక్కడ పనికి clash అవుతుందేమో. Time ఇవ్వలేక పోతున్నారేమో. అందువల్ల resign చేస్తున్నారేమో?

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:– అధ్యక్షా, Housing Board లో అపొజిషన్ పార్టీకి ఒక స్థానము ఇవ్వటము అలవాటుగా వుంది. మొట్టమొదట nominate చేసినపుడు మక్దూం మొహియిద్దీన్ గారిని వేశారు. రెండవసారి కె.వి. నారాయణరెడ్డిగారు, అపొజిషన్‌లో వుండడమువల్ల వారిని nominate చేశారు. ఇద్దరికీ కూడ opposition party representatives గా యిచ్చారు. అలాగే ఇప్పుడున్న ఖాళీలో అపొజిషన్ పార్టీనుంచి fill up చేయడానికి పూనుకొంటారా?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య:– అపొజిషన్ పార్టీ అని, స్వపక్ష పార్టీ అని భేదము లేదు. ఎవరైతే కొంత time ఇచ్చి పనిచేయగలుగుతారో వారిని nominate చెయ్యడమేకాని party basis మీద కాదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:– అధ్యక్షా, కె. వి. నారాయణరెడ్డిగారు resignation కి కారణాలు చెప్పలేదని మంత్రిగారు అన్నారు. పత్రికలలో పెద్ద స్టేటుమెంటు పడినది. అది ప్రభుత్వ దృష్టికి రాలేదా?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య:– మాకు వ్రాసినదానిలో ఒకటేవుంది "I am not able to devote my time for this. I am tendering my resignation. Please accept." పేపర్సులో ఏమి వచ్చినదో ఏమో?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:– వారు వ్రాసినదానిలో నాకు టైమ్ లేదు అని వ్రాశారు. మంత్రిగారు మాకు టైం వుంది, దానిలో పని చేస్తాము అని వారి అంగీకారం వచ్చిన తరువాతనే పేర్లు వేస్తాం అని చెప్పారు. వేసిన తరువాత టైమ్ లేకుండా పోయింది. ఎంత కాంప్లికేటెడ్ వర్క్ పెట్టారు. ఏ పరిస్థితుల్లో వారు రాజీనామా ఇచ్చారు? హౌసెస్ ఎలాట్ చేసే సందర్భంలో, మీటింగ్ జరిగే సందర్భంలో వారు రాజీనామా ఇచ్చిన మాట వాస్తవమా?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య:– వారి రిజగ్నేషన్‌లో ఇవన్నీ వ్రాయలేదు. వారు రీజన్స్ చూపించలేదు. నాకు టైమ్ లేదు కనుక నేను రిజైన్ చేస్తున్నానని వ్రాశారు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:– హౌసెస్ ఎలాట్ చేస్తున్న మీటింగ్ జరుగుతున్నపుడు వారు రాజీనామా యిచ్చారు. అది నిజం కాదా? వారు

వ్రాసినదానిలో ఇది వుంటుందా? నేను రాజీనామా కారణాలు అడగలేదు. ఏ టైమ్‌లో ఇచ్చారని అడుగుతున్నాను. మంత్రిగారు అలాంటి సమాధానాలు ఇవ్వటంవల్ల మేము ఇన్ని ప్రశ్నలు అడగవలసి వస్తున్నది. వారి సమాధానాల వల్ల మీకూ మాకూ చిక్కులు కలుగజేస్తున్నారు. Sir, You must see that he properly replies to the questiones raised.

Mr. Deputy Speaker:—On what date has he done it? Was it during the discussions?

Dr. M N. Lakshminarsaiah — I do not have that information. but I have got the resignation and the date. అప్పుడు చేస్తే చేయవచ్చు. డేట్ నావద్ద లేదు. హౌసెస్ ఎలాట్‌మెంట్ డిస్కషన్స్ సమయంలో నే నేను ఇచ్చానని దానిలో లేదు. అయనకు హెవీ వర్క్ వుంది. నాకు టైమ్ చాలటం లేదు అనే అభిప్రాయానికి వచ్చినప్పుడు ఇచ్చారేమో తెలియదు

Sri Ramachandra Rao Deshpande:—The hon. Minister said that there were no reasons given in the resignation of Sri K. V. Narayana Reddy. But in the papers it all appeared and he categorically stated that he was unhappy over the affairs of the Housing Board.

Dr. M. N. Lakshminarasiah:—The reasons have not been stated in the resignation letter.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:- రిజిగ్నేషన్ ఇచ్చిన డేటు, మీటింగ్ అయిన డేటు ఒకటేనా అని వెంకటేశ్వర్లు గారు అడుగుతున్నారు. దానికి సమాధానం ఏమిటి?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మినరసయ్య:- మీటింగ్ డేట్ నావద్ద లేదు. రిజిగ్నేషన్ ఇచ్చిన డేట్ వుంది. ఏ టైమ్ లో ఇచ్చారు ఎక్కడున్నించి ఇచ్చారు. ఏ రూములో కూర్చుని ఇచ్చారంటే నేను ఏమి చెప్పలేను.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:— It is a serious issue, Sir, వారివద్ద ఇన్‌ఫర్మేషన్ లేదు. ఫయిల్ చూసుకొని రాలేదు. ఇప్పుడు వచ్చి సమాధానం చెబుతున్నారు. అది మాకు సంతృప్తి కలగటంలేదు. I propose that the question may be postponed so that the Minister may come prepared. మా దగ్గర సమాధానం లేదని చెప్పిన తరువాత let the question be taken up tomorrow so that he can come with all the information.

Mr. Deputy Speaker:—He has got the resignation, but he has not got the date of the meeting. If that is what is required I shall ask him to place on the Table of the House.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu — We must have the right to raise the supplementaries· ప్రశ్న చూస్తే మీకు తెలుస్తుంది. ప్రశ్నలో "what are the reasons for such resignation of the members and what is the policy అని వుంది· మీటింగ్ జరిగిన సమయం వారికి తెలుసుననుకొంటాను· అయినా వారు చెప్పటానికి సిద్ధంగా లేరు· వారివద్ద ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ లేదని చెబుతున్నారు' ఆ ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ వచ్చిన తరువాతనే చెప్పమనండి· ఈ ప్రశ్న ఇప్పుడు తీసుకోకపోతే మాకు నష్టం లేదు. ఇప్పుడు తీసుకొంటే మాత్రం వచ్చే నష్టం ఏమిటంటే మాకు సరైన ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ రావటం లేదు· If he is prepared to answer the question we shall take it· పాలసీస్ గురించి డిస్కస్ చేయకూడదని రూల్ వుంది· అందువల్ల అది కాదు ఇంపార్టెంట్· What are the reasons for the resignation? That is more important· When the Minister is not ready with answers to the supplementaries, let it be taken up later on after he is prepared with the information అన్‌ప్రిపేర్డుగా వచ్చి సమాధానాలు చెప్పవద్దని నా రిక్వెస్ట్.

శ్రీ కె· బ్రహ్మానందరెడ్డి:— సమాధానాలు వున్నాయికదండీ. పేపర్లో వ్రాసింది అడిగితే ఎట్లా? వారు వ్రాసిన దానిలో నాకు టైమ్ లేదు కనుక రాజీనామా పెడుతున్నానన్నారు· The point is, has he resigned as a protest? Probably the answer is 'No' (Interruptions) పేపర్లో పడింది మీరు చదువవచ్చు· మేమూ చదవవచ్చు, అది వేరే విషయం· We have got here the letter of Sri K·V· Narayana Reddy· He says, 'I have no time· Please relieve me.' దీనికి ఫర్దర్ ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ కావలసింది లేదు. అవసరం కూడా లేదు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—ముఖ్య మంత్రిగారు చెప్పింది వారు రాజీనామా చేయటానికి కారణాలు ఏమిటి అంటే లేవు అన్నారు అప్పుడు వాట్ సప్లిమెంటరీస్ ఫాలో? ఎప్పుడు రిజైన్ చేశారు, అప్పుడు మీటింగ్ జరుగుతున్నదా దిస్ ఈజ్ ది ఓన్లీ సింపుల్ సప్లిమెంటరీ. దానికి సమాధానం రావాలి Let it be taken up after some time when the Minister is ready to answer the supplementaries. That is our request.

Dr. M. N. Lakshminarasiah:—Sri K. V. Narayana Reddy resigned on the 17th January 1965. He has not mentioned anything about the reasons· He said: 'I have no time'.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ:—నారాయణరెడ్డిగారు రిజిగ్నేషన్ పత్రంలో నాకు పనులు వున్నాయి కాబట్టి రిజైన్ చేశానని వ్రాశానన్నారు. పత్రికల్లో

పడింది బ్రహ్మాండంగా వారుచేసిన ఎలాట్‌మెంట్స్ ఇలా వున్నాయి అంటూ కావలసిన విమర్శ చేస్తూ దానిమీద రాజీనామా చేస్తునట్లు అక్కడ చెప్పారు. పత్రికల్లో అవిధంగా చెప్పారు. ప్రభుత్వానికి ఇలా చెప్పినట్లు మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఈవిధంగా వున్నప్పుడు అలా చేసిన విమర్శల గురించి విచారించారా? విచారిస్తే ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు? ప్రభుత్వానికి, బోర్డుకు ఒక రకంగా చెప్పి పత్రికలకు యింకో రకంగా చెప్పటం ఆ సభ్యునికి సరైన విషయమేనా అని ఆలోచించి చెబుతారా?

Mr. Deputy Speaker:—Anything further to add?

Sri K. Brahmananda Reddy:—There is no complaint by Sri K. V. Narayana Reddy against the Housing Board. Therefore, the question of enquiry does not arise.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—Health reasons మీద resign చేశానన్నా, time లేక resign చేశానన్నా euphamistic expression. Complete dissatisfaction ఏదైతే ఉన్నదో అది చెప్పటానికి euphamistic expression మంత్రులందరకూ కూడ తెలుసు. ఇది గాక కాంటెంపరేనియస్‌గా ఆయన పేపర్లో పెద్ద స్టేటుమెంటు ఇచ్చారు. ఒక హవుసింగ్ బోర్డు మెంబర్ పత్రికలో ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్‌ను తీసుకొని ఈ వ్యవహారం సరిగా వున్నదో లేదో చూడటానికి మంత్రిగారు ఇకముందు అయినా శ్రద్ధ తీసుకుంటారా?

Sri K. Brahmananda Reddy:- He has not made any complaint. Supposing he has made a complaint, certainly it would be enquired into. Further, Sir, విశ్వనాథంగారు చెప్పింది యూఫిమిస్టిక్ కాదు. బిజిగావుండి చేసుకోవచ్చు. కొంత మందికి టైమ్ లేక వుండవచ్చు. హానెస్ట్‌గా వుంటే it does not mean there is something else.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం: —Housing Board వ్యవహారాలు న్యాయంగా జరుగుతున్నాయా? ఇది బాగుండలేదని ఒక M. L. A. complaint చేసినపుడు మాకు complaint రాలేదంటే ఏమన్నమాట. కాంగ్నిజెన్స్ తీసుకోవాలి. ఒక M. L. A. resign చేసి పేపర్లో ఒక statement యిచ్చారు. ఆ M. L. A. కు weight యివ్వాలి, affairs బాగుపడతాయి. లేదంటే మీ యిష్టం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, యిక్కడ Politics కూడా ఉన్నాయి. ఆ రెడ్డిగారు రాజీనామా యిచ్చేముందు పత్రికల్లో statement యిచ్చారు. అప్పటికి వారు C. D. F. లో వున్నారు. కాంగ్రెస్‌లో కలవాలని వుంది. రాజీనామా details పంపించారు. చేరి

బోయేటప్పటికి యిబ్బంది వస్తుంది అన్నారు. అసలు ఒరిగింది మీటింగు మధ్యలో. కనుక యీ dates అన్ని వరుస చూస్తే అసలు developments అర్థం అవుతున్నాయి. రెండవది–సుదర్శనరావుగారు చేరినపుడు వారిని అడిగారా? ఎందుకు ఆయన వెంటనే resign చేయవలసివచ్చింది. ముగ్గురు ఒకేసారి resign ఎందుకు చేయవలసివచ్చింది? ఈ జాడ్యం యిందులో రావడానికి administration ప్రధాన లోపమేనా? సంజీవరెడ్డి నగర్‌లోని ఆరు యిండ్లను ముఖ్య మంత్రిగారు జెనరల్‌గా అక్కరలేదని వదలివేశారు. అది ఎవరికి distribute చేశారు.

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య:—సుదర్శనరావుగారికి ఉద్యోగం వచ్చింది. అందువల్ల resign చేసివెళ్ళారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—అధ్యక్షా, resignation letters లోని వివరాలు తెలియజేస్తారా?

Dr. M. N. Lakshminarasiah:—Only one, Sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య:—మనకు question కు సరైన జవాబు వచ్చినపుడే democracy లో excitement లేకుండావుంటుంది. ప్రశ్నకు జవాబు గట్టిగా అడిగితే కూర్చోమంటారు. ఇతర శాసన సభల కంటె కొంత గౌరవంగా వున్నామనుకుంటున్నాం జవాబు రాకపోతే మేం persist చేయడం, మమ్మల్ని మీరు కూర్చోమనడం. సరైన జవాబు రాక పోతే ప్రశ్న వేయాలి, అలా వేయకపోతే లాభంలేదు.

Mr. Deputy Speaker:—Which is the point which has not been answered? The hon. Member wanted some information about Mr. Sudarshan Rao and he has answered.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah:—Why should we create such a situation? To avoid such a situation I would request you to see that the hon. Ministers reply completely and thoroughly.

Mr. Deputy Speaker:—So far such a thing has never arisen. The hon. Members want some information and if it is not possible to give it now, they are giving it later on.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—మేం అడిగాం కదాయని సంతృప్తి కాదు. దానికి సరైన జవాబు వచ్చినపుడే, అది పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయం అవుతుంది. మేం అడగడం వారు లేదనడం formality అవుతుంది. అందువల్ల మీరు మంత్రిగారికి పూర్తి సంతృప్తికరమైన జవాబు యివ్వమని చెప్పాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు వదలివేసిన 6 యిండ్లు ఎవరికి యిచ్చారంటే జవాబు రాలేదు.

Sri K Brahmananda Reddy·— Members of the Public Service Commission, D·I.G. some Department Secretaries కు యిచ్చారు·

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—కొంత అనుమానంగా వుంది.

శ్రీ కె· బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఏమి అనుమానం లేదు·

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—అధ్యక్షా, మేము అడిగిన meeting date మరియు నారాయణరెడ్డిగారి రాజీనామా date Table మీద పెడతారా?

Mr. Deputy Speaker.—The hon. Member has given the date

డాక్టర్ ఎం. ఎన్ లక్ష్మీనరసయ్య:—ఎన్నో మీటింగ్స్ అయ్యాయి.

Mr. Deputy Speaker·—The hon. Minister has given the date. of the resignation. He can give the date of the meeting—whether there was a meeting on that day.............

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—అధ్యక్షా, అన్ని మీటింగులు జరిగిన వని కాదు కంటిన్యుయస్‌గా జరిగిన సందర్భంలో వచ్చిన date అప్పుడు మీటింగు యేమైన జరిగిందా లేదా?

Mr. Deputy Speaker:—Within that month? All right.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—With your permission we can raise the issue again, Sir.

Mr. Deputy Speaker:—All the other questions will be laid on the Table. Let us now take up Short Notice Questions.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS.

Loans for the Completion of Wells.

S· No· 921-A·

S.N. Q. No. 2746-E:—*Shri V. K. Adinarayana Reddy* (Ghooty):—Will the hon. Minister for Irrigation and Agriculture be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the loans for completion of wells under the liberalised loan and cum subsidy scheme of 1963-64 expired by 30th June 1965;

(b) whether the Zilla Parishad of Anantapur has made any representation to extend the time up to 30th June 1966 so that second instalment is paid for its completion; and

(c) what steps Government has taken to expedite it?

Sri A. C. Subba Reddy:—(a) and (b) The answer is in the affirmative

(c) Government are examining the issue.

TEMPLES OF ALAMURU.

S. No. 921-B.

S.N. Q No 2745-F.—Shri Vavilala Gopalakrishnayya:—Will the hon Minister for Law and Prisons be pleased to state:

whether it was a fact that though an Executive Officer was appointed on 15th July 1965 and again on 2nd November 1965 for Sri Seetharama Swamy Temple and Sri Venkateswara Swamy Temple of Alamuru in Tanuku taluk, West Godavari district these orders were not implemented and meanwhile the land with Survey No. R S. No 629 was sold by the Trustees?

The Minister for Law and Prisons (Sri P. V. Narasimha Rao):—No Executive Officer has so far been appointed for the said temples Regarding alienation of temple land it has been reported that the village officers of Alamuru residing at Pemumantla have been evasive in the matter of furnishing the required information. The Executive Officer who will be appointed shortly will take suitable action, warranted in the circumstances.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, ఏవేవో చేస్తున్నామని చెప్పారు. 15-7-65 వ తేదీన Executive Officer ను appoint చేస్తే, charge తీసుకోడానికి వెళ్ళగా అతనికి charge యివ్వకపోతే ఆయన వచ్చాడు. ఎకరం రు. 15,000 లు ఖరీదు చేసే మాగాణి పొలం 25 ఎకరములు దేవాలయంది అమ్మేశారు. రిజిష్టరైపోయిన అనంతరం మీరేమి చేయగలరు?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:—అధ్యక్షా, నాకు కాటగారికల్‌గా వచ్చిన సమాధానం యేమంటే యింతవరకు Executive Officer, appointment జరగలేదు. కాని జరగకపోవడం సరైనదికాదు. He ought to have been appointed. So we have passed orders telegraphically that an Executive Officer should be immediately appointed and he should immediately go to the spot and see whether there has been any sale, and if so according to the rules the sale cannot be confirmed until Government direction is taken, as far as I remember. So we will see that no loss is done to the temple, Sir.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—అధ్యక్షా, Assistant Commissioner Kakinada, యీ 15 వ తారీకున Special Officer ను appoint చేస్తున్నాం అని నాకు కూడా వ్రాశారు. కాని అప్పటినుంచి యిప్పటివరకు ఆగిపోవడం జరుగుచున్నది. Special Officer recomend చేసినందుకు గాను అది మన గవర్నమెంటులో పెద్ద officer కు సంబంధించిన చుట్టాలు అమ్మివేశారు కాబట్టి అతనిమీద చర్య తీసుకొనడమో, charges frame చేయడమో జరిగింది. అది Court లో రాలేదు. 25 ఎకరాల మాగాణి భూమి ఒక పెద్ద రాజుగారి చుట్టాలు అమ్మివేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:—అది నా దృష్టికి రాలేదు.
What I can say, Sir, is that the non-appointment of the Executive Officer for so many months is not correct. He ought to have been appointed some months ago. We have now given urgent orders that the appointment should be made.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—25 ఎకరాలు అమ్మివేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:—దానిని గురించి- we will certainly take action.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—చాలా పెద్దవారు రెవిన్యూబోర్డు మెంబరు M. T. Raju గారు వారి బంధువులున్నారు. Deputy Commissioner, Special Officer ను 15 వ తారీఖున appoint చేశారు. కాని charge యివ్వడానికి అభ్యంతరం వచ్చింది. పొలం అమ్మివేశారు.

Mr. Deputy Speaker:—He has answered that he will look into it.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—15 వ తారిఖున appoint చేశారు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— గౌరవసభ్యులు అంతగట్టిగా నమ్మకంతో appointenent జరిగింది, అతనికి charge యివ్వలేదు, అతనిని పని చేయనివ్వలేదని చెబుతున్నారు. ఆవిషయంలో Commissioner గారు categorical గా యేమి చెబుతున్నారంటే No appointment has been made. This is side-tracking the matter, Sir. ఎందుకు చేయలేదు వెంటనే చేయించడం more important అంటున్నారు. For that we have passed orders.

Mr. Deputy Speaker:—What about the land?

Sri P. V. Narasimha Rao:—He will certainly take action. I do not think 20 acres of land will go merely because there is delay in appointing executive officer.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం:—Executive officer ని appoint చేసే authority ఎవరు? ఆ authority మీద dereliction of duty క్రింద action తీసుకుంటారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:—అది యేమితేదండి Executive officer ను appoint చేసితీరాలి, ఆ విషయంలో schemes settle అయినవి. తరువాత According to the terms of the schemes it is possible to appoint executive officer. But it does not mean that in every scheme a temple must have an executive officer. అది కూడా యేమితేదు. అంతేకాదు యెప్పుడంటే అప్పుడు చేయువచ్చును. Whenever it is considered necessary an executive officer can be appointed. That is the term under the scheme Sir. Dereliction of duty అనే సమస్యలేదు. But in view of what hon. Members are saying ....

Sri Tenneti Viswanatham:—Mr. Speaker, Sir ....

Mr. Deputy Speaker:—Let him complete.

Sri Tenneti Viswanadham:—He won't complete, Sir (Laughter).

Sri P. V. Narasimha Rao:—I have completed, Sir (renewed laughter).

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం:—ఆలస్యం అయింది అని చెప్పారు. ఆలస్యం చేసినవారు ఎవరు? Dereliction of duty క్రింద explanation అడిగారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:—ఆలస్యం ఎవరు చేశారని question వచ్చినది. వారికి అర్థమయినా కాకపోయినా నేను చెప్పినానండి. Scheme ప్రకారంగా Executive officer ను ఫలానా రోజున వేయాలని యేమితేదు. Scheme యెప్పుడు settle అయివుంది. ఈ Executive officer ను వేయకపోవడం ఒక కారణంచేత జరిగిందని, ఒక motive చేత జరిగిందని, ఆ భూమిని అమ్మకానికి అనువుగా ఆలస్యమయిందని అంటున్నారు. కాని యింతవరకు వేయకపోవడం dereliction of duty

అనికాదు. ఎందుకు ఆలస్యంచేశారు ఎందుకు appoint చేయలేదు అని అడిగినారు. కాని dereliction of duty అనికాదు. Appointment జరుగవలసిఉంటుంది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :— ఆలస్యమయితే, ఆ ఆలస్యంచేసిన వారెవరు?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అది మనవిచేశాను. According to the scheme there is no definite date on which an executive officer has to be appointed necessarily after the scheme is settled. The scheme contains a provision to the effect that the executive officer also can be appointed. Had it not been for the scheme even that power was not there. Now that the power has been given, the executive officer should have been appointed earlier

Mr Deputy Speaker:—By whom?

Sri P. V. Narasimha Rao:—By the Deputy Commissioner or the Assistant Commissioner or the Commissioner according to the Temple, Sir. వారు చెప్పిన దానినిబట్టి ఏదైనా motive వున్నదా అని చూడవలసివుంది, చూస్తాం కాని dereliction of duty అని, వానిని మీరే పరీక్షచేసారన్న మాట ఎప్పుడూ దానిని prima facie గా dereliction of duty క్రింద తీసుకోడానికి వీలులేదని చెబుతున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఈ appointment చేసిన తరువాత అమ్మడం సమస్యలేదు. 20 సం॥ లకు పూర్వమే అమ్మివేశారు. ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చాం. Assistant Commissioner, Special officer ను appoint చేస్తామని తెలియజేశారు. ఆ Special officer 25 ఎకరాలు తీసుకుంటాడేమోనన్న భయంతోటి పెద్ద పెద్దవారి influence వుపయోగించి ఆపుచేశారు. ఆ 25 ఎకరాలు వచ్చేట్లుగా Special officer ను appoint చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా?

Sri P. V. Narasimha Rao:—Orders have been issued already, Sir.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS.

Providing Government Quarters to Government Employees Working in the Hyderabad City.

916—

*1058 Q.—*Sri N. Subba Reddy (Badvel)*:—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

(a) whether all the employees of the State Government working in Hyderabad are provided with Government quarters;

(*b*) if not, the steps taken by the Government to provide them with quarters; and

(c) whether the Government consider to give special allowance to such of the employees who are not provided with quarters?

A.:—(a) No, Sir.

(*b*) So far 1,789 quarters of various types have been constructed under the Rental Housing Scheme in colonies at Irrum Manzil, Panjagutta, Saifabad, Kaladera and Malakpet and 224 quarters are now being constructed at Begumpet. Besides 600 quarters which have been constructed by the Housing Board for allotment to other categories of persons have also been taken over by the State Government for allotment to State employees. Further construction of quarters would depend upon the funds that would be made available from the loans drawn from the Life Insurance Corporation, which the Government of India have stopped for the time being due to the present emergency.

(c) There is no such proposal at present.

Ferry at Koderu, West Godavari district.

917—

*1517 Q.—*Sarvasri A Sarveswara Rao and V. Satyanarayana*:—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state:

(a) whether the Government suffered a huge loss by not accepting valid offer of the bidder for about Rs 32,000 for running the ferry at Koderu, West Godavari district, in 1963-64; and

(*b*) whether the ferry at Koderu was given on lease or run departmentally during the year 1964-65?

A.:—(a) No, Sir.

(b) The Koderu ferry was given on lease during the year 1964-65.

REMOVAL OF SILT NEAR KOTILINGALAGHAT.

918—

*1503 Q.—*Sarvasri A. Sarveswara Rao and V. Satyanarayana*:—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state:

(a) whether the State Navika Sangham presented a memorandum to the Government in September 1965 urging the removal of silt near Kotilingalaghat, at Rajahmundry, to avert the diversion of timber transport from Kovvur to Rajahmundry; and

(b) if so, the action taken thereon?

A:—No, Sir. However, the Superintending Engineer, Public Works Department, Dowlaishwaram Circle, has reported that the State Navika Sangham as well as timber merchants have represented for the restoration of channel leading to the timber yard.

The work of removing the silt from the channel was executed during the summer of 1964 partly by manual labour and partly by dredger. But the channel silted up again during the floods of 1964. After the floods of 1964 the silt was again removed by Bilicot suction dredger. Survey work has been done and proposals are being formulated to prevent the channel from being silted up constantly.

AMNESTY TO PRISONERS.

919—

*129 (6595) Q.—*Sri G. Rama Rao*:—Will the hon. Minister for Law and Prisons be pleased to state:

(a) is there any proposal with the Government to decalre amnestry to all prisoners in the State who underwent imprisonment for five or more years; and

(b) whether any prisoners in the State were recruited and sent from Jails to the armed forces in the Defence Service since the declaration of Emergency in the country?

A:—(a) and (b) The answer is in the negative.

SUB-COURT AT PARVATIPURAM

920—

*1779 *Q.*—*Sri P Gunnayya*:—Will the hon. Minister for Law and Prisons be pleased to state:

(*a*) whether any representation has been made by the Bar Association of Parvatipuram to establish a Sub-Court at Parvatipuram; and

(*b*) if so, the action taken by the Government thereon?

A.—(*a*) The answer is in the affirmative.

(*b*) The matter is under consideration of Government.

R.T.C. VEHICLES UNDER REPAIRS FOR LONG PERIODS.

921—

*174 (1671) *Q.*—*Sarvasri A. Vasudeva Rao and K. Rajamallu*:—Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state:

(*a*) whether it is a fact that a number of vehicles of Andhra Pradesh State Road Transport Corporation are under repairs for long periods;

(*b*) is it a fact that owing to non-availability of spare parts and lack of adequate facilities for repairs at Depots in Telengana area most of he routes were suspended; and

(*c*) if so, what arrangements have been made to get out of this difficulty?

A:—(a) Yes, Sir. Some of the vehicles were off road for a long period; but however to cater for off road contingencies, the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation allows 12½% spare buses at the Depots over and above the specified schedules.

(*b*) No routes were suspended or cancelled as a result of lack of maintenance facilities. But some trips were cancelled due to breakdown of the vehicles and for want of certain units.

(*c*) To overcome the breakdown difficulties the Road Transport Corporation has taken the following steps:—

(*i*) Manufacture and reclamation of spares is being undertaken to the extent possible as the spare parts could not be imported from manufacturers due to foreign exchange restrictions;

(ii) A Laison Officer is appointed at Bombay to locate the spares required;

(iii) An approach is being made by the Executive Committee of the State Transport Undertakings of the Government of India for according necessary licence to undertake manufacture of items which have so far not been licenced or the licences granted are below the required capacity,

(iv) A committee is set up by the Corporation to examine the possibilities of setting up a Functional Industrial Estate for the manufacture of fast moving automobile components.

POINTS OF INFORMATION.

RE.· FIFTH STEEL PLANT, ETC.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి —ముఖ్యమంత్రిగారు ఉక్కు ఫ్యాక్టరినిగురించి ప్రధానమంత్రితో మాట్లాడివచ్చారు. అదేవిధంగా N. G. Os. గురించి అక్కడ యేమి జరిగింది దయచేసి చెప్పుతారా?

Sri Vanka Satyanarayana:—On a point of order, Sir.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—He has got a right to raise his own point of order, Sir.

Sri K. Brahmananda Reddy:—I want to answer the point of information first, Sir.

Mr. Deputy Speaker:—Your point of order is on the point of information that hon. Sri Sreeramamurthy has asked, is it not?

Sri Vanka Satyanarayana:—No, Sir.

Mr. Deputy Speaker:—Whether he can ask the information or not is your point. ....

Sri P. Subbiah:—What is the content of the point of order, you have not heard, Sir

Sri Tenneti Viswanatham:—Whatever may be the stage and whatever may be the point on which a point of order is asked, the point of order gets preference.

Sri K. Brahmananda Reddy:—Supposing Mr. B. Sreeramamurthy raises a point of order against his point of order. Who gets preference, Sir?

Sri Tenneti Viswanatham:—I can answer that; it is very easy, Sir. There is no point of order against a point of order.

Sri B. Sreerama Murty:— Let me submit, Sir. నేను point of information raise చేయడం జరిగింది. అడగటానికి మీరు అనుమతివ్వడం జరిగింది. జవాబు యివ్వడం మాత్రమే మిగిలింది నేను మాట్లాడడం అయింది.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu·— A point of order is being raised· Will you let him speak or not? I want a decision, Sir· మీరు ruling యివ్వండి. మేము కూర్చుంటాం· ఈ బాధ మీకెందుకు. I want a ruling from, you, Sir. Point of order is there· Will you allow him to raise it or not? It is the privilege of every member to raise a point of order, nobody can prevent it or obstruct that.

Sri B. Sreerama Murthy:—Let me explain on that, Sir

Mr. Deputy Speaker:—Don't be so emotional.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—You can give us your ruling. We will take our seat.

Mr. Deputy Speaker·—I will give; don't be emotional.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—I am not emotional. But he is emotional.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి.—Point of order raise చేశారు. బాగానె వుంది. నెను కాదనడం లేదు. Point of order raise చేయడం తప్పా, కాదా అనే దానిమీద నా అభిప్రాయం చెప్తున్నాను, ఈ సందర్భంలో point of order arise కాదు.

Mr. Deputy Speaker:—Will you please complete and let me answer?

Sri Tenneti Viswanatham:—We have not heard what the point of order is, Sir.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—I want the ruling, first, Sir.

శ్రీ బి· శ్రీరామమూర్తి—గొంతుక పెంచితే పాయింటుకు బలం రాదండి. Point of information అడిగిన తరువాత నాకు జవాబు రాకుండా చేయడానికి మాత్రమే వుద్దేశింపబడినది· Point of order సబబుగా లేద· దానికి అర్థం లేదు. నాకు జవాబు రావలసినదే.

Mr. Deputy Speaker:—I will give my ruling on the point whether point of information or point of order gets preference. Whenever a point of information or clarification is asked and at that time a point of order is asked he gets the priority. So, naturally if you have any other information to ask, after the point of order is decided you will have an opportunity.

Sri B. Sreerama Murthy:—I have a point of order, Sir.

Mr. Deputy Speaker:—Please resume your seat.

Sri Tenneti Viswanatham:—If you stand in your place, every body will sit, Sir

Mr. Deputy Speaker:—I do not want that situation to arise.

Sri Tenneti Viswanatham:—There can be only one point of order at one time

Mr. Deputy Speaker:—I am going to hear him.

Sri Tenneti Viswanatham:—There can be only one point of order at one time.

Mr Deputy Speaker:—I know. Therefore I am going to rule it out of order.

Sri Tenneti Viswanatham:—Mr Vanka Satyanarayana has raised a point of order. Let it be disposed of, Sir

Mr. Deputy Speaker:—Therefore, Mr. B Sreeramamurthy will not have any point of order unless that is decided first

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి.—మీరు అది decide చేశారు. దానిమీద మీరు చెప్పవలసింది చెప్పారు. ఆ issue యిప్పుడు arise కాదు. నేను raise చేయబోతున్నది క్రొత్త point of order.

Mr Deputy Speaker:—That does not arise first. He will raise his point of order and I will first hear his point of order and then come to the information point

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి — point of order అయిపోయింది.

Mr. Deputy Speaker:—I will first hear him and then come to the point of information.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి.— దానిమీద మీరు ruling యివ్వడం జరిగింది. point of order మీద priority అని చెప్పారు బాగానే వుంది నేను దాన్ని ప్రశ్నించడం లేదు. నేను చెప్పేది ఒక point of information. అడిగిన తరువాత అది pending లో వుండి point of order పేరుతో యింకో విషయం తీసుకు రావచ్చా ? అది తీసుకురావడం సబబుకాదు

Mr. Deputy Speaker:— తీసుకురావచ్చు It is all right There is nothing inconsistant there.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ.—సభ జరుగుతున్న సందర్భంలో ముఖ్యమైన విషయములు ఏమైనా వుంటే యే మంత్రి అయినాసరే సభలో చెప్పకుండా సభ బయట ప్రకటన చేయకూడదని ఈ సభలో మన Speaker గారు అనేక దఫాలు చెప్పడం జరిగింది. దానిమీద ruling కూడా ఇవ్వడం జరిగింది మంత్రులుకూడా అది accept చేయడం జరిగింది. కాని దురదృష్టవశాత్తు మరల ముఖ్యమంత్రిగారు ఢిల్లీ వెళ్ళి వచ్చిన తరువాత Fifth Steel Plant గురించి యన్. జి. వోల గురించి మనకంటే ముందుగా పత్రికలవారికి వారి అభిప్రాయాలు వివరణ చేశారు అందువల్ల అది ఈ సభలో గతంలో యిచ్చిన ruling కు భిన్నంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటన చేశారు కాబట్టి మరల యింకోసారి యిట్లాంటి mistake జరుగకుండా ruling యివ్వాలనె విషయం మీ దృష్టికి తీసుక వస్తున్నాను. బయటచేసిన ప్రకటన కంటే ముందు మన House లో ప్రకటన చెయవలసివుంటుంది. మీరు అది తప్పు అని చెప్పాలని కోరుతూ, వారిని దానిమీద ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:—Will he please explain to me whether there is any policy matter in the statement he has given to the press?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ.—వుందండి.

Mr. Deputy Speaker:—Now Chief Minister may say whether he has announced any policy matter.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఏమీలేదండి. నేను యిక్కడ House కు చెప్పినట్టు ఒక decision గాని ఒక policy matter గాని చేసేది ఏమీలేదు. నేను ఈ House లో చెప్పిందే అక్కడా చెప్పాను తప్ప యింకోటి ఏమీ లేదు. ఒక decision ఏదైనా వుంటే తప్పకుండా House కు చెప్పవలసిందే అట్లా ఏమిలేదు. దాంట్లో శ్రీరామమూర్తి గారి కంటే కాస్త ముందుగా మాట్లాడాము అనిపించుకోడం తప్ప యింక వేరేవిమిలేదు.

Sri Vanka Satyanarayana:—No Sir, I will read the item appeared in the paper.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వేంకటేశ్వర్లు;—మనం Serious గా issues raise చేస్తున్నాం, యిదివరకు కొన్ని ప్రిసిడెంట్సువున్నా యని చెప్పారు, ఏమి లేదని చెప్పే హక్కు ఒక్క ముఖ్యమంత్రిగారికే వున్నది. కాని ఆహక్కు వారికే దక్కించి శ్రీ రామమూర్తిగారికి కూడా భాగంపెట్ట దలచుకుంటే పెట్టమనండి మాకు అభ్యంతరంలేదు. మీరు తప్పు చేశారనె చెప్పితే దానికి యింకో విషయంచెప్పి అది చెప్పడం మంచిదికాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ పరిస్థితికి కొంచెం స్పష్టి చెప్పవలసిన అవసరంవుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ;—ఈ వేళటి ఆంధ్రప్రభ నుంచి చదువుతున్నాను. "ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ స్థల నిర్ణయంలో జాప్యము రాష్ట్ర ప్రజల అసంతృప్తికి దారి తీస్తుందని ప్రధానికి నచ్చచెప్పినట్లు ముఖ్యమంత్రి ప్రకటన' ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం, యిది ముఖ్యమంత్రిగారు బయట ప్రకటించారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మనందరెడ్డి;— తప్పు ఏమివుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ;—యన్ జి. ఓల కరువు భత్యం సమస్యను కూడ కేంద్రం దృష్టికి తెచ్చినట్టు వివరణ ప్రధాన మంత్రి శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీని హోంమంత్రి శ్రీ గుల్జార్‌లాల్‌నందాను, ఉక్కు మంత్రి శ్రీ టి. యన్. సింగును కలుసుకొని చర్చలు జరిపిన పిదప ముఖ్యమంత్రి నేడు ఢిల్లి నుండి హైదరాబాదుకు తిరిగి వచ్చారు. రాష్ట్ర యన్. జి. ఓల కరువు భత్యాన్ని పెంచడానికై 6 కోట్ల రూపాయలు మొత్తము అవసరమైన విషయాన్ని నాల్గవ ఫైనాన్స్ కమీషన్ సిఫార్సులలో రాష్ట్రం కోటాను చేర్చలేదనే విషయాన్ని కేంద్రం దృష్టికి తీసుకువచ్చానని ముఖ్య మంత్రిఅన్నారు. తాము కోరిన మొత్తాన్ని కేంద్రం మంజూరు చేసిన పక్షంలో ఎన్. జి. ఓల కరువు భత్యాన్ని ప్రభుత్వం ఎంతో సంతోషంతో పెంచగలదని వేరుగా చెప్పవలసిన అవసరమేమీ లేదనికూడా ముఖ్యమంత్రి అన్నారు. ఈ విషయంలో తన సాధక భాధకాలను యన్. జి. ఓలు అర్థం చేసుకోవాలని శ్రీ బ్రహ్మనందరెడ్డి అన్నారు.

కేంద్రానికి రెండు లక్షల టన్నుల బియ్యం అదనంగా సప్లయి చేయడానికి రాష్ట్రం అంగీకరించినదనే ప్రకటనను గురించి స్పష్టీకరిస్తూ రాష్ట్రం వాగ్దానం చేసిన రెండు లక్షల టన్నులలోను లక్ష టన్నులకుపైగా బియ్యాన్ని యిప్పటివరకు సరఫరా చేశామనీ 70 వేల టన్నుల బియ్యాన్ని మాత్రమే యిక సప్లయి చేయవలసివున్నదని శ్రీ బ్రహ్మనందరెడ్డిగారు అన్నారు. ముఖ్యమంత్రి అధికార భాషాబిల్లును గురించి ప్రస్తావించి భాషా విషయంలో భావోద్వేగానికి లోను కావలసిన అవసరం లేదనీ, తెలుగును అధికార భాష చేయాలని మన మందరంకూడా ఆసక్తి కలిగివున్నామని అన్నారు. అయితే ఉర్దూవంటి మైనార్టి భాషల శ్రేయస్సు రక్షణకై యింతవరకు మనము చేసిన కృషికి వచ్చే వ్యాఘాతం కలుగరాదనికూడా ముఖ్యమంత్రి అన్నారు ఈ విషయంలో ఎట్టి సంశయానికి తావు వుండరాదని ఆయన అన్నారు. అందుచేత ఈ ఉర్దూ సమస్య విషయంలో కొందరు అనవసరంగా ఆందోళన పడడం తగదని ఆయన అన్నారు రాష్ట్ర అసెంబ్లి భాషా బిల్లును ఈ నెల 27 వ తేదీనచ ర్చిస్తున్నామనేది.

Mr. Deputy Speaker:—What is the policy matter nvolved in that ?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—There are three important policy matters Sir. (1) ఉక్కు ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించినటు వంటిది. యిక్కడ ప్రజలందరకికూడా రాదు అనె భావం వచ్చేట్లుగా మీరు యివ్వక పోతే ప్రజలందరు చాలా ఆందోళన చెందుతున్నారు అని (2) యన్. జి. ఓ. ల సమస్య. యన్. జి. ఓ ల గురించి centre లో ఏమిఅన్నారో ఆశా జనకంగా వుంది అన్నారో లేవన్నారో బైటకాదు చెప్పవలసింది యిక్కడ చెప్పాలి. (3) Food problem.

Mr. Deputy Speaker:—It is an admitted fact that if any policy matter is to be announced and when the House is in session the Minister has to announce it in the House first From what he has read out, I feel he has repeated what he has said to us in the House even much earlier. Therefore, I rule that it does not involve any point of order.

Sri Tenneti Viswanatham:—You were pleased to say 'only on matters of policy'. You may please add 'other important decisions' also. If you were to refer to previous decisions, you will find 'on policy matters or important decisions'

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—నెను విషయం తెలుసుకోవడం ప్రధానమైనది. ఢిల్లీలో ప్రధానంగా ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ గురించి, యన్. జి. ఓ. ల గురించి ఏమి జరిగిందో తెలుసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. తెలుసుకునేటటు వంటి ప్రయత్నాన్ని ఆపుచెయడానికి ప్రయత్నం చేయడంలేదు. అది చెప్పు తున్నటువంటి ప్రయత్నం ఏమైనా జరిగితే దాన్ని నిరోధించడానికి ప్రయత్నం చడంలేదు! ఇది ప్రధానం కాబట్టి దానిమీద నెను దృష్టిని కేంద్రీకరించి కోరుతున్నాను. అందువల్ల దయచేసి అక్కడ జరిగింది ఏమిటో తెలియ జేయ కోరుచున్నాను.

Sri Ramachandrarao Deshpande:—You said that no policy matters are involved. But I have to bring to your notice that regarding another problem the same thing has been said which involves the policy..............

Mr. Deputy Speaker:—I still hold that what has been read out does not involve any policy matter which can be raised as a point of order. Now the hon. Chief Minister will give any information to which hon. Sri B. Sreeramamurthy has referred.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—అధ్యక్షా, తమకు యిప్పుడు మనవిచేసినట్లు విశాఖపట్టణం ఉక్కు ఫ్యాక్టరీపై decision లో ఆలస్యం జరుగుతున్న దనిసభవారు ఆవేదన, ఆంధోళన, ప్రజలయొక్క అసంతృప్తిని ప్రధానమంత్రి గారికి, ఉక్కు శాఖామాత్యులకు మనవిచేశాను. ఉన్నటువంటి సహేతుక మైన కారణాలు వారికి తెలుసు. వారు సానుభూతితో ఓపికగా విన్నారు.

సంభాషణలు అనంతరం కొద్ది వారాలలో ఒక నిర్ణయం తీసుకొనబోతున్నారని అనుకూలంగా వుంటుందనే భావం నాకు కలిగింపని మనవిచేస్తున్నాను. ఇదివరకు Finance Minister గారు N. G. O ల విషయంలో వ్రాశారు. అదేమళ్ళా ప్రధానమంత్రికికూడా వ్రాశాను. మన రాష్ట్రంలో యేమి జరుగుతున్నది, ప్రక్క రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న విషయాలను గురించి వారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. ఆ రోజు ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారు పార్లమెంటులో చాలా busy గా వుండడంవలన వారిని కలుసుకొనలేకపోయాను. మరుసటి రోజున వచ్చే సందర్భంలో.. ....

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah:— :—" Unfortunately the State quota has not been included in the recommendations of the Fourth Finance Commission" అనిచెప్పి "the fact has been brought to the notice of the Centre "అని N.G.Oల విషయంలో చెప్పారు. ఇంతవరకు యివ్వలసిన కోటా యివ్వారని క్రిందటి చర్చలలో చెప్పారు. ఇప్పుడు Fourth Finance Commission report లో ఉదహరించలేదని చెప్పారు. Commission లో ఉదహరించలేదా? award లో లేదా? లేక డబ్బు రాలేదా? యింకా రావలసి వున్నదా? Steel Plant విషయంలో అందరకూ చాలా సంతోషం.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— Pay Commission వలన మేము commit- అయినటువంటిది Finance Commission recommendations లో లేదు. కాని వేరొక సిఫార్సు చేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారి విషయం వచ్చినప్పుడు జాగ్రత్తగా ఆలోచించి, అనుకూలంగా నిర్ణయం చేయాలని సిఫార్సు చేశారు. దానిని special గా వారి notice కు తీసుకొని వచ్చాను.

RE.: RAIL-CUM-ROAD BRIDGE ON GODAVARI RIVER.

శ్రీ కె. మారారెడ్డి (రాజంపేట్):- – 16 వ తేదీన ఆంధ్రపత్రిక గోదావరి రైల్వే బ్రిడ్జిపై మంత్రుల మోసప్రకటన అని వ్రాశారు. రైల్వే అధికారులు దానిని రైల్వే వంతెన అని, స్పష్టంగా చెబుతున్నారని, అలాగే టెండర్సు పిలవడం, నిర్మాణం సాగడం జరుగుతున్నది. దీనిని ప్రభుత్వం వారు Clarify చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— అది మనకు తెలియదు' కాని రైలు-రోడ్డు వంతెన అని వుండనే వుంది.

శ్రీ కె. మారారెడ్డి:— జరుగదని కొందరు చెబుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— జరుగక పోవడం అనేది లేనేలేదు.

RE.: FINANCIAL ASSISTANCE FROM THE CENTRAL GOVERNMENT.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:— ఇదివరకు యిచ్చిన యింటీరియం రిలీఫ్ రు. 6.6 కోట్లు వస్తున్నదని చెన్నారెడ్డిగారు యిది వరకు చెప్పారు. అదికాక రు. 6 కోట్లని చెబుతున్నారు, ఆ విషయం స్పష్టం చేయండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: — మనం యిచ్చిన రు. 6.8 కోట్ల పై చిలుకు కార్చే గాపు జూన్‌లో లెక్క చూసి కొన్ని కేటగీరీస్ యీ లెక్కలోకి రావని 6.8 కోట్లు సిఫార్సు చేశారు. అది వచ్చింది. అది కాకుండా రు. 6.13 కోట్లు యివ్వాలని నిర్ణయం చేశాము.

RE : DEMISE OF VIR SAVARKAR.

Sri Ramachandia Rao Despande·—Last time while speaking on condolence resolution on Vir Savarkar you were pleased to say that it is not necessary to have it here. The hon. Chief Minister and yourself agreed that you would participate in a public meeting and so also all the hon Members would participate. I request the hon Members to be present tomorrow at Vivek Vardhini grounds, Sir.

Mr. Deputy Speaker:—I need not make it official. He can arrange invitations to be distributed to the hon. Members or do some such thing and ask the members to be present there.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE.

RE · WHOLESALE EVICTION OF CULTIVATORS CONSEQUENT ON THE ISSUE OF NOTIFICATIONS BY REVENUE OFFICERS IN VILLAGES OF GHANAPUR TALUK.

శ్రీ ఎన్. మోహనరావు:— అధ్యక్షా, ఈ రోజు ప్రభుత్వ భూముల విషయంలో సేద్యం చేసేవారికి notices జారీ చేస్తున్నారు. ఘనపూర్ విషయం నా దృష్టికి వచ్చింది. రాష్ట్రం అంతటా జరుగుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. పల్లగుట్ట గ్రామంలో 30 నోటీసులిచ్చారు. కొన్ని ఆహార సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్న సమయంలో ఉత్పత్తి యెక్కువ చేసుకోవాలి, సేద్యం చేస్తున్న వారిని ఉత్సాహ పర్చడానికి బదులు నిరుత్సాహ పర్చడం జరుగుతున్నది. బేదఖలు ఆపు చేయడానికి ఉత్తర్వులు యివ్వాలని మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

Sri N. Ramachandra Reddy:—Following the receipt of 'B' Memorandum in respect of 27 villages of Ganpur Block regarding the encroachment of Government lands such as Bancharai, pathway, etc., the Tahsildar, Warangal, issued notices under section 7 of the Land Encroachment Act, 1905 and asked the Village

Officer to serve these notices on the encroachers. After hearing representations, further action would be initiated to either evict the encroachers or to impose penalties as per rules. So far no body has been evicted.

RE.: CUTTING DOWN OF TREES IN THE WAKE OF THE INAMS ABOLITION BILL.

శ్రీ జి. విఠలరెడ్డి (నర్సపూర్) :— అధ్యక్షా, పెందుట్ల గ్రామంలో 222 సర్వే నంబరు 334 ఎకరాల పోరంబోకు భూమి. దానిని రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు, కలెక్టరుగారి పరిమిషన్ లేకుండా జమీమా చేయడం జరిగింది. అది చాలా తప్పు, అది మక్తాభూమి. దానిని యినాం భూమిగా మార్చారు, తరువాత Forest Department వారు అడవి నరుకుటకు పరిమీషన్ యిచ్చారు. దానివల్ల చాలా నష్టం కలిగింది. ఇక్కడ యినాం ఎబాలిషన్ చట్టం పాస్ అయినది, గవర్నరు గారి సంతకం గురించి పోయినది, ఆ సందర్భంలో దీనిని పట్టా భూమిగా చేసి నరికి వేయడం జరుగుతున్నది. రికార్డులో తప్పు సృష్టించి పట్టా భూమి చేయడం జరిగింది. రెవిన్యూ మంత్రిగారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి, విచారణ చేసి దానిని cancel చేయించడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా వారిని కోరుతున్నాను.

Sri N. Ramachandra Reddy:—Sri Vittal Reddy has represented that Survey No. 222 of Pendutla village of Narsapur taluk, Medak district measuring about 134 acres contained good forest growth and that it is also surrounded by reserve forest and that the person who had purchased the land from Smt. M. Radhabhayamma has in order to forestall the enactment of Inams Abolition Bill had been felling the forest growth. Since such felling of forest growth results in the loss of revenue to the Government and also to the village community, he has requested that neccessary action may be taken for preventing destruction of forest growth and also to make a statement just now, which has been made Sir.

The Collector, Medak has submitted the following report: The Tahsildar, Narsapur has reported that Survey No. 222 of Pendutla village measuring 344 acres was originally a poramboke land but in 1960 a supplementary sethwar was issued by the Collector, according to which the Survey No. was further subdivided into 11 Survey Numbers 222/1 to 22/11, Survey Nos. 222/1 and 222/11 being registered as poramboke lands and Survey No.s 222/2 to 222/10 being shown as Makta Venkata Radha Bayamma. It is further reported that Survey Nos. 222/2 to 222/10 measuring, in all, 134 acres 17 kuntas assessed at Rs. 157-74 P. were mutualated in the Fisal Patta of 1960 as Dasthagirdhan Isafa with reference to Hyderabad Inam Abolition

Act, Local enquiries by the Deputy Tahsildar on 10th March 1966 in the village revealed that one Sri Gopal Reddy, Sarpanch of Pendutla village purchased the lands in Survey Nos. 222/2 to 222/10 from Smt Venkata Radha Bayamma in whose name that has been as Dastagirdan, for Rs. 10,000 in 1960 or so and that the purchaser paid Rs. 2,000 towards the cost of forest growth standing on the aforesaid lands On spot inspection it was found that the revenue of about 50 per cent of the forest growth has been fell so far and that the fell timber had been put in the shape of heep without shifting it to any other place. At the time of enquiring the purchaser, Sri Gopal Reddi, Sarpanch of Pendutla village was not available in the village and so the sale-deed pertaining to purchase could not be secured and hence the *bona fides* of the transaction could not be examined. The sale seems to have been negotiated privately without obtaining formal sanction from the competent authority as a result of which the title of the aforesaid lands has not been transferred in the local records in the name of the purchaser. The Malipatel of the village who happened to be the father of the purchaser is said to have informed the Deputy Tahsildar during local enquiry that permission for felling the timber standing on the lands referred to above has been obtained from the Forest Department and that this version is reported to appear as correct as the fell timber bears the Forest Department marks shown as 'santhak'. The Chief Conservator of Forests who was also addressed in this matter has said that the Forest Department has no powers to stop felling of timber in patta lands. He has also said that the question of acquiring the patta land by Smt Radhabayamma for including it in the reserve forest was already examined and that it was decided not to acquire the patta land in question. The Collector is however instructed the Tahsildar, Narsapur to see that further felling of trees is prevented and fell material is not permitted to be moved out.

RE.: GOONDA ACTIVITIES OF SOME INDIVIDUALS IN KANAPURAM VILLAGE, DEVARAKONDA TALUK, NALGONDA DISTRICT.

Mr. Deputy Speaker:—Now re. the calling attention motion given notice of by Shri P. Parvata Reddy, the hon. Home Minister may make a statement.

The Minister for Home (Sri Mir Ahmed Ali Khan):—Sir, The village Ghanapur which is situated about 10 miles away to Chandampet Police Station limits in Devarakonda taluk of Nalgonda district is a hot bed of factions. One Sri Gopalarao a resident of Ghanapur went along with Sri Balanarayana Rao of Devarakonda to the Police Station at 5 p.m. on 22nd February 1966.

After a delay of 10 hours after the fire accident they lodged a complaint stating that Thummala Bali Reddy, Krishna Reddy, Mukunda Reddy and others were seen running away after setting fire to the residential hut at about mid-night on 21st February 1966. A case in Cr. No. 5/66 under section 436, Indian Penal Code was registered and investigated Enquiries disclosed that the fire is not due to the mischief but it is accidental Sri Tummala Bali Reddy was a victim in the decoity case in which 120 communists looted his harvested paddy crop on the night of 15th/16th December 1965 A case in Cr. No. 40/65 under section 395, Indian Penal Code was registered and investigated. It has come to light that at the instance of the local communist leaders, who were aggrieved because some of them are accused in the decoity case in Crime No. 40/65 of that police station, a false complaint was made against Sri Thummala Bali Reddy and others in order to harass and threaten them so that they might not depose against them in the decoity case which is coming for trial. The incident took place at mid-night during the dark fortnight and it was impossible to identify the accused. This case has been falsely reported by the Communists as a retaliation to the decoity case against them. The allegations against the local police that they have failed to take action in respect of the complaint is baseless.

RE : DELAY IN GRANTING SCHOLARSHIP TO STUDENTS.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండపాలెం):— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు స్టేటు మెంటు చదివే ముందు సానుభూతితో చదవాలని కోరుతున్నాను, దాదాపు కొన్నివేల దరఖాస్తులు స్కాలర్‌షిప్స్ కోసం సోషల్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్టు మెంటులో పడియున్నవి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:— మొన్ననేకదా మంత్రి గారి సమాధానంలో చెప్పారు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:— ఇప్పుడు పాలిటెక్నికల్ కాలేజీలనుండి జిల్లాల నుండి వచ్చిన దరఖాస్తులు ఉన్నవి, అవి ఆలస్యంగా వచ్చాయని ఒక్క దరఖాస్తు కూడ శాంక్షన్ కాలేదు, paucity of funds అని శాంక్షన్ చేయడంలేదు. అక్టోబరు 65 వరకు వచ్చిన దరఖాస్తులు శాంక్షన్ చేశారు. తరువాత వచ్చినవి చేయడంలేదు. వారిని అడిగితే యింకా 5½, 6 లక్షలు కేటాయిస్తే దాదాపుగా అన్ని అప్లికేషన్స్ కవర్ చేస్తామని చెబుతున్నారు. ఇది ఏమంత పెద్ద మొత్తంకాదు, 174 కోట్ల బడ్జెటు ఉన్నప్పుడు అప్లికేషన్స్‌లో ఎక్కడైనా గాని అయిదారు లక్షలు వీరికి యివ్వడం కష్టమైనదికాదు, కనుక మంత్రివర్యులు ఔదార్యంతో, సానుభూతితో, ప్రయత్నించి ఏర్పాటు చేయాలి, అక్కడ స్టూడెంట్స్, తల్లిదండ్రులు, స్కాలర్‌షిప్స్ కోసం ఎదురు

చూస్తున్నారు. ప్రస్తుత కరువు పరిస్థితులను కూడ దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఈ ఆరు లక్షలు కేటాయించి స్కాలర్‌షిప్స్ శాంక్షన్ చేసి వారి ఇబ్బందులను తీర్చాలని మరీ మరీ కోరుతున్నాను.

The Minister for Social Welfare (Smt. T. N. Sadalakshmi).—Sir, the Director, Social Welfare is the sanctioning authority for all the pre-matric residential scholarships and post-matric non-residential and residential scholarships and the Zilla Parishads sanctioning pre-matric non-residential scholarships. The Director of Social Welfare has fixed the date for the receipt of the applications as 31st August 1965 both Central and State Scholarships but in the case of Central scholarship applications other than those Scheduled Castes received up to 28th October 1965 were considered. The applications of Scheduled Castes under Central are being accepted even now if due to any reason they could not be submitted earlier. The Director has reported that he has issued sanctions in respect of all renewal applications. Under State scholarships, all eligible Scheduled Castes have been sanctioned scholarships. All eligible Harijan convert students within an income limit of Rs. 3,600 with a percentage of 50 and 45 marks for boys and girls respectively have been sanctioned scholarships. All eligible economically backward class applicants of Thelangana have been sanctioned. All eligible economically backward classes applications received in time from Andhra region have been sanctioned. It is only where incomplete information is furnished in certain fresh scholarships by the applicants or the correspondence with their addresses is carried on until the information is received and some times dates furnished by them as late as March and normally they were not refused scholarships even when received so late Recently I had called for a meeting of all the Officers and issued instructions regarding the way and means of expeditious disposals of scholarships and the need to strictly adhere to the prescribed time limits for the receipt and sanction the scholarships in respect of all the communities and no relaxation of time be made except with specific orders of the Government. This procedure will ensure sanctioning of all eligible applications received in time and avoid any rush at the fag end of the year. The Institutions are being instructed to see that the applications are sent within the prescribed time. I have also made necessary enquiries into the details. For any dispatches of sanction orders to the Educational Institutions, action is being taken in the case of delays noticed. I discussed this matter with the Secretary, Education also to see that sanction orders are dispatched within a reasonable time.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య—అక్కడ ఫండ్సు ఉన్నావా?

శ్రీమతి టి. యస్. సదాలక్ష్మి—ఫండ్సు ఎక్కడ ఉంటాయి? ఫండ్సు ఎవైలబులా అన్న విషయం నేను ఇప్పట్లో చెప్పలేనుగాని, రెండు మూడు రోజులలో ప్రయత్నంచేసిచూస్తాను. ఇకమీదట కానససభ్యులైనా ప్రయత్నంచేసి సకాలంలో అప్లికేషన్సు వచ్చేటట్లు చూడాలి. అప్లికేషన్సు ఆలస్యంగా రావటం—మేము సకాలంలో స్కాలర్‌షిప్సు ఇవ్వటంలేదని నిందవేయటం సబబు కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

POINT OF INFORMATION.

RE.: THREATENED CLOSURE OF RATION SHOPS IN THE TWIN CITIES.

శ్రీ కె. సీతయ్యగుప్త (బేగంబజార్)—అధ్యక్షా, నిన్న వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య గారు రేషన్‌షాప్సు అన్నీ రేపటినుండి మూసివేయ బోతున్నారని, వారంతా స్ట్రయిక్ చేస్తున్నారని పత్రికలలో వచ్చినట్లు ఆ వార్త చదివిచెప్పారు. వారు ఇవాళనుండి మూసేస్తున్నారా? లేక ఇంకా టైమ్ ఇచ్చారా?

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్—పేపర్సులో యీ దినంనుండి ఆపేస్తారని లేదు ప్రభుత్వానికి చెప్పి, ఏడు దినాలు నోటీసు ఇచ్చిన తర్వాత సమాధానం రాకపోతే అపుడు యాక్షన్ తీసుకొంటామని వచ్చింది.

శ్రీ కె. సీతయ్యగుప్త—గోపాలకృష్ణయ్యగారు నిన్నచెబుతూ—18 వ తేదినుండి వారు మూసివేయదలచుకొన్నట్లు చెప్పారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్—దానిని గురించి ఇంకా సమాధానం రాలేదని చెప్పటం జరిగింది. మార్చి 18 వ తేదినుండి బందు చేస్తున్నట్లు ఆ వర్తకులు చెప్పినట్లులేదు. ఈ రోజునుండి దుకాణాలు బందు అవు తుంది అన్నది ఏమీలేదు.

శ్రీ కె. సీతయ్యగుప్త—అంటే, గోపాలకృష్ణయ్య గారు చెప్పింది కరెక్ట్ కాదని తెలుస్తున్నది. ఈ దినంనుండి బందుచేస్తున్నారని చెప్ప టం కరెక్ట్ కాదన్నమాట.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య—అధ్యక్షా, ఏపూటనుండి బందు చేయాలో అదివారిచేతిలో పెట్టుకున్నారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్—ఏడు రోజులు నోటీసు ఇవ్వాలి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య—వారు త్రెట్ చేశారు. ఏ రోజు నుండి బందు చేస్తారో నాకు ఏమి తెలుస్తుంది? ఏడు రోజులు వారు నోటీసు ఇచ్చారన్నది. నాకు తెలియదు. ఏడు రోజులు నోటీసు ఇచ్చారా అన్నది గవర్నమెంట్ చెప్పాలి. కాని వారు దుకాణాలు మూసివేయ దలచుకొన్నట్లు గవర్నమెంట్ త్రెట్ వేసిన విషయం కరెక్ట్.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR YEAR 1966-67.

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS.

DEMAND No. III—TAXES ON VEHICLES—Rs 16,95,000.

DEMAND No. XXVI—LABOUR AND EMPLOYMENT—Rs. 1,31,71,000.

DEMAND No. XLVI—CAPITAL OUTLAY ON INDUSTRIAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT (R.T.C. ONLY)—Rs. 6,11,04,200.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ—అధ్యక్షా, నిన్న కొంత మాట్లాడాను. ఇక్కడ ఉన్నటువంటి నైజాంగారి దగ్గర పనిచేసేవారు, ఆడవారు మగవారు కలసి 12 వేలమంది జనాభా ఉన్నారు. వీరిలో మోటారు ఆటోమబైల్సు వర్కుషాప్‌లో పనిచేసే వర్కర్స్, స్కావెంజర్స్ స్వీపర్స్, మాలీసు, వాటర్‌మెన్ వగైరాల వారంతా ఆ నైజాం ఎస్టేటులో పని చేస్తున్నారు. 1946 నుండి ఇప్పటివరకు కూడ ఆ స్వీపర్స్‌కు, స్కావెంజర్స్‌కు, 15 రు. ల నుండి 25 రు. ల వరకు మాత్రమే జీతాలున్నవి చాలామందికి 25 నుండి 30 రు. ల వరకు మాత్రమే జీతాలు ఉన్నవి. వారి పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా ఉంది. వారంతా ఒక సంఘం పెట్టుకొని, తమ ఇబ్బందులు నైజాంగారికి చెప్పుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తే వారి సంఘాన్ని ట్రేడ్‌యూనియన్ యాక్టు క్రింద రిజిష్టరు చేయడానికి వీలులేదని అన్నారు. అటువంటప్పుడు వీరంతా ఏమి కావాలి? అది ప్రయివేట్ అండ్ డొమెస్టిక్ సర్వీసు అంటున్నారు. అన్నిరంగాలలోను కలిపి దాదాపు 12 వేల జనాబా నైజాంగారి క్రింద పనిచేస్తూంటే, అదిడోమెస్టిక్ సర్వీసు క్రింద లెక్క కట్టి, దేశంలో ఎక్కడాలేని పరిస్థితులలో వారినిఉంచి, ఇతర కార్మికులకు వీరికిమధ్య తారతమ్యం చూపిస్తే వారిగతి ఏమి కావాలి? వారంతా బానిసలుగా పరిగణింపబడుతున్నారు. వారంతా కలిసి పెట్టుకొన్న సంఘాన్ని ట్రేడ్ యూనియన్ యాక్టుక్రింద రిజిష్టర్ చేయటానికి వీలులేదని చెబితే, వారిసమస్య మరింత తీవ్రతరమవుతున్నది. వారి న్యాయమైన కోర్కెలు తీర్చటానికి వారందరిని యీ షాప్స్ అండ్ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్ యాక్టుక్రిందనైనా ప్రభుత్వం తీసుకొని, నైజాంగారితో, వారి ఎస్టేట్ మేనేజ్ చేసేవారితో సంప్రదించి, వారికి కావలసిన సౌకర్యాలు కలుగజేయుటానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు పూనుకోవటంలేదో నాకు ఆశ్చర్యంగా ఉంది. ఆ సంఘంవారు తమ మొర నైజాంగారితో చెప్పుకొంటామని ఊరేగింపుతో వెడితే, 144 సెక్షన్‌పెట్టి, పోలీసుయాక్టు రూల్సుపెట్టి వారంతా నైజాంగారి దగ్గరకు పోవటానికి వీల్లేని పరిస్థితి ఏర్పాటుచేసి, వారందరిని పట్టుకుపోయి వారిపైన కేసులు పెట్టిన ఉదంతం మీరందరికి తెలియని విషయంకాదు. ఒక రాష్ట్రానికి కేంద్ర నగరమైన ఇక్కడ కొన్ని వేలమంది బానిసత్వంలో నలిగి క్రుగ్గుతున్న

పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు వారి సమస్య పరిష్కారానికి ఏమైనా మార్గము ఉన్నదా అని ప్రభుత్వం ఆలోచించకపోతే, అది చాలా ఘోరమైన అన్యాయంగా పరిణమిస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను.

అనంతపురంలో ఉన్నటువంటి ఆర్. టి. ఒ. వారిదగ్గర ఉన్నటువంటి స్టాఫ్ అంతా లంచాలు తింటున్నారని అక్కడ బ్రహ్మాండంగా ఇల్లిగల్ గ్రాటిఫికేషన్ తప్ప ఇంకొకటి జరగటంలేదని పబ్లిక్ మీటింగ్ పెట్టి, తీర్మానం చేసి ప్రభుత్వానికి పంపించారు. అది ప్రభుత్వానికి వచ్చింది. దాని విషయంలో ప్రభుత్వం విచారణచేస్తే, సంపూర్ణమైన మెటీరియల్ మేము చూపించటానికి సంసిద్ధంగా ఉన్నామని వారు తెలియజేశారు. ఈ విషయం ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉంచుకొని అందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

కాంట్రాక్ట్ లేబర్‌ను ఎబాలిష్‌చేసే విషయంలో తుంగభద్ర ఇండస్ట్రీస్‌లో ఒక ప్రత్యేక సమస్య ఏర్పడింది. అక్కడ బిర్లాలకు సంబంధించిన పరిశ్రమలలో యీ కాంట్రాక్ట్ లేబర్ పద్ధతి హెచ్చుగా ఉన్నది; అని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావటం జరిగింది. దేశమంతటా కాంట్రాక్ట్ లేబర్ సిస్టమ్ రద్దుచేస్తామని ప్రభుత్వం ఒకవైపున చెబుతూనే రెండవవైపున బిర్లాలకు సంబంధించిన పరిశ్రమలలో హెచ్చుగా ఉన్న యీ కాంట్రాక్ట్ లేబర్ పద్ధతిని ఎబాలిష్ చేయటానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవటంలేదు ఈ కాంట్రాక్ట్ లేబర్ సిస్టమ్ పూర్తిగా లేకుండా చేయటానికి ప్రభుత్వం వెంటనే తగు పద్ధతులు అవలంబించాలి. అంతవరకు వారికిఉన్న హక్కుల ప్రకారం రావలసిన వేజెస్ ఇప్పించటానికి తగు ముఖ్యమైన ఏర్పాట్లు ప్రభుత్వం చేయించాలి.

పాకిస్తాన్‌తో సంఘర్షన మూలంగా దెబ్బతిన్న పరిశ్రమలు అని—దాని క్రింద ఆరు ఇండస్ట్రీస్ చూపించారు. అందులో ఆదోని కాటన్‌మిల్స్ లిమిటెడ్ ఒకటి. పాకిస్తాన్ సంఘర్షనకు ఆదోని కాటన్‌మిల్స్ పని నిలుపుదలకు, అక్కడ జరిగిన పద్ధతులకు ఎలాంటి సంబంధం ఉన్నదో నాకు బోధపడటంలేదు. దానిని వివరించిఉంటే బాగుండేది. అదేవిధంగా ఇంకొక విషయంకూడ ఉన్నది. ఈ ట్రాన్స్‌లేషన్‌లో—ఉద్యోగము, ఉద్యోగము అని కొన్నిచోట్ల ఆ పదము ఉపయోగించారు. షెడ్యూలులో చూపించిన ఉద్యోగాలు అన్నారు. హిందీలో ఉద్యోగము అంటే అర్థము పరిశ్రమ. కాని ఇక్కడ ఉద్యోగము అంటే అర్థం ఎంప్లాయిమెంట్ అని మనం భావిస్తున్నాము. దానివల్ల కొంత కన్‌ఫ్యూజన్ కలిగే పరిస్థితిఉంది. కనీసవేతనాల చట్టంక్రింద కొన్ని కమిటీలు ఏర్పాటు చేశామన్నారు. నూనె మిల్లులు కమిటీలో సన్నుకూడ ఉండమని కమ్యూనికేషన్ వచ్చింది కాని ఆ నాటినుండి యీనాటివరకు ఆ కమిటీ సిట్ అయినదా? ఫంక్షన్ చేస్తున్నదా? ఏమి జరిగిందో నాకు తెలియదు. ఈ వేసిన కమిటీలన్నీ ఎప్పుడైనా

మీట్ అయినవా? ఏవైనా పనులు చేస్తున్నవా?—అన్ని వివరాలు ప్రభుత్వం తెలియజేస్తే బాగుంటుంది. నామకహ కమిటీలువేసి ఉపయోగంలేదని మనవిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి (నిర్మల్):—అధ్యక్షా, కార్మికశాఖామాత్యులు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండ్సును నేను బలపరుస్తున్నాను. శ్రీ గురుమూర్తిగారు యీ శాఖను ఎంతో నీతితో, సమర్థవంతంగా నిర్వహిస్తున్నందుకు మేమంతాగర్విస్తు న్నాము. కార్మిక రంగంలో, ఇతర విషయాలలో ఎంతో శ్రద్ధతో, సమర్ధ తతో కృషిచేస్తూ కష్టపడి పనిచేస్తున్నందుకు వారికి ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలు తెలపాలి.

ఇప్పుడు ముఖ్యంగా 60 లక్షల రూపాయలు ఈ Demand లో R. T. C కి యిస్తున్నాము. Road Transport Corporation అయిన తరువాత State మొత్తంలో ముఖ్యంగా తెలంగాణ ప్రాంతానికి వారు చేసేపని, ప్రజల సౌకర్యాలు గాని, బస్సులు supply గాని కొత్త బస్సులు వేయడం గాని చూస్తే కొద్దిగా జాప్యం జరిగినట్లు Prima facie అగపడుతున్నది. తమకు తెలుసు Corporation కాకముందు Erst while Hyderabed State లో road transport was already nationalized ప్రభుత్వ తరపునుంచే బస్సులు నడుపుతూఉండేవారు. 1958 లో corporation మనం చేసుకొన్నాము. మొత్తం రాష్ట్రానికి చేసినప్పటికి ఈ ప్రాంతాలలో ముఖ్యంగా రవాణా సౌకర్యాలు ప్రజలకు కలుగజేసే కొరకు betterment fund ఆ రోజులలో గవర్నమెంటు account లో credit అయింది. Betterment fund ముఖ్యంగా ప్రజాసౌకర్యం కొరకు ఉపయోగించా లని ప్రభుత్వం కూడా నిర్ణయించినవిషయమే. లెక్కల ప్రకారం Regional committee తరపునుంచి ఒకరిపోర్టు సమర్పింపబడింది. corporation ఈ ప్రొద్దు ఆంధ్రలో form అయిన తరువాతకూడ ఆ రెండు సంవత్సరాలు ఖర్చుపెట్టిన డబ్బు మినహాయించగా 32·12 lakhs betterment fund గవర్నమెంటు తరపునుంచి R. T. C కి ప్రజల సౌకర్యాల కొరకు ముఖ్యంగా తెలంగాణా area లో ఖర్చు పెట్టాలనే విషయం మేము resolution pass చేసి ఉన్నాము. గవర్నమెంటుకూడ ఆడబ్బు Corporation కు యిస్తాము అనే ఒప్పుకున్నది. అదే కాకుండా Estimates Commitee reports లో వారు వ్రాసినది.

In our examination we saw that there was an accumulation of 37.12 lakhs as betterment fund at the time of the formation of the Corporation. This only means that in the Telangana region where there was complete nationalisation of the R.T.D. or before that, the railways did not make any effort to plan out expenditure of this amount for betterment purposes for providing amenities to the passengers or housing accommodation to the staff. The condition of the bus shelters and the other amenities is therefore very deplorable.

(Quorum bell was rung.)

Mr Deputy Speaker:—We are all going to election in 1967 and people can understand how much the members are interested. Yesterday also I made an appeal. I feel members should attach some importance. Atleast at 10-30 everybody would be going to the lobbey or some place with the result that at 12-30 or 1 .pm. there is no quorum.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—Ministers ను యిక్కడనే ఉంచి యుంటే మనకు quorum ఉంటుంది.

Mr Deputy Speaker — If the Ministers are here there will be some attendance.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ.— ప్రభుత్వ పక్షంలో ఉండే చీఫ్‌విప్ గారికి కోరం maintain చేసువలసిన బాధ్యత ఉంటుంది. మా Proportion లో కూడా మెంబర్లను పెడుతూనే ఉన్నాము. వారు కొంచెం ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. ఎక్కువ బాధ్యత ఉన్నది.

శ్రీ ఎం వి. ఎస్. సుబ్బరాజు:—(కొత్తపేట) వారి Proportion 90 కి మూడేనా ?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—మా Proportion ఎంతో మాకు తెలును వారు అయిదుగురో ఆరుగురో ఉంటున్నారు.

Mr. Deputy Speaker:—Even from the beginning members begin to go out, so much so there is no quorum in the House often

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి:—అధ్యక్షా Estimates Committee report తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. Committee now feels that as the State Government has agreed to release this amount in annual instalments, the R. T. C. should chalk out a programme and take up appropriate programmes in the Telangana region only regarding the additional betterment fund that is getting accrued year after year since the formation of the Corporation. The R. T. C. should prepare separate schemes for both Telangana and Andhra regions in proportion that is to be reasonably evolved depending upon the mileage and services and also the earnings and execute them in addition to the above programme. అని ఉంది. Estimates committee report అయిన తరువాత రెండు మూడుసార్లు R. T. C. వారితో సంప్రదింపులు జరిపినప్పటికీ మినిస్టర్ గారి దగ్గర కమిటి report

సమర్పించినప్పటికీ ఈ betterment fund ఆ areas లో utilise చేయడం జరగడంలేదు. ఈ సంవత్సరం మనం అంచనాల ప్రకారంచూస్తే R. T. C. లాభంగా నడిపినట్లు అనిపిస్తున్నది. అదె కాకుండా 300 క్రొత్త buses వేసినాము replace చేసినాము అవన్నీ నడుపుతున్నాము అంటున్నారు. ఏమైనప్పటికీ ప్రతి సంవత్సరం State Government తరఫు నుంచి ఈ better fund arrears వారు instalments లో యిస్తాము అని ఒప్పుకొని రెండు సంవత్సరాలు యిచ్చినప్పటికీ ఎన్నిచోట్ల District headquarters నల్లగొండ మెదక్‌గాని వేరే తెలంగాణ ప్రాంతంలో ముఖ్యంగా కరీంనగర్ rail heads తో connection లేని District head quarters అటువంటి చోట ప్రజలకు sheds గాని యితర సౌకర్యాలుగాని ఏ మాత్రము జరగడంలేదు. అంతేకాకుండా betterment fund తో యింకవేరే ఏదైన corporation ఆదాయంతో ఖర్చుపెట్టెందుకు plan ఉన్నదా ఉంటే మినిస్టర్‌గారి ప్రసంగలో R. T. C వారు చూపించినట్లు లేదు. అందుచేత ఈ ప్రత్యేక demand ను గురించి Regional commttee resolution అనుసారం ఈడబ్బు ఆదనంగా ఈ area నుంచి వచ్చినది. కాబట్టి యిక్కడ ఖర్చుపెట్టాలని మంత్రగారు వారికి అదేశం యివ్వాలని నేను కోరుతున్నాను. క్రొత్త buses replacement twin cities main routes విజయవాడ వంటి పెద్ద పట్టణాలలో చేస్తే సరిపోదు. మహబూబ్‌నగర్, ఆదిలాబాదువంటి backward districts లో where the District places are at long distances.

ఒక్కటేసారి రావాలంటే—ఒకమూలనుంచి యింకోమూలకు 100 మైళ్ళ పైన పోయే మార్గాలు ఉన్నచోట్ల క్రొత్త buses వేయాలి. City లో representation ఎక్కువ ఉంటుంది, తొందరగా ఛైర్మన్ గారికి Executive officer తీసుకు పోతారని యిక్కడ మాత్రం క్రొత్త buses వేసి reports లో 300 బస్సులు వేసుకున్నాము అంటే అక్కడ ప్రజలకు ఏమి సౌకర్యం కలుగ జేసిన వాళ్ళము కాము. R. T. C. పోయిన సంవత్సరం నుంచి plan programmes సక్రమంగా నడుపుతున్నారని rates పెంచి ఆదాయం పెంచినప్పుడు ఈ సౌకర్యాలు ముఖ్యంగా చేయాలి. Long distance travel చేసే passengers ప్రతి 50 miles కు ఒక చోట—ఇంతకుముందు చైర్మన్‌గారు కమిటిలో యింకా యితరచోట్ల ప్రకటించినారు. 100 miles పైన travel చేసే వారికి ప్రతి 50 miles కు—rest house, నీటి వసతి, అక్కడ నివాసం ఉండే స్థలం ఏర్పాటు చేసే ప్రయత్నం చేస్తాము అన్నారు. ఈ సంవత్సరం ఆదాయం ఎక్కువ అవుతున్నది కనుక ఈ ఏర్పాట్లు చేయాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ఇంకొక సమస్య labour and employment గురించి Beedi Workers strike గురించి ఎందరో సభ్యులు మీ దృష్టికి సభదృష్టికి తీసుకువచ్చారు. నిజామాబాద్, అదిలాబాద్, నిర్మల్ తాలూకాలో

thousands of beedi workers యిప్పుడు strike చేసినారు. పట్టణాలలో ఒక ధర, పల్లెలలో ఒక ధర beedi workers wages నిర్ణయించడం, ప్రతి యజమానికి నిజామాబాద్ వంటి Urban areas నుంచివచ్చి ప్రతి గ్రామంలో చిన్నచిన్న branches తీస్తూ ఉన్నారు. Villages లో తక్కువ wages యివ్వవలసి వస్తూంది. urban areas లో ఎక్కువ ఇవ్వవలసి వస్తూంది. ప్రతి యజమాని ప్రతి తాలూకాలో, ప్రతి గ్రామంలో ఒక factory తెరుస్తూ యున్నారు. అందువల్ల rural population ఈ beedi workers strike తో అందోళనతో వారుకూడ effcet అయి ఉన్నారు. వారు strike చేసి దాదాపు 9 రోజులయింది. మినిష్టర్‌గారు నిజామాబాద్. నిర్మల్, ఈ ప్రాంతాలకు వెళ్ళి ప్రత్యేకంగా labour వారు సమకూర్చి ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసుకుంటామని హామి యిచ్చినందుకు వారికి ధన్యవాదాలు. Management కు strict warning కూడా యిచ్చి వున్నారు. అయిదారు సంవత్సరాలనుండీ యీ ఆందోళన జరుగుతున్నది. లా డిపార్టుమెంటు యీ G. O లను చట్టాలను హైకోర్టులో కొట్టివేసినట్లుగా తయారు చేస్తున్నది. కారణం ఏమిటీ? లా డిపార్టుమెంటుపై ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్య తీసుకున్నదా, లేదా ఆ విషయం మనం అలోచించాలి. లేబర్‌కు అనుకూలంగా గవర్నమెంటు పాలసీ వున్నప్పుడు, దానిని అమలుజరపాలనే వుద్దేశంతో ముందుకు వెళ్ళాలనుకున్నప్పుడు ఇటువంటి technical flaws ఇందులో ఎందుకని వస్తున్నవని నేను మంత్రిగారిని చెప్పవలసినదిగా అడుగుతున్నాను. మేనేజిమెంటు ఎంతో డబ్బు ఖర్చుపెట్టి, మంచి అడ్వొకేట్‌ను పెట్టుకొని హైకోర్టుకు, సుప్రిమ్‌కోర్టుకు తీసుకెళ్ళడానికి అవకాశం వుంటుంది. లేబర్ ఎన్నిరోజులని సమ్మెలుచేసి, ఆందోళన జరుపుతూ వుండగలరు? మంత్రిగారు ప్రత్యేక శ్రద్ధతీసుకుని తక్షణమే ఈ రెండు జిల్లాలలో బీడి వర్కర్సులోగల ఆందోళనను తొలగించవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను. చివరగా, ఇండస్ట్రియల్ ట్రెయినింగ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ గురించి ఒకమాట మాత్రం చెప్పిముగిస్తాను. మంచిర్యాలలోను, తెలంగాణాలో యితరచోట్ల ఈ ఇన్‌స్టిట్యూట్స్ తెరిచారు. ఇంతవరకు అక్కడ చేరే స్టూడెంట్సుకు స్టయిపెండ్ యిచ్చేవారు. ఇప్పుడు కొత్తగా స్టయిపెండ్ ఇవ్వమని ప్రిన్సిపాల్స్ తెలుపుతున్నారు. ఇది తిరిగి యోచించవలసిన విషయం. ఇంతవరకూ అక్కడ చేరిన స్టూడెంట్సుకు ఇవ్వడం, ఇప్పుడు చేరేవారికి ఇవ్వకపోవడం సరికాదు. అంతేకాదు, గ్రామీణ ప్రాంతాలనుండివచ్చే పేదలైన ఈ స్టూడెంట్సుకు ఈ అవకాశంవుండడం చాలా అవసరం. అంతేగాక ట్రెయినింగ్ అయిన తరువాత follow up programme గా వారికి employment దొరికేట్లుగా కూడా ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొనవలసిందిగా నేనుకోరుతూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:-అధ్యక్షా, ఈ డిమాండు గురించి చెప్పవలసి వచ్చి నప్పుడు ఒక సామెత గుర్తుకు వస్తున్నది. నేతిబీరకాయలో నెయ్యి యెంత వుందో యీ లేబర్ డిపార్టుమెంటులో కార్మికులకు న్యాయం కూడా అంతే దొరుకుతుంది. లేబర్ చట్టాలు తీసుకోండి లేబర్ డిపార్టుమెంటును చూడండి. దానిని handle చేసే గవర్నమెంటును తీసుకొండి. వీటిని మనం నిష్పాక్షి కంగా పరిశీలిస్తే ద్యోతకమయ్యే విషయాలు యేమిటి? వాస్తవానికి కార్మికు లకు లాభదాయకంగా ఏమైనా జరుగుతున్నదా?

అధ్యక్షా, మీముందు కొన్ని కాంక్రీట్ యెగ్జాంపుల్స్ పెడతాను. యీ లేబర్ ఆక్ట్సు అన్ని కార్మికులకు ఉపయోగపడకుండా, ఏ విధంగా లేబర్ డిపార్టుమెంటు మేనేజమెంటుకు అడ్వయిజర్సుగా తయారవుతున్నదో, అదంతా చూస్తూనే గవర్నమెంటు యేమిచేయలేని నిస్సహాయ పరిస్థితిలో వుండిపోతూ, మేనేజిమెంటు యెట్లా చెబితే అట్లా చేసేవిధంగా దిగజారిపోయిందో గమనిం చండి. ఉదాహరణకు నేను తుంగభద్ర యిండస్ట్రీస్ సంగతి చెబుతాను. అక్కడ హమాలీలు 300 మంది వున్నారు. ఆ హమాలీలు తుంగభద్రా ఇండ స్ట్రీస్ మేనేజిమెంటు క్రిందలేరు. ఈమేనేజిమెంటుకు, కార్మికులకుమధ్య ఒక కంట్రాక్టరు వున్నాడు. వీరిమధ్య ఈ కాంట్రాక్టర్ యెందుకు వచ్చాడో నాకు అర్థం కావడంలేదు. డబ్బు యిచ్చేది యెవరు? అక్కడవుండే బిర్లా. అటువంటప్పుడు మధ్య ఈ కాంట్రాక్టరు యెందుకో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఈ హమాలీలపై యితను పెత్తనం చలాయిస్తాడు. దీనికి ఒకటే కారణం కనుపడుతున్నది. మేనేజిమెంటు రౌడి చర్యలు జరిపించడానికి తప్ప మరొకదానికి ఈ కంట్రాక్టరుయొక్క అవసరంలేదు. కార్మికులు కష్టపడి పనిచేస్తారు. వారికి wages యివ్వండి. మధ్య ఈ కంట్రాక్టరును యెందుకు తీసుకొచ్చి పెడతారు? ఈ system రద్దు చేయమని అడ్వయిజరీ బోర్డు ద్వారా మూడు సంవత్సరాలనుండి కోరుతున్నప్పటికి, దానిని యిద మిద్దంగా తేల్చడం లేదు. దానిపై ప్రభుత్వానికి యేమి రిపోర్టు వచ్చిందో దానిపై ప్రభుత్వం యేవిధంగా react అవుతున్నదో, తెలియదు. అక్కడ కార్మికులకు యెటువంటి గ్యారంటీ లేదు.

అధ్యక్షా, మరొకటి, అది గుంతకల్లు కో ఆపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్లు. కో ఆపరేటివ్ సెక్టర్‌లో వున్నదానిలో ప్రభుత్వానికి 30% వాటా వుంది. అక్కడ లాకౌట్ అయినది తమకుతెలుసు. అక్కడ కార్మికులు బోనసు యివ్వమని ఎజిటేట్ చేశారు అది వారుచేసిన తప్పు. వారు strike చేస్తున్నారు. యెనిమిది రోజుల తర్వాత ఆ strike illegel అని declare చేయడం యేవిధంగా న్యాయమని అడుగుతున్నాను. యిది కార్మికుల పక్షం వహించడమా, తత్ వ్యతిరేక పక్షం వహించడమా? వారు అక్కడ అడిగే దేమిటి? అక్కడ వుండే యూనియన్ యెవరిది? అది మ్యూనిస్టులదైతే కమ్యూనిస్టులు చేయిస్తున్నారని అన్నా అనవచ్చు. అర్థం చేసుకోవచ్చు కాని, అక్కడ I. N. T. U. C. లీడింగ్. మేనేజింగ్ డైరెక్టరు ప్రగడ

కోటయ్యగారు, కాంగ్రెసువారు. కాని జరుగుతున్నది యేమిటి? కార్మికులకు అన్యాయం. మేము కో ఆపరేషన్ మంత్రిగారిని కలిశాము. నేను అనంత పూర్ యం. యల్. ఏ. ఆదినారాయణరెడ్డిగారు అక్కడ ఆరేడువందలమంది కార్మికులున్నారు, మొదట బోనసు విషయం చర్చిద్దాం వారికి ముందు భృతికొరకు ఆ లాకౌట్ తీసివేసి, పని జరిపించండి అని రిప్రజెంట్ చేస్తే, 12 వ తారీఖున తప్పకుండా పనిలోకి పోయేటట్లు చూస్తాం అన్నారు. కాని 12 వ తారీకున ఏమిజరుగలేదు. 19 వ తారీఖున కూర్చుంటున్నాం అంటున్నారు. 19 వ తారీఖునకూడా ఏమీ జరుగదు. కన్సిలియేషన్ కమిటీ ఇదమిద్ధంగా తేల్చకుండా యిదంతా యేమిటి? ఇట్లా నాలుగైదు సార్లు పిలుస్తారు కార్మిక ప్రతినిధులను. చివరకు వారు రాలేకపోతే (చూశారా వారు రాలేదు) అనే వ్యతిరేక భావంతో వారికి అన్యాయం చేస్తారు. ఇదితప్ప యింకేమి జరగదు. అసలీ లేబర్ కమీషనర్ ఎందుకు వున్నాడు. యేదయినా, యెక్కడయినా ట్రబుల్ యేర్పైజు అయితే, on-the-spot enquiry జరపాలి. అక్కడికక్కడ కార్మికులతోనూ, మేనేజిమెంటుతోను, సంప్రదించి న్యాయము చేయడానికి ప్రయత్నించాలి. కాని, ఆయన వారందర్ని హైదరాబాదు రమ్మంటారు. కమీషనరుగారు యిక్కడనుండి కదలడు. అట్లా నాలుగైదుసార్లు కార్మికుల ప్రతినిధులను, మేనేజిమెంటును పిలవడం, ఏది తేల్చకపోవడం, ఎప్పుడో ఒకసారి కార్మిక ప్రతినిధులు రాలేకపోతే ఆకారణంతో వారికి అన్యాయం చేయడం జరుగుతున్నది.

ఇకొక విచిత్రమైన విషయం. మాచెర్ల సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ వేజు బోర్డు 60 లో వచ్చింది. మొదటి వేజు బోర్డు కాలపరిమితి అంతా అయి పోయినతర్వాత కూడా ఆ వేజు బోర్డుయొక్క రెకమెండేషన్సు అమలు కాలేదు. నాకు యిది విచిత్రంగా కనుబడుతున్నది. రెండవ వేజు బోర్డు 65 లో వచ్చింది. ఇప్పటికే మొదటి వేజు బోర్డుయొక్క రికమెండేషన్స్ అమలు కాలేదంటే నాకు చాలా విచిత్రంగా కనబడుతున్నది. అక్కడ 1200 మంది కార్మికులు పనిచేస్తుంటే అందులో 750 మంది యీ రోజుకీ టెంపొరరీగా వారికి బోనసు అక్టు వర్తించకుండా, ప్రావిడెంటుఫండు స్కీము అనువర్తించకుండా, యితర లీవ్సు మొదలైన ఏ సౌకర్యాలు లేకుండా వున్నారు. మొదటి వేజు బోర్డు రికమెండేషన్సు యింతవరకూ వారు అమలు జరుపకపోతే లేబర్ డిపార్టుమెంటు, గవర్నమెంటు ఏమిచేస్తున్నట్లు? ఈ విధమైన పరిస్థితి ప్రతి ఫ్యాక్టరీలోనూ కనబడుతున్నది. దీనికి కారణ మేమిటీ? అయితే వారు 'మా దృష్టికి రాలేదు' అనవచ్చు కాని యిది సర్వత్రా జరుగుతున్నది. కళ్ళు మూసుకుని కూర్చొన్నారో, ఏమో! లేబర్ డిపార్టుమెంటు ఏమిచేస్తున్నది? లేబర్ మంత్రిగారు ఏమిచేస్తున్నారు? కాదూ అంటే కన్సిలియేషన్, అర్బిట్రేషన్. మంత్రాలకు చింతకాయలు రాలతాయా అన్నట్లుగా—

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:—మరి, ఏమిచేస్తే రాలతాయో చెప్పండి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:—చెబుతాను వేజ్ బోర్డు ప్రభుత్వం అంగీకరించినటువంటిదేగదా, మరి, దానిని యజమానులు అంగీకరించకపోతే 'యెందుకు అంగీకరించలేదు?' అని అడిగేసత్తువ ప్రభుత్వానికి లేదంటారా. అంత నిస్సహాయ స్థితిలో వున్నారా. అట్లా అయితే యీ లేబర్ డిపార్టుమెంటు, లేబర్ మంత్రి, అసలీ గవర్నమెంటే అక్కరలేదని చెప్పవలసి వస్తుంది. మీకు అధికారాలున్నాయో, లేవో. వుంటే వాటిని అమలు జరిపేటట్లు చూడండి. 'అధికారాలు లేవు, నిస్సహాయులము' అని అంటే అది మేనేజిమేంటుతో సహకరించడంతప్ప మరొకటికాదని నేను మనవిజేస్తున్నాను.

బీడీ కార్మికులున్నారు. వీరి విషయం నిన్న కాంగ్రెసు శాసన సభ్యుడు చెప్పారు. బీడీ కార్మికులకు చెందవలసిన ఏడున్నర కోట్ల రూపాయలు వారికి చెందకుండా వుండటమే హృదయవిదారకంగా వుంది. కాని, ప్రభుత్వానికి మాత్రం చీమకుట్టినట్లుకూడ కనబడటం లేదు సోషలిజం అనిచెప్పిన కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం సోషలిస్టు పద్ధతులనవలంబిస్తోందా? మాచర్ల సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీలో మేనేజిమెంటుకు లాభాలు వచ్చాయి. అవి ఎట్లా వచ్చాయి అంటే వేజ్ బోర్డు నిర్ణయాలను అమలు జరపనందువల్ల సంవత్సరానికి 8 లక్షల రూపాయలు మేనేజిమెంటుకు వస్తున్నాయి. ఇట్లా లక్షలకొలది మేనేజిమెంటు వైపుకుపోతుంటే ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేక-నిస్సహాయతను ప్రకటిస్తుంటే విచిత్రంగావుంది. ఆర్. టి. సి. సక్రమంగా జరగాలంటే ఆర్. టి. సి. కార్మిక ప్రతినిధులు సలహాలు యిస్తే వాటిని అమలు చేయరు. వారి డి. ఎ. బోనస్ విషయం ఆలోచించడం లేదు. మోడల్ ఎంప్లాయర్ అనే గవర్నమెంటు తన ఎంప్లాయీస్‌కు బోనస్ యివ్వడం లేదంటే ప్రయివేట్‌వారి నుంచి ఎట్లా రాబట్టుకుంటామో అర్థం కావడంలేదు. ఆర్.టి.సి. కి ఒక ప్రయివేటు ఓనరుకు పోటీపెట్టితే ప్రయివేటు వారికే లాభాలు వస్తాయి. ఈ మధ్య బెజవాడ—కర్నూలు బస్సులు ఆగిపోయాయి. టెంపరరీ పర్మిట్ మీద రన్ అవుతున్నాయి. ఎస్. టి. ఎ. పర్మిట్ యివ్వలేదనే కారణంతో బాగా ఆదాయం వచ్చే బస్సులు ఆగిపోయాయి. నేను వెళ్ళి చేర్మనుకు రిప్రజెంట్ చేస్తే తరువాత రెండు మూడు రోజులలో వేశారనుకోండి. ఇటువంటివి జరుగుతున్నాయి. ట్రాన్స్‌పోర్టు-నేషనలైజ్ చేయాలంటున్నాము. ప్రయివేటు బస్సులుకూడ రద్దు చేస్తే తప్పకుండా ఆర్. టి. సి. కి నష్టం వస్తుంది. నేషనలైజు చెయ్యని జిల్లాలలో మొత్తం నేషనలైజు చేయండి. తప్పకుండా లాభాలు వస్తాయి. ఆర్. టి. సి. పబ్లిక్ సెక్టారులో నడుస్తున్న కమర్షియల్ అండర్‌టేకింగ్, దీని పైన ఇన్‌కంటాక్స్ వేయడం ఏమిటో విచిత్రంగావుంది. ఇట్లా అయితే నేషనలైజేషన్ పాలసి కొనసాగించలేము. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో పోట్లాడి అయినాసరే ఇన్‌కంటాక్సు తప్పకుండా రద్దు చేయించాలి. మంత్రివర్గం యిది సాధిస్తే లాభం చేకూరుతుంది. అప్పుడు పకడ్

బంద్‌గా నేషనలైజు చేయడానికి వీలుంటుంది. ఆర్. టి. సి. ఉద్యోగులకు డి. ఎ. టి. ఎ. బోనస్ వంటివి యివ్వడానికి వీలుంటుంది. ఇట్లా చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటువ్నాను.

శ్రీ. బి. లక్ష్మికాంతారావు (ఇందుర్తి):—అధ్యక్షా లేబరు మంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన డిమాండును ఆమోదిస్తూ టాక్సేషను విధానం గురించి, ఆర్. టి. సి. గురించి ఒకటి రెండు విషయాలు చెప్పాలనుకుంటున్నాను. మంత్రి గారి రిపోర్టులో 8 కోట్ల 3 లక్షల రూపాయల ఆదాయం వుందని చూపించారు అందులో రెగులెటరీ ఫంక్షన్స్ క్రింద 64 లక్షల రూపాయలు వస్తున్నాయని కూడ చూపించారు, అసలు టాక్సులను మూడు కేటగీరిల క్రింద చూపించాలని నా అభిప్రాయం. ఒకటి రెగ్యులేటరీ పంక్షనుకు, రెండు కాంపెన్సేటరీ, మూడు రెవిన్యూ సైడ్, మిగతా 7 కోట్ల 39 లక్షల రూపాయలలో రెవిన్యూ క్రింద ఎంత, కాంపెన్సేటరీ ఫంక్షన్స్ క్రింద ఎంత అనేది చూపబడలేదు. అవికూడ చెబితే ఇంకా వివరంగా వుండేది. ట్రాన్స్‌పోర్టు గురించి ఆలోచించేటప్పుడు—మన జనాభాలో ఎక్కువమంది గ్రామాలలో వుంటారు కాబట్టి వారిని గురించి తగు సదుపాయాలు చేయడానికి ఏమి ప్రయత్నించినాము. ట్రాన్స్‌పోర్టు ఫెసిలిటీస్ కలుగడానికి ఇండ్యూస్‌మెంటు ఏమి ఇచ్చాము అనేది ఆలోచించాలి: మూడవ పేజీలో 5 వ పేరాగ్రాపులో ఆంధ్రతో సరిసమానము చేయడానికి టాక్సులు రెండు పేజీల ప్రకారం రెండు సంవత్సరాలుగా పెంచుతూ వచ్చాము. తక్కిన మూడు సంవత్సరాలుకూడ వేజస్ ప్రకారం చేస్తామని చెప్పారు. ఇట్లా చేసేటప్పుడు ఇక్కడి పరిస్థితులు' ఆంధ్రలోని పరిస్థితులు, ట్రాన్స్‌పోర్టు అక్కడ ఎంత అభివృద్ధి చెందినది, ఇక్కడ పరిస్థితి ఏమిటి అనేదికూడ దృష్టిలో పెట్టుకోవలసివుంటుంది. పూర్వపు హైద్రాబాదు స్టేటులో సీటుకు రు. 10 లు. యిచ్చినపుడు అప్పుడే అనుకున్నంతగా గ్రామాలను ట్రాన్స్‌పోర్టులో కనెక్ట్ చేయడం లేదు. ఇపుడు దాదాపు 40 రు. ల వరకు పర్ పీటు పర్ క్వార్టరు పెంచాము. ఇంకా ఫేజ్డు ప్రోగ్రాంలో 50 రు. ల వరకు పెంచడానికి ఆలోచిస్తున్నాము. ఒక గ్రామంనుంచి హెడ్‌క్వార్టరుకు గాని, తాలూకా సెంటర్సుకుగాని వెళ్ళే ప్రయివేటు బస్సు ఓనర్సుకు ఇండూస్‌మెంట్స్ టాక్సేషనులో తగినంత రాకపోతె వారుకూడ మానుకునే పరిస్థితి వస్తుంది. అక్కడకు ఆర్. టి. సి. బస్సులు పోవడానికి వీలులేదు. ప్రయివేటు బస్సులే వెళ్ళవలసివుంటుంది మనం రోడ్సు ప్రావైడు చేయలేము. యీ విషయంకూడ ఆలోచించవలసి వుంటుంది. ఆంధ్రలో డిస్ట్రిక్టు బోర్డుల కాలంలోకూడ చాల రోడ్డులు తయారైనాయి. ప్రత్యేకించి తెలంగాణా—యీ 9 జిల్లాలలోమాత్రం గ్రామాలనుంచి వచ్చేవారు ఏ బండ్లలోనో ప్రయాణం చేయవలసిన పరిస్థితివుంది. కాబట్టి గ్రామసీమలలో ట్రాన్స్‌పోర్టు పెసిలిటీస్ ఎక్స్‌టెండ్ చేయడానికి ఇండ్యూస్‌మెంట్స్ యివ్వకపోతే వారికి అన్యాయం చేసినవారము అవుతామని మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్, టి. సి. లో ఒక వెహికల్ మార్చాలన్నప్పుడు సర్వ

సాధారణంగా అర్. టి. ఎ. కు రెఫర్ చేయడం జరుగుతుంది. హయ్యర్ మోడల్‌ను ఆపరేటర్ రీప్లెస్ చేస్తానన్నపుడు అర్. టి. ఎ. కు రిఫర్‌చేయడం ద్వారా జాప్యం జరుగుతుంది. కాబట్టి ఒక పర్మిట్‌వుండి ఆ వెహికల్ కండెం అయిపోయినప్పుడు, హయ్యర్ మోడల్ వెహికల్ యిస్తానన్నప్పుడు అర్. టి. సి. యే వెంటనే పర్మిట్ చేసే ప్రావిజను ఏర్పాటు చేసుకుంటే ఒకటి రెండు దినాలలో జరుగుతుంది.—జాప్యం దూరం చేసినవారమవుతామని మనవిచేస్తున్నాను. గ్రామాలనుంచి జిల్లా హెడుక్వార్టర్సుకు, తాలూకా హెడుక్వార్టర్సుకు కాంట్రాక్టు బస్సులు—వారే తెచ్చుకోవలసి వుంటుంది. 5 మైల్లు అయినా మోనాపల్లి రూటుమీద పోవడానికి పర్మిషను యివ్వాలనేది జనరల్‌గా అంగీకరించిన విషయం, కాని యీ మధ్య యీ పెసిలిటీ ఎగ్జిస్టింగ్ ఆపరేటర్సుకు మాత్రమే ఎక్స్‌టెండుచేస్తాము అన్నారు. క్రొత్తగా ముందుకువచ్చే ఆపరేటర్సుకు—క్రొత్తగా బస్సులు యింట్రడ్యూస్ చేసేవారికి యిటువంటి ఫెసిలిటీస్ ఎక్స్‌టెండు చేయడం లేదని నోటిఫికేషనులోకూడ అర్. టి. సి. పొందుపరచిందని వింటున్నాము. ఎగ్జిస్టింగ్ ఆపరేటర్సుకు మాత్రమే యిస్తాము. అంటే-ఫర్దర్ స్కోప్ కుంటుపడుతుంది. యికముందువచ్చే వెహికిల్స్‌కు ఇండివిడ్యుయల్ కేసెస్ క్రింద ఆలోచించవలసివుంటుంది. కాబట్టి 5 మైళ్ళ వరకు జనరల్ ఎగ్జంప్షన్ యివ్వాలనుకునేది. చాలమంది అంగీకరించిన విషయం కాబట్టి ఇకముందు వచ్చెవాటికి, ఇప్పుడు వున్నవాటికి, అన్నిటికికూడ యిచ్చే ఏర్పాటు చెస్తే బాగుంటుందని మనవి చెస్తున్నాను. అర్. టి. సి. చాలా ఇంప్రూవ్ అయిందనేమాట నిర్వివాదంశము. కాని యిప్పటికి ట్రాఫిక్‌ను క్లియరు చేయవలసిన అవసరం వచ్చినప్పుడు క్లియరుచెయడం జరగడం లేదు. ప్రత్యేకంగా ఒకరూటు అర్. టి సి. కి మోనాపలి యిచ్చినప్పుడు ఆ మొనాపలి రూట్‌మీద నంబర్ ఆఫ్ బసెస్ రిస్ట్రిక్టు చెయకుండా—మినిమం నంబర్ ఆఫ్ బసెస్ ఫిక్స్‌చెసి ట్రాఫిక్‌ను దృష్టిలో పెట్టుకొని అవసరం అయినప్పుడుఎన్ని బస్సులు కావాలంటే అన్ని ఎక్కువ చేయడానికి అర్. టి. సి. కి అధికారం యిస్తే బాగుంటుంది. దానితో అర్. టి. సి. కి మనం కొంత liberty ఇచ్చినవారము అవుతాము. ప్రతి increase కు R. T. A. ను approach కావడం, S. T. A. ను approach కావడం తద్వారా జాప్యం జరిగే అవకాశం ఉంది కాబట్టి R. T. C. కే monopoly route పై minimum number of buses fix చేసి extra buses traffic ను బట్టి discretion use చేసి చేయడానికి ఒక provision చేస్తే బాగుంటుంది. ప్రతిదానికి R. T. A. ను S. T. A. ను approach చేయడంకంటె ఇది బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. నేషలైజేషన్ గురించి ఒక ముఖ్యమైన విషయం ఉంది. పి. డబ్ల్యు. రోడ్లు మనవద్ద తయారుచేసినవి ఉన్నాయి. వాటిపై ఇప్పటికి R. T. C. vehicles oprate చేయడం లేదు.

(*Sri B. Sriramamurthy in the Chair.*)

అప్లికేషను ఇచ్చినా, approach చేసినా, హైకోర్టులో కేసులున్నాయనో, existing operators పోయి హైకోర్టులో writs వేసి ఆపించారనో సమాధానాలు చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధతీసుకుని ప్రభుత్వంచేసిన రోడ్లపై నేషనలైజేషన్ చేయాలనుకున్నపుడు ఇటువంటి తప్పుడు నోటిఫికేషన్లు వ్రాయడం defective notifications మీద హైకోర్టులో writs దాఖలు కావడం, తద్వారా stay orders రావడం, దానిని సరిచేసి వీలైనంత తొందరలో రోడ్డు పూర్తికాగానే వెంటనే నేషనలైజ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుంది. మొదట ప్రైవేటు ఆపరేటర్లకు ఇచ్చి తరువాత నేషనలైజ్ చేస్తే compensation వగైరాలు raise అయ్యే అవకాశం ఉంది కాబట్టి ఆ విషయం చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. R. T. S, S .T. S. functioning లో ఇపుడు ఏదో అన్యాయం జరుగుతోందని నా ఉద్దేశంకాదు. కాని ఇపుడు ఏ discretion అయితే వున్నదో అది Judicial decreetion మాదిరి ఉండాలని అభిప్రాయపడుతున్నాను. మనం కొన్ని set principles వారికి ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. ఈ bodies ను elemination proceess కోసం వాడుకోడం కాకుండా set principles ఏర్పాటుచేసి ఏదైనా కేసువచ్చినపుడు వాటిక్రింద వచ్చిందో లేదో గమనించి ఆ విధంగా తీర్పు చెబితే satisfaction కు దారి తీస్తుంది. ఎవరికి బలం ఉంటే, ఎవరు గట్టిగా ప్రయత్నం చేయగలిగితే, వారికి పర్మిట్లు దొరుకుతున్నాయనే అపోహ దూరం చేసినవారం అవుతాము. Contract carriages గురించి నిన్ననే ఒక మిత్రుడు మాట్లాడుతూ ఆంధ్రలో ఆ facility లేదు, తెలంగాణాలో మాత్రం ఉందని చెప్పారు. R. T. C. బస్సులలో villagers requirements ను Cart tracks మీద తీసుకుపోయే పరిస్థితి లేనపుడు contract carriages zonalwise గా ఏర్పాటుచేసి ప్రజల requirements పూర్తిచేయడానికి ప్రయత్నం చేయవలసి ఉంటుంది. దానివల్ల కొంత fraud జరుగుతుందనే అపోహ పెట్టుకొని అసలు ప్రజలకు దొరకవలసిన facility deprive చేస్తే సరియైన విధానం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. మంత్రిగారి దృష్టికి taxation గురించి తీసుకు వస్తున్నాను. సుప్రీం కోర్టు 1962 లో రాజాస్థాన్ కేసులో తీర్పు చెప్పింది. రోడ్లు surface బాగా లేకపోతే దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని taxes fix చేయాలని ఆ తీర్పులో చెప్పారు. మనకు తారురోడ్లున్నాయి; మెటల్ రోడ్లున్నాయి; మురం రోడ్లున్నాయి, cart tracks ఉన్నాయి. ఈ రకంగా నాలుగు రకాల రోడ్లు మనకు ఉన్నాయి. ఆయా రోడ్ల పరిస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకుని taxes విధిస్తే transport field లో కొంత inducement ఇచ్చినవారం అవుతాము. తద్వారా ప్రజల requirements పూర్తిచేసినవారం అవుతాము. నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు చెబుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, లేబరు డిమాండు వచ్చేసరికి సోషలిజానికి పోతున్న రాష్ట్రంలో administration లో ఏమైనా మంచి పనులు వస్తాయేమో అని సంతోషం వేస్తుంది. ఎంత ఆశ వస్తుందో రిపోర్టు చూస్తే అంత నిరాశ వస్తుంది. మొదట nationalization of transport గురించి మాట్లాడి తరవాత మిగతావాటికి వెడతాను. Nationalization of transport కావాలని మనమంతా కోరాము. సరే తీసుకు వచ్చారు. ఇప్పటికి వెనుకకు పోదలచుకోలేదు. అమలుచేస్తాం అనే అంటున్నారు. కాని ఇది అమలుచేయడానికి ప్రభుత్వ విధానంలో ఇంత వరకు ఒక దారి తెన్ను లేదు. మొదటి ఇంజనీర్లనువేస్తే నడుస్తుంది అను కున్నారు. వారిని వేసారు. Administration లో ఇబ్బంది వచ్చింది కనుక లాగివేశారు. తరువాత administration లో ఒకరిని వేసారు. తరువాత అదికూడా లాభంలేదని మిలటరీవారుంటే బాగుంటుందని అను కున్నారు. కటారిగారిని వేసారు. మరల పోలీసులనువేస్తే బాగుంటుందనే అభిప్రాయం వచ్చింది. ఆ personality గురించి చెప్పడంలేదు. మంచి వారే కావచ్చును. కటారిగారిని వేసారు; వారు మనలను వదలిపెట్టి వెళ్ళారు తరువాత political గా వి. బి. రాజుగారిని వేసారు. Next stage police stage వచ్చేటట్లున్నది. Personal గా నేను వారిని ఎరుగను. అయితే పాలసీమాట ఏమిటి? సంజీవరెడ్డిగారుకూడా వింటారనే కోరుతాను. శ్రీరామమూర్తిగారు మాట్లాడుతూ nationalization వచ్చిన తరువాత R. T. C. autonomous body అనడం కాకుండా మొత్తం పాలసీ మనం నిర్ణయించే పద్ధతి లేకపోతే లాభంలేదని అన్నారు. ఇది చాలా correct position అని చెబుతున్నాను. ధరలు నిర్ణయించడానికి సంబంధించి నేను ప్రశ్న పంపాను. Details చదివితే విసుగు వస్తుంది. తిరుపతి నుంచి గుంటూరు ఎంతదూరం ఉన్నది; గుంటూరునుంచి హైదరాబాదు ఎంతదూరం ఉన్నది? కాని రెండింటికీ ధర రెండు రూపాయిలు తేడా ఉన్నదీ, తిరుపతివైపు తక్కువ; హైదరాబాదువైపు ఎక్కువ. డిలక్సుకు 8 నయాపైసలు చేసారు. అప్పుడే నేను చెప్పాను-ఎవరూ రారని అన్నాను. ధరలు పెరిగాయి; బస్సులన్నీ కాళీగా వెళ్ళిపోయాయి ఊరేగింపు మాదిరిగా. తరువాత ఏడు నయాపైసలు చేసారు. Express బస్సులకు ధరల నిర్ణయం ఏవిధంగా చేస్తున్నారనేది ఎన్నాళ్ళుగానో అడుగుతున్నాము. నాగార్జునసాగర్ ఇక్కడినుంచి 100 మైళ్ళు. డీలక్సు రేటు రు. 6.66 లు ఎట్లా అయి నది? ఆర్డినరీ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో వెడితే రు. 5 లు ఎట్లా అయినది? హైదరాబాదు నుంచి విజయవాడ వెళ్ళే express కు deluxe కు అర్ధరూపాయి ఎట్లా వచ్చింది అంటే అది అంతే అన్నారు. ఈనాటికైనా pro rata నిర్ణయిం చారా? మైళ్ళవారీగా ఒక పద్ధతిలో rationalization ఇంతవరకు లేదు. ఎవరిని అడిగినా చెప్పరు. చిన్నవారివద్ద double load వసూలు చేస్తు న్నారు. 15 పౌనులున్నా అన్ని కె. జి. లకు లెక్కవేసి దానికి double charge ఇవ్వాలంటే సామాన్యమైన hawkers ఏమి అవుతారు అని అడుగు

తున్నాను. వారిపై ఎక్కువ బరువు వేస్తున్నారు. నేషనలైజేషన్ పేరుతో ఇటువంటి యమలోకం మాకు వద్దని అంటున్నారు. బస్సులో ఎక్కనివ్వరు. Left passengers ఎంత అనేది S R. statement లో ఎందుకు తీసుకోరు?

ఎందుకు చెబుతున్నానంటే బస్సులు వేయలేదేం అంటే ట్రాఫిక్కు లేదని చెప్పడానికి ఉపాయమని ఆలోచిస్తున్నారు. ట్రాఫిక్కు లేదని చెప్పడానికి కారణం ఏమవుతుంది? Left passengers ఎవరూ లేరు రాజారాం గారు నేను వుండగా ఎస్టిమేట్సు కమిటీలో వెళ్ళినప్పుడు అడిగాము. ఏమండీ వేశారా అని 50 మందిని 60 మందిని వదలిపెడితే S. R. లో ఎక్కడా లేదు. ఎందువల్ల లేదంటే టైము లేదని వదిలేశామన్నారు. టైములేదని వదిలేశామని చెప్పింద్రి ఒప్పుకొంటాము. పైగా ఇంకొకటి అడుగుతున్నాను. దీని లాభనష్టాలు ఎట్లా వుంది అంటే speculation, ఒకరోజున public loans కావాలంటే లాభం చూపిస్తారు. గవర్నమెంటు డబ్బు అడగాలంటే loss చూపిస్తున్నారు. ఇది basic principle ఎప్పుడూ బయటికి పోవాలన్నప్పుడు loss చూపిస్తూ తిరుపతి వాళ్ళ దగర డబ్బు అడిగారు. తిరుపతి దగర డబ్బు అడిగితే వారు యివ్వద్దూ అందుకోసం It is perfect ఈ సంవత్సరం ఆరు లక్షల ఆదాయం వచ్చింది అన్నారు. ముందు సంవత్సరం speculation 20 లక్షల రూపాయలవరకు ఆదాయం వస్తుందన్నారు. ఆదాయము రాకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? మీకు రోజుకి ఒకసారి రీ ఆర్గనైజేషను సమస్య నిజంగా నేను చెబుతున్నాను ఎప్పుడైతే ఆంధ్ర ఏరియా క్రొత్తగా పెట్టారో తెలంగాణా ఏరియాకి పెట్టారో తెలంగాణా ఏరియా అడ్మినిస్ట్రేషను అంతా ఒకటిగా వుంచేసి. ఆంధ్ర new field లోకి తీసుకువచ్చినట్లయితే చాలా బాగా వుండేది. ఇక్కడ వాడిన బస్సులు చెడిపోయిన బస్సులు ఉన్నాయి. అవీ ఇవీ కలిపి లెక్క వ్రాస్తున్నారు. అక్కడ క్రొత్త బస్సులు తీసుకువస్తున్నారు. దాని ఆదాయము దానితో కలిపేస్తున్నారు. రెండూ కలిపి లెక్క చెప్పేసరికి నష్టం వస్తుందని చెబుతున్నారు. పైగా ఇప్పుడు క్రొత్తగా వచ్చిన చైర్మను క్రొత్త పాలసీ అవలంబించారు. All new buses to be at Hyderabad. ఏ బస్సు వచ్చినా సరే హైదరాబాదు దర్శనం చేయాలి. మంచిదే. రాజధాని సందర్శించడం మంచిదే. కాని చెడిపోయిన తరువాత తక్కిన చోట్లకి పంపిస్తారు. అక్కడ long route distance వున్నాయి. ఆ distance లో బస్సులు పావాలంటే ఒకటీ కదలదు. మహానుభావా ఒకటి నేషనల్ ట్రాన్స్‌పోర్టు వచ్చిన తరువాత చెవులకు మాత్రం యింతవరకు భయంలేదు. చెవులు బద్దలై పోతున్నా ఎక్కడైనా సంతోషంగా ప్రయాణం చేద్దామంటే ఇక ఈ జీవితానికి లేదురా అనిపిస్తుంది. ఎందువల్ల? అంత అసమర్థమా ప్రభుత్వం అధికారులు అసమర్థులా? బస్సులు తీసుకున్నవి అన్నీ చెడిపోయినవా? మెకానిక్కు సరిగా లేరా? మేము చెబుతున్నాము. మెకానిక్కు ఎవరంటే ఏమీ తెలియనివారంతా highest posts లో వున్నారు

మేకానిక్సుగా. వాళ్లు బస్సు ముట్టుకుంటారు. చూడరు. yes వెళ్ళి పొమ్మంటారు. బస్సు పోకపోతే డ్రైవరును చార్జి చేస్తారు. అది చార్జికాదు. డ్రైవరుని ఛార్జి చేశారుగాని బస్సు ఛార్జి ఎలా అవుతుంది. దానిని ఎవరైనా ఆలోచిస్తున్నారా? ఎందువల్లనంటే వారు senior-most పలుకుబడి కలిగినవారు ఎక్కడివారు అక్కడ కూర్చున్నారు. వారిని ముట్టుకొనడానికి మీ చేత కాదు, మా చేత కాదు. ఇది బస్సుల సమస్య అయితే అదనంగా బస్సులు వేయండి. అంటే ఈరోజు మనకు coordination లేదు. నేషనల్ ప్రోగ్రాము లేదు. నేషనల్ ప్రోగ్రాము ఉన్నప్పుడు R. T. A. కి R. T. C. కి coordination ఎక్కడ వుంది అసలు? R. T. A. లో వున్న అధికారులందరు ప్రయివేటు బస్సులకు కావలసిన పర్మిషను ఇచ్చేసి కండ్లు మూసుకొని ఇచ్చేసి బ్రేకు ఇన్‌స్పెక్షను చేయకుండా వంద రూపాయలు జేబులో పెడితే బ్రేకు ఇన్‌స్పెక్షను ఆర్డర్సు ఇస్తారు. R. T. C. బస్సు వచ్చేసరికి ఎన్ని తప్పులున్నాయో వెదకండ్రా కండక్టరును జైలులో పెట్టండి ఈ బస్సు పోకుండా వుండేది ఎట్లా అని వారిదగ్గర లంచాలు తీసుకుని చేస్తున్నారా? రెండింటినీ కో ఆర్డినేషనుగా వుండే ఆఫీసర్లను ఏమీ చేయలేరా? అట్టు వుంది అంటారా? అట్టువుంటే నేషనలైజేషను ఎందుకు తీసుకువచ్చారు మరి అవతల వున్న బస్సులను కంట్రోలు చేసే పరిస్థితి లేకపోతే ఎట్లా? ఇంకొక పద్ధతి మనకు R. T. A. ఎందుకు వుంది అంటే మన అప్తులకంతా బస్సులు యివ్వడానికి. నేను అడుగుతున్నాను. బెంగుళూరు నుంచి తిరుపతి వరకు బస్సు అడిగింది ఎందువల్ల ఇంతవరకు తీసుకురాలేదు. మంత్రిగారు ఏదో వుత్తరము వ్రాశారుకదా మైసూరు మంత్రితో ఫలానా వారికే బస్సు ఇవ్వండి. మీ R. T. C. కి ఒక బస్సు తీసుకోండి. ఇంకొక మనిషి వున్నాడు ఆయనకు ఒక బస్సు ఇవ్వండి. నేను పేర్లు చెప్పను. లైసెన్సు యిచ్చిన మీ జాబు పట్టుకవచ్చి చూపిస్తాను. చెప్పారా లేదా? ఒప్పుకున్నారా లేదా? కావాలంటే ఇవ్వాళ కాదు ఒక రోజు చూపిస్తాను కాగితాలన్నీ. ఎందువల్ల వస్తుంది. R. T. C. కి ఇవ్వాలంటే దానిమీద సవతి తల్లి ప్రేమ.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:- ఎవరు ఒప్పుకున్నారు. ఏమి ఒప్పుకున్నారంటారు. బెంగుళూరు నుంచి తిరుపతి వరకు ఫలానా వారికి ఒప్పుకున్నారంటే ఎందువల్ల పేర్లు చెప్పరు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- బస్సు ఎవరికి ఇచ్చారో ఇచ్చిన తరువాత ఆపేరు చెబుతాను,

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:- ఇచ్చిన తరువాతనా ? ఇయ్యక ముందే అంటున్నారే?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- నాకు తెలుసును. పేర్లు చెబితే ఇవ్వడానికి వెనక్కు వెళతారు. కమిట్ అయినారు. ఇప్పుడు అప్పుడే తొందరపడవద్దు.

Sri B. V. Gurumurthy.—It is a serious allegation. Sir, I am not prepared to accept Sir. ఈయన ముందే ఫలానా వారికి ఇస్తారని ప్రభుత్వం ఒప్పుకున్నారనడం సమంజసం కాదు, ఏదయినా ఉంటే చెప్పాలి కాని...

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:– ఇప్పుడు చెప్పను. ఎందుకు చెప్ప లేదో నాకు అర్థం తెలుసును. I am aware of my charge. It will be proved by action. When it will be proved by action, you will know what happens.

మిస్టర్ చైర్మన్:– Substantiate చేయగలరా?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:– వారి చేతిలో కాగితం చూశాము. బెంగుళూరు వెళ్ళాము. ఎవరైతే దరఖాస్తు పెట్టారో వారు వచ్చారు. మేము కూడా మీ ఊరు వస్తున్నాం అన్నారు. అయితే రండి అన్నాను. ఏమిటయ్యా అంటే ఇదిగో వుత్తరం మాకు కూడా ఇవ్వమన్నారన్నారు. మూడు బస్సులు ముగ్గురికి పంచారు. ఒకటి R. T. C. కి, ఒకటి వారికి ఒకటి వీరికి నాకు తెలుసును. ఎందువల్ల చెబుతున్నామంటే వారి పేర్లు ఇప్పుడు చెప్పకూడదు. కాస్త అయిపోయిన తరువాత చెబితే వుపయోగం వుంటుంది. కాని ఇప్పుడు ఏమీ వుపయోగంలేదు.

మిస్టర్ చైర్మన్:– గవర్నమెంటు ఏదయినా ఇన్ఫర్మేషను ఇస్తే ఆ పేపరు టేబిలు మీద పెట్టాలని అడుగుతున్నాము. మీరు ఏదయినా చెబితే అది authority quote చేయాలని అడిగితే చెప్పవలసివుంటుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:– అది చెబుతున్నాను. అథారటీ ఏమిటంటే ఆ వుత్తరమని చెప్పడంలేదు. ఫలానా వెంకయ్యగారికి వ్రాసిన ఉత్తరము అని చెప్పినట్లయితే తమకు అడగడానికి ఈ House కి అధికారం వుంది. నేను చూపించే వాడిని. నాకు inference వుంది. Strong point ఉంది. వారు ఉత్తరం చూపించారన్నారు. అది అథారిటీగా చెబితే The House has got a right to ask me. I am bound to give it. ఒకటి అడుగుతున్నాను. తిరుపతి నుంచి మదనపల్లికి R. T. C. అడిగితే ఇంకొకరికి R. T. A. ఇచ్చిందా లేదా అని అడుగుతున్నాను. అది అడిగితే వీలులేదన్నారు. మరి R. T. C. ని పోషించే పద్ధతి ఇదేనా? ఎందువల్ల ఆ విధముగా ప్రయివేటువారికిచ్చారు. Statute వుంది. అంటే statute నేషనలైజేషనుకి లేదా? నేషనల్ పాలసీ తీసుకుంటున్నారా. ఆ పాలసీకి తగినటువంటి ఆక్టులు చేయనక్కరలేదా? గుంటూరు జిల్లా వుంది. అక్కడ బస్సులు అన్ని ఉంటే క్రొత్తగా ప్రయివేటు బస్సులు ఒకరొకరికి ఇస్తున్నారు. ఈ నడుంగా పాలసీ వచ్చింది.

Long route buses తీసుకుంటాము గాని short route వదలి పెట్టాలని. ఇది అబద్ధమేమో అనుకున్నాను. తీరా చూస్తే మా జిల్లాలో ఒక రూటు ఇచ్చారు. ఇక్కడ అడిగితే ఏమి అంటున్నారు. 5 మైళ్ళ కంటె లైను మీద వచ్చేటట్లయితే ఆ లైనులో ఇవ్వడానికి వీలులేదని అన్నారు. దానిని circumvent చేసేసి ప్రక్కన ఇస్తున్నారు.

నేనుచెప్పేది ఎవరికిచ్చారనేది కాదు. I am more interested in the nationalization of transpart. Nationalization of transport లో free hand ఉండాలని చెబుతున్నాను. R. T. C. తప్పుచేస్తే తిడతాం విమర్శిస్తాం అభ్యంతరం లేదు కాని తప్పులు రెటు రెండూచేయడానికికూడా వీలులేని పరిస్థితిచేసి R. T. A. ని తీసుకువచ్చి నెత్తినకూర్చోపెట్టి R T A ఆ పేస్తారు. అయ్యాదీనిలో overload ఉంది అంటే overload ఉంటే amenites యివ్వవలసిన అవసరం లేదా? overload యిస్తేతప్పేమి వచ్చింది? తక్కిన వాటికి చేస్తున్నారా ? చిన్నకార్లు ఎన్ని నడుస్తునాయి ? ముట్టుకుంటున్నారా ? ఎందుకు ముట్టుకొనడంలేదు R T A? R T A is interested. వారు లంచం తీసుకొనడానికి మొనగాళ్లు. ఇదివరకు ఒకసారి కవున్సిలులో ఒకరన్నారు R T A బ్రేకు యినస్పెక్టరు దున్నపోతు ఒకటే నని, ఎందువల్లనంటే బండి కదలదు మీరువచ్చిన కదలదు వారువచ్చిన కదలదు. ఈపరిస్థితి ఎందుకు వస్తున్నది? అదిఆలోచించాలని చెబుతున్నాను. అందువల్ల nationalization of transport లో మనవిచేసేది మనకు దీనిలో లాభంకావాలని ఆలోచించము. లాభముకాదు, amenities ప్రధానముఅని అనుకున్నాము. R T A రూల్సుకాని Transport Act కాని సమన్వయంచేసి R. T. C. monopoly చేయండి. Tax వేయవద్దు. ఈ చేత్తోయిచ్చేది ఆచేత్తో ఎందుకు పుచ్చుకోవాలి? Work out చేసి నడిపించి నతరువాత లాభంవస్తే గవర్నమెంటుకి వస్తుంది. నష్టంవస్తే గవర్నమెంటుకి పోతుంది. ఒక పాలసీ క్రింద కనిపిస్తుంది. ధరలు పెరిగాయని charges పెంచుతున్నారు. Staff ఎక్కువ డబ్బుయివ్వాలంటె యింత ధరలు పెరిగి పోయాయి ఏమియిస్తామంటారు. అప్పుతీసుకువస్తారు. అదాయం వచ్చే బస్సులు యితరులకు యిస్తారు. సిటీ బస్సులు బెజవాడవి R T C కి ఎందువల్ల యివ్వరు? They are Interested వారికి సంబంధించిన మనుష్యులు అంతా ఉన్నారు.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:—అధ్యక్షా, Serious allegations చేస్తున్నప్పుడు substantiate చేయాలి, ఎందుకు యివ్వలేదంటారు. 30-40 లక్షలు నష్టం హైదరాబాదు సిటీలో వస్తుందని వారికి తెలుసును. ఎన్నోసార్లు చెప్పాను. అనవసరంగా మళ్ళీ allegations.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—హైదరాబాదు సిటీబస్సులలో ఎందుకు నష్టం వస్తుందో ఆలోచించాలి ఎందుకు నష్టం వస్తుందంటే అవసరంలేని టైములో త్రిప్పడం ఈ ఊర్లో ఊరేగింపులు తిరుగుతాయి.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:—చేయకపోతే అట్లాఅంటారు చేస్తే యిట్లా అంటారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అనడం కాదు. చేతకాకపోతే...

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:—చేతకావడం అనేది వారి interpretation పైన ఉంది యదార్థంతో సంబంధం లేకుండా.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఎందుకులేదు? తీసుకువచ్చిన బస్సులలో pilferage ఎంత అవుతోందో విచారించినారా? 5 పైసలకి 7 పైసల టిక్కెట్లు ఎన్నిపోతున్నాయో తెలుసునా? వాడూ corrupt అవుతున్నాడు వీడూ corrupt అవుతున్నాడు, ప్యాసెంజరు 10 పైసలు యిస్తాడు, కండక్టరు 5 పైసలు తిరిగియిస్తాడు, రెండుపైసలు తగ్గిందని వాడు అనుకుంటాడు 5 పైసలు మిగిలిందని వీడు అనుకుంటాడు, ఎందువల్ల దీనిగురించి కనుక్కోరు? అవసరం లేనప్పుడు ఎన్ని తిరుగుతున్నాయో ఆలోచించారా! పాసెంజర్సున్నా బస్సులు లేకుండా పోతున్నాయి. గమనించారా, చెడిపోయిన పనికిరాని బస్సులను హైదరాబాదులో పెట్టినందువల్ల నడవకుండా ఎన్నిసార్లు fail అయినాయో తెలుసుకున్నారా? అందువల్ల You cannot take shelter of Hyderabad city for Vijayawada విజయవాడలో ఆదాయం వస్తుంది. ఆదాయము బాగావస్తుంటే ఈనెపంపెట్టి యిక్కడ mismanage చేసి well managed దానిని తీసుకోలేదు. సంజీవరెడ్డిగారు మొట్టమొదట ఏమిచెప్పారు విజయవాడ తీసుకున్నప్పుడు ఏమిచెప్పారు బాగా income వచ్చిందికాబట్టి తీసుకున్నామని చెప్పారు, అది ఏమైనది. అందువల్ల నేను అడిగేది నేను నేషనలైజేషను పూర్తిగా బలపరిచేవాడిని. ప్రజల దగ్గరనుంచి సపోర్టురావలసిన అవసరముంది. అందుకోసం వర్కర్సుకి amenities లేకుండా ఉంటే అది నేషనలైజేషను కాదు. వారు అడుగుతున్నారు. ఇవ్వగలిగిన స్థితిఉంది. Hurdle ఏమిటంటే ప్రతితడవ taxation పెంచేసిన దానిని పెంచితే yes ప్రయివేటు వారిని restrict చేయడానికి taxation పెంచుతున్నాము కదక్కె.

మనము పడకు ఉరి ఎందుకు వేసుకొనడము. ఉరి వేసుకొని దీని మీద ధర ఎక్కువ అయినది అని చెబుతూ వుంటే వారు నవ్వుతూ కూర్చుంటే, మనము నడపలేకుండా వుంటే, పాసెంజర్సు తిరుగుతూ వుంటే, ధర ఎక్కువ అవుతూ వుంటే బాగానేవుంది, fail అయినదని సంతోషిస్తూ వుంటే R. T. A. ని jail లో పెట్టి వారికి free licences ఇస్తారు. ఇది మన administration, nationalisation.

బాయిలర్ ఇనస్పెక్టర్సు వున్నారు. సిరిపూర్‌లో 300 lb. ft. ప్రెషర్ వున్న బాయిలరు ఒకటి వుంది. అది 3-7-1965 న burst అయిపోయినది. దానిలో రౌతు వెంకయ్య చనిపోయారు. ముగ్గురు దెబ్బలు తిన్నారు. అసలు వారికి compensation ఇచ్చారా? రిపోర్టు వచ్చినదా? Act ప్రకారం మేజిస్టీరియల్ ఎంక్వయిరీ జరగాలి. జరిగినదా? బాయిలర్ ఇనస్పెక్టరు వెళ్లి రిపోర్టు చేశారు.

మనము కొత్తగా sugar factories పెట్టాము. చిత్తూరులో వుంది. ముక్కలయి పోయినది. ఎందువల్ల. Leakage ఎందుకు అయినది. Steam బయటకు ఎందుకు వచ్చినది? మనుష్యులకు ఎందుకు దెబ్బ తగిలినది. ఈ standard లో మనము వున్నట్లయితే బాయిలర్సు పగిలిపోతే వ్యవహరము ఏమి జరుగుతుంది. ఆఫీసులలో కాగితాలు కదలక ఆలస్యమైతే ఫరవాలేదు.

ఇక సర్ఫికాస్ క్రింద 10 వేల మంది workers వున్నారు. వారు Shops and Establishments Act క్రింద రావడానికి ప్రయత్నము చేయాలి. కొందరు work shops లో వున్నారు. కొందరు house servants గా వున్నారు.

ఇక employment చూపించాము అని సంతోషిస్తున్నాము. మన ప్లానింగు అంతా employment oriented. 1964 లో register అయిన వారి సంఖ్య 2 లక్షల 27 వేలు. దానిలో notified posts అన్ని Categories కి ఎంత అంటే 48,545. ఉద్యోగాలు ఎంత మందికి ఇచ్చారు అంటే 37,577. ఈ notified వారు ఏమయిపోయారు. Live register లో ఎంత వున్నది. ఒక లక్ష 31 వేలు. అండ్ 50 వేలమంది list లో లేరు. ఉద్యోగాలలో లేరు. Admissions అయినది. మనము ఇక్కడ చాల సంతృప్తి పడుతున్నాము. ఇక్కడ ఏ పెర్సెంటేజ్ తీసుకొంటున్నాము. ఇదే తీసుకొంటే 2 లక్షల 51 వేలు register అయితే 40 వేలకు ఉద్యోగాలు ఇచ్చారు. 52 వేల మందికి ఉద్యోగాలు వున్నవి. 52 వేలకు notify చేశారు. మిగిలిన 512 వేలమంది ఏమైపోయారు? వారి దగ్గర list లో వుండి బ్రతకలేక బయటకు పోయిన వారిని లెఖ్ఖ వేస్తే దాదాపు లక్ష మంది బయటకు పోతున్నారు. మన employment ఏమి అవుతుంది, జిల్లా పరిషత్తు వగైరాలకు employment exchange కి పంపిస్తారు. Employment ఒక్కటే కాదు. Emloyment, Security రెండూ వున్నపుడే అది Welfare State అవుతుంది. కాని ఇవాళ ఒకరిని తీసుకొని రేపు తీసివేసి employment వుంది అంటే security వుండదు. మనము చేసినది సంతృప్తికరముగా లేదు కనుక effective nationalisation జరగడానికి ప్రభుత్వము చేయాలనిమనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎల్ లక్ష్మణదాసు (పాతపట్నం):— అధ్యక్షా, ఈ డిమాండులను బలపరుస్తూ కొన్ని ముఖ్య సూచనలు చేయదలచు కొన్నాను. ఈ పోర్టు ఫోలియోను నడుపుతున్న మంత్రి గురుమూర్తిగారికి ప్రత్యేకముగా అభినందనలు అర్పిస్తున్నాను. వారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని లేబరులో అల్లరిలేకుండా ప్రశాంత వాతావరణము తీసుకొని వస్తున్నందుకు మంత్రిగారికి, లేబరుకు కూడ ప్రత్యేకముగా అభినందనలు అర్పించాలి. ఆంధ్ర దేశములో పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చెందుతున్న సమయములో లేబరు లీడర్సు ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ వహించాలని, ఏమైన issues వుంటే ప్రశాంత వాతావరణములో సర్దుబాటు చేసుకొవాలి. Strikes జరగకుండా చూడవలసిన బాధ్యత లేబరు లీడర్సు పైన వుంది. ఆంధ్ర దేశములో పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేసుకోవలసిన సమయములో లేబరు ప్రశాంత వాతావరణములో వుందని ఋజువు చేసుకొన్నపుడు ఇతరులు వచ్చి ఇక్కడ పరిశ్రమలు పెట్టుకోడానికి అవకాశము వుంటుంది. ఈ మధ్య విశాఖపట్టణములో లేబరు లీడర్సుతో మాట్లాడే అవకాశము లభించినది, వారందరికి కూడ ప్రశాంత వాతావరణములో నడుపుతున్నందుకు అభినందనలు అర్పిస్తున్నాను.

Bus transport విషయములో nationalisation గురించి అందరము ఆతృతతో వున్నాము. నేషనలైజేషన్ కావాలనేది మన ధ్యేయము. ఒక్క బస్సు నేషనలైజేషనే కాదు. పరిశ్రమలు నేషనలైజ్ కావాలి. బ్యాంకులు నేషనలైజ్ కావాలి. అయినప్పటికి ఈ nationalisation of buses విషయములో కొంత విమర్శ వస్తున్నది. అందుచేత జాతీయము చేసిన జిల్లాలలో సక్రమమైన మార్గములో అన్ని సదుపాయాలు కల్గిస్తే విమర్శ రాదు. సక్రమముగా బస్సు నడిచే దానికి తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. తక్కిన జిల్లాలలో వెంటనే అమలులో పెట్టడానికి తొందర పడకుండా ఇప్పుడు జాతీయము చేసిన జిల్లాలలో సక్రమముగా వుండేటట్లు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

బస్సు రూట్లను వేలము వేస్తే ప్రభుత్వానికి ఆదాయము వస్తుంది పోటీ బాగా వుంటుంది. జాగ్రత్తగా నడుపుకొనే అవకాశము వుంటుంది. ఇప్పుడు జాతీయము చేసిన జిల్లాలలో అన్ని సదుపాయాలు జరిగేవరకు ఇతర జిల్లాలలో మాత్రము ఈ బస్సు రూట్లను వేలము వేయాలని సూచిస్తున్నాను. ప్రభుత్వానికి డబ్బు అవసరము. బస్సు రూట్ల గురించి ఒక్కొక్క రూటుకు ఎంతో ఖర్చు పెడుతున్నారు. వేలము వేస్తే 40 వేలు, లక్ష రూపాయలు పెట్టడానికి సిద్ధముగా వున్నపుడు ప్రభుత్వానికి డబ్బు అవసరమున్నపుడు వెనుకాడకూడదు. ఈ విషయములో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Long routes తీసుకుంటున్నాము. వి. బి. రాజుగారు చైర్మన్ అయిన తర్వాత బాగా నడుపుతున్నప్పటికి ఇంకా కొన్ని defects వున్నవి.

బస్సులు ఎక్కడికక్కడ ఆగిపోవడము, బస్సులలో కండక్టర్సు లేరని, సామానులు మోసేవారు లేరు అని ప్రైవేటు బస్సులకంటె ఈ బస్సులలో సదుపాయాలు తక్కువ అని బస్సులలో ప్రయాణము చేస్తున్నపుడు పాసెంజర్సు చెబుతూవుంటే బాధాకరముగా వుంటున్నది. దీనిలో నష్టము వస్తుంది. రాబడి లేదు, అంటె వారితో ఏకీభవించలేను. రాబడి కాదు ప్రధానమైనది. ఇన్ని లక్షలు రావాలి, వేలు రావాలనేదికాదు. సదుపాయముగా వుండాలి. సక్రమముగా వుండాలి. గౌరవ ప్రతిష్ఠలు సంపాదించడానికి పూనుకున్ననాడే నేషనలైజేషను విలువ ఎక్కువగా వుంటుంది. జాతీయము చేసిన జిల్లాలలో ఎటువంటి ఇబ్బందులు లేకుండా చూడవలసిన అవసరం వుంది. ఇతర జిల్లాలలో జాతీయముచేసి inconvenience చేయకుండా అక్కడున్న రూట్లను వేలమువేసి దానివల్ల వచ్చే డబ్బుతో అభివృద్ధి పొందవచ్చును. Long routes తీసుకొని, ఏ ఇచ్ఛాపురం నుంచో శ్రీకాకుళం నుంచో బస్సులు వేయడము మంచిది అని మనవిచేస్తూ ఈ అవకాశము ఇచ్చినందులకు అధ్యక్షులవారికి ధన్యవాదాలర్పిస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఇ. బలరామిరెడ్డి (గిద్దలూరు).— అధ్యక్షా, కార్మికమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకొన్నాను. మన ప్రభుత్వ లక్ష్యం ప్రజాస్వామ్య సోషలిజం. దానికి అనుగుణంగానే ఈ ప్రణాళికను రూపొందించుకొంటున్నాము. దానిలో ముఖ్యమైనది. బస్సుల జాతీయకరణ. ఇది ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లోని కొన్ని జిల్లాలలో అమలు పరిచారు. కొన్ని జిల్లాలలో అమలు పరచలేదు. కర్నూలు జిల్లాలో కొంతభాగం 62 లో అమలు జరిపారు. తరువాత కొన్ని కారణాలవల్ల స్టాప్ చేశారు. టెక్నికల్‌గా అడ్డు లేదు కనుక తిరిగి మన ధ్యేయాన్ని కొనసాగించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది రాయలసీమలోను నెల్లూరు జిల్లాలోను కొరతగానే వుంది. డబ్బులేదనే కారణంతోనూ, సిబ్బంది లేదనే కారణంతోనూ అవి ఆపకుండా వనరులు కల్పించుకొని అవసరమైతే విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు లోన్సు ఫ్లోట్ చేసినట్లుగా కార్పొరేషన్‌కూడ లోన్సు ఫ్లోట్‌చేసి జాతీయకరణ వెంటనె అమలుపరిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రైవేటు ఆపరేటర్సు నడిపే బస్సుల వల్ల ఎంతో బాధగా వుంది. ప్రయివేటు బస్సులలో ప్రయాణం చేయాలంటే భయంగా వుంటున్నది. బస్ కండిషన్స్ సరిగా లేకపోవడంవల్ల ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్న సంఘటనలు అనేకం వున్నాయి. ప్రైవేటు ఆపరేటర్స్ రూట్సును లీజుకు ఇవ్వటం వల్ల వారు ఎంతో ఆర్జించుకొంటున్నారు. రూట్ సంపాదించుకోవడమే వారి ధ్యేయం కాని ప్రజల కనుగుణంగా బస్సులు వుంచాలని నడపాలని, ఆ సేవా తత్పరతే వారిలో లేదు. కేవలం ధనాశతో వారు అలా చేస్తున్నారు. కనుక లీజుకు ఇచ్చేవారిని కఠినంగా శిక్షించి ఆ రూటును కాన్సిల్ చేయాలని కోరుతున్నాను. బస్సులు జాతీయకరణ చేసిన ప్రదే

శాలలో మంత్రిగారుకాని, ఆర్. టి. సి. సిబ్బందికాని, ఆపసర్లుకాని అభివృద్ధి కరమైన మార్పులు తీసుకువచ్చినందుకు అభినందిస్తున్నాను. ఆయినా ఇంకావున్న అపోహలను తొలగించి లక్ష్మణదాస్‌గారు చెప్పినట్లు సేవా తత్పరతో ప్రజలకు సౌకర్యాలు కల్గించాలనే ధ్యేయంలో ఆర్. టి. సి. చైర్మన్ గారు, ఆపీసర్లు కృషి చేస్తారని నమ్ముతున్నాను. వెలం పాటల విషయంలో బస్ రూట్సు విషయంలో ఒకే వ్యక్తి ఎస్.టి.ఏ.ఆర్.టి.సి. శాంక్షన్ చేయకుండా అక్షణవేస్తే ఆర్థికంగాకూడా ఉపయోగంగా వుంటుంది, డబ్బు వస్తుంది. లక్ష్మన్‌దాస్‌గారు చెప్పినదానిని బలపరుస్తూ వాటిని గురించి యోచించాలని కొరుతున్నాను.

ఇక ఎంప్లాయిమెంటు విషయంలో ఉద్యోగం కావలసినవారు ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజులో పేర్లతో నమోదు చేసుకోవలసివుంటుంది. అది ఖర్చుతో కూడుకొన్న విషయం. ఇప్పుడు జిల్లా కేంద్రంలోని ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజు ఆపీసు వుంది. కొన్ని బ్లాకులలో బ్రాంచీలు వున్నాయనుకోండి. అయినా అక్కడకు పోవాలంటే డబ్బుకూడ కావలసివుంటుంది కనుక ప్రతి బ్లాకు లెవెల్‌లో ఒక ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజు ఆపీసును ఏర్పాటు చేస్తే ఉద్యోగాన్వేషనలో వుండే విద్యార్థులకు, కార్మికులకు తమ పేర్లు నమోదు చేసుకోవటం సౌకర్యంగా వుంటుంది. ఇంతేగాక మూడుమాసాలకు ఒకసారి రిన్యూ చేయించుకోవాలని వుంది. అలా చేయించుకోటం మర్చిపోతే సీనియారిటి పోతుంది. అది విద్యార్థులకు కార్మికులకు నష్టంగా వుంది కనుక దానిని ఆరు మాసాలు చేయాలని కోరుతున్నాను. మరో విషయం స్టేట్ ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజులో జిల్లా కోటాలేదు. బాక్‌వర్డ్ ఏరియాస్ రాయలసీమ జిల్లాలకు ప్రత్యేకంగా స్టేట దానిలో కోటా యిప్పించాలని మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని గురించి మంత్రిగారు పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను.

ఇక లేబర్‌కు సంబంధించి కాంపెన్సేషన్ విషయంలో లేబర్ డిపార్టుమెంటు వల్ల ప్రజలలో అలసట భావం వుంది. ఉద్యోగులు, యజమానులకు ప్రయోజనకరంగా వుంటున్నారు. వారికి లాభదాయకంగా తోడ్పడుతున్నారు కాని కార్మికులకు సహాయకారిగా వుండటం లేదనె అపోహ వుంది. ఇలాంటి భావం ప్రజలనుండి తొలగించటానికి లేబర్ డిపార్టుమెంటు కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను. కార్మికులయొక్క కష్టనష్టాలు చూడడానికి లేబర్ డిపార్టుమెంటు దోహదకారిగా వుందనె అభిప్రాయం వారిలో కలుగ చేయాలి. మంత్రులు సమర్థులైనవారు, లేబర్ విషయాల్లో అనుభవం గడించినవారు. కార్మికులలో ఎట్టి ఒడుదుడుకులు లేకుండా ఆహారాభివృద్ధికి, పరిశ్రమాభివృద్ధికి ఎట్టి ఆటంకాలు లేకుండా వారి వ్యవహారాలను పరిష్కరించడానికి పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను.

షాప్స్ అండ్ ఎస్టాబ్లిస్‌మెంట్సు విషయంలో మంత్రిగారు చూపిన ఔదార్యానికి ప్రతిపక్షాలవారుకూడ ప్రశంశిస్తున్నారు, ఆ విషయంలో ఆంధ్ర దేశంలో వున్న చిల్లర దుకాణాలవారు, అక్కడవున్న వుద్యోగులు, మంత్రులు చేసినదానికి అనుకూలంగా వున్నారు. అలా ఆ చట్టాన్ని రూపొందించి నందుకు మంత్రిగారిని అభినందిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

شری ایم- ایم- هاشم (آصف نگر) - عالی جناب اسپیکر صاحب - لیبر منسٹر صاحب نے جو ڈیمانڈز رکھے هیں میں اوسکی تائید کرتے هوئے جند چیزیں کہنا چاهتا هوں - سب میں پہلے تو میں یہ کہونگا کہ همارے شهر میں کافی سے زیادہ بیروزگاری هے - امپلائمنٹ اکسچینج کی جانب سے کافی سلجھے هوئے طریقه سے اسکو حل کرنے کی کوشش کیجارهی هے - لیکن ان اسکلڈ لیبررس کے لئے جو آفس سکندر آباد میں کھولا گیا هے اوس سے بہت دقت بیش آرهی هے - وہ لوگ چونکه بیروزگار هوتے هیں اس لئے اتنے فاصله تک جانے میں ان کو بہت تکلیف هوتی هے - بعض لوگ تو یه کہتے هیں که وهاں تک جانے کا کرایه بھی آپ کو هی دینا پڑیگا- اس لئے میں یه عرض کرونگا که سکندر آباد کی طرح سٹی میں بھی اس قسم کا ایک آفس کھول دیا جائے تو بیروز گاروں کو اونتی دور تک جانے سے نجات ملیگی - ان غریبوں کو اگر نوکری نه ملے تو کم از کم روپیه باره آنے کرایه کا جو بار پڑتا هے اوس سے تو بچ جائینگے -

هیلتھ اینڈ میڈیکل امپلائز کے بارے میں اچھے اچھے معاهدے هوئے هیں سرکار کی جانب سے حکم نکالا گیا هے - جی - اوز نکالے گئے هیں لیکن افسوس کی بات هے که ان احکامات کا امپلیمنٹیشن نہیں هوتا - میں یه بات پہلی بار نہیں کہه رها هوں - بلکه مسلسل کہتا رها هوں - آرڈر تو نکلے هیں که مزدوروں کے متعلق یه قانون هے - اوسکا یه حق هے - اون کو اتنی تنخواه دیجائے وغیره وغیره - اس تعلق سے مراسلے جاری هوتے هیں - آرڈرس نکلتے هیں - لیکن اسکے بعد بھی ان کا امپلیمنٹیشن نہیں هوتا - قانون بننے کے بعد - اوسکا اعلان هونے کے بعد بھی اگر اوسکا امپلیمنٹیشن نه هو تو اوس قانون کا مقصد پورا نہیں هوتا - اگر هم کسی سے کہیں که هماری یه کارکردگی هے تو وہ هم پر اعتراض کرینگے که آپ قانون تو بناتے هیں لیکن اوسکا امپلیمنٹیشن نہیں هوتا - میری سمجھ میں نہیں آتا آخر وہ کونسی چیز هے جو اسمیں رکاوٹ کا باعث هورهی هے -

دوسری چیز یہ ہے کہ آپ ہم سب جانتے ہیں کہ صنعت نگر کے علاقے میں دن رات ترقی ہورہی ہے ۔ وہاں پر کافی سے زیادہ کارخانے کھولے جارہے ہیں ۔ لیکن وہاں پر جو مزدور کام کرتے ہیں اون کے مکانات کے کرایوں میں (۶) روپیہ کرایہ کا اضافہ کردیا گیا ہے ۔ ہم سب جانتے ہیں کہ آج مزدوروں کو کتنی دقتوں کا سامنا کرنا پڑرہا ہے ۔ پہلے ہی سے مزدور مہنگائی وغیرہ کی وجہ سے پریشان ہیں اوس پر (۶) روپیہ کرایہ کے اضافہ کی نوٹس دیگئی ہے ۔ خصوصاً ایسے وقت جب کہ پہلے اوسکو ایک نوٹس مل چکی ہے کہ وہ ھائر پرچیز سسٹم کے اوس مکان کا مالک بن جائیگا ۔ مجھے نہیں معلوم کہ اب اوس اسکیم کا کیا ہوگیا ۔ کیا وہ اسکیم سلف ہوگئی ۔ لیکن اب ایک نئی نوٹس دیگئی ہے جسکے تحت اوسکے مکان کے کرایہ میں (۶) روپیہ کا اضافہ کردیا گیا ہے ۔ جناب اسپیکر صاحب میں سمجھتا ہوں کہ یہ بہت بری بات ہے ۔ ہم آپ سب جانتے ہیں آج ہندوستان کی ترقی کے لئے اوسکی سرحدوں کے تحفظ کے لئے ہمارے کسان اور جوان کسطرح کام کررہے ہیں ۔ بالکل اسی طرح ہمارے مزدور بھی کام کررہے ہیں ۔ اگر ہمارے مزدور کام نہ کرتے تو آپ اور ہم اس ٹھنڈی ہوا میں اور ایرکنڈیشنڈ عمارتوں میں نہ بیٹھتے ۔ اتنی محنت کے باوجود بھی مزدوروں کی سہولت کا خیال نہ کرکے اونکو تکالیف دے رہے ہیں ۔

آپ ہم سب جانتے ہیں کہ آج این ۔ جی اوز کے مطالبات کے سلسلہ میں اسٹرائک وغیرہ کی باتیں ہورہی ہیں ۔ میں یہ بنیادی چیز ہاؤز کے سامنے اور اسپیکر صاحب کے سامنے لانا چاہتا ہوں کہ جب ہم یہ چاہتے ہیں کہ ہماری پیداوار میں اضافہ ہو ۔ ریڈ ٹیپ ازم کم ہو ۔ ورکنگ آورس میں جو لیکیج ہے وہ کم ہو اور ہمارے پلانس کا امپلیمنٹیشن برابر ہو تو ایسی صورت میں ہمیں اوس کلرک کی مانگوں کو پورا کرنا چاہئے جو ڈسک پر بیٹھتا ہے اور سات گھنٹے کام کرتا ہے ۔ اور ہمارے پلانس کی عمل آوری کا ذمہ دار ہے ۔ جب وہ کلرک ہمارے سامنے اپنی مانگیں رکھتا ہے تو ہمیں اونکو مان لینا چاہئے ۔ ہمیں اوسکی مصیبتوں پرغور کرنا چاہئے ۔ وہ جو قرضداری میں مبتلا ہے اوس پر غور کرنا چاہئے ۔ وہ قرضداری کی وجہ سے اپنے مکان کو جانے تک ڈرتا ہے ۔ بعض وقت تو وہ مکان جانے کی بجائے نوبت پہاڑ یا باغ عام میں جا کر بیٹھتا ہے ۔ تاکہ اون لوگوں سے کچھ دیر

کے واسطے نجات ملےجو اوس کے گھر درآکر تقاضہ کرتے ہیں ۔ اس لئے میں خواھش کرونگا کہ ین ۔ جی ۔ اوز کی جو واجبی مانگیں ہیں اون پر برابر دھیان دیں ۔ ھمیں یونین وغیرہ کی جو باتیں ہیں اون کو چھوڑ کر اس مسئلہ پر غور کرنا چاھئے ۔ اگر ھم اون کی مانگیں پوری کرینگے تو یہ گویا ایک انوسٹمنٹ ھوگا ۔ وہ لوگ مورل بائینڈنگ کے تحت آجائینگے ۔ اور کام کے اوقات میں جو لیکیج ھوتا ہے وہ لیکیج ختم ھوجائیگا ۔ اون میں جو فرسٹریشن ہے وہ دور ھو جائیگا ۔ اور اس مشنری پر جو رسٹ آگیا ہے وہ دور ھو جائیگا ۔ اگر اوسکی مانگیں پوری ھو تو میں سمجھتا ھوں کہ وہ سات گھنٹے کی بجائے اور زیادہ کام کریگا ۔ اور اوسکے ورکنگ آورس میں جو لیکیج ہے وہ بند ھو جائیگا ۔ اس وقت جو رڈ ٹیپ ازم ہے وہ باقی نہیں رھیگا ۔ وہ ھمارے لئے ایک قسم کا انوسٹمنٹ ھوگا ۔ ھم دیکھ رہے ہیں کہ ھمسایہ صوبوں نے وھاں کے ملازمین کی مانگ کو مان لیا ہے تو پھر ھم کیوں پس و پیش کریں ۔ اس کے لئے جو آلٹرنیٹیو طریقہ سوچا جارہا ہے اوسکے لئے ایک مسنری کی ضرورت ھوگی ۔ راشننگ کی دوکانات میں ھم خود دیکھ رہے ہیں کہ کس قسم کا کام ھورہا ہے اور کیا کیا نقصان ھو رہا ہے ۔ پھر اس کے لئے ھم کو ایک نئی مسنری تیار کرنا پڑیگا اور یہ چیز خود ھمارے لئے ایک مسئلہ بن جائیگی ۔ یہ معاملہ تو ایسا ھی ھوگا جیسا کہ ھم صاف کپڑے پہن کر کیچڑ میں جائیں ۔ اس لئے بہتر یہ ھوگا ھم اون کی واجبی مانگ کو قبول کریں ۔ اگر ھم ایسا کریں تو اون پر ایک مورل بائینڈنگ ھوجائیگی اور وہ برابر سات گھنٹے کام کرینگے ۔ ھم سب کو معلوم ہے کہ منسٹری سے لیکر پنچایت کے معمولی کام تک یہی لوگ انجام دیتے ہیں ۔ آپ ان کو حکومت کے کل پرزے کہئے ۔ اسکرو ڈرائیور کہئے یا کچھ بھی کہئے ۔ یہی لوگ کام کرتے ہیں ۔ اس لئے میں کہونگا کہ ان میں جو فرسٹریشن ہے اسکو دور کرنا چاھئے۔ھم سب کو اور اس ھاؤز کو معلوم ہے کہ ھم پلان بنارہے ہیں ۔ ھم یہ کہہ رہے ہیں اس میں یہ ھورھا ہے وہ ھورھا ہے ۔ یہ سب چیزیں دور ھوجائینگی لیکیج بند ھوجائیگا اور وہ لوگ مورل بائنڈنگ میں آجائنگے ۔ اون کے مطالبات واجبی ہیں اونکو مان لینے میں ھمارے اسٹیٹ کا فائدہ ہے ۔

براگا ٹولس کے سلسلہ میں ،میں یہ کہونگا کہ وہاں مینیجمنٹ نے اپٹک (A.P.T.U.C.) اور انٹک (I.N.T.U.C.) میں الجھا کر (۱۷) ملازمین کو نکال دیا ہے۔ بعد میں مینیجمنٹ نے انکو لینے کا وعدہ کیا ۔ چیف منسٹر صاحب سے وعدہ کیا گیا لیکن وعدہ کرنے کے بعد بھی اوس وعدہ کو پورا نہیں کیا گیا ۔ وہاں نئے نئے مسائل نکالے جارہے ہیں ۔ اون لوگوں کو اپٹک اور انٹک کے جھگڑے میں ڈال کر خود مینیجمنٹ پیچھے کھڑے رہ کر تماشہ دیکھ رہا ہے ۔ اسکے متعلق ہم کو فوراً توجہ دینا چاہئے ۔ ہم آپ سب جانتے ہیں کہ ہندوستان حال ہی میں ایک بڑے کرائسس سے گزر کر اب نارمل کنڈیشن پر آرہا ہے ۔ اس لئے ہمارا فرض ہے کہ ہم مزدوروں کی مدد کریں تاکہ پروڈکشن میں اضافہ ہو۔ مینیجمنٹ نئے نئے نقاب ڈال کر سامنے آرہا ہے اور مزدوروں کو پریشان کررہا ہے ۔ یہ بھی قانون ہے کہ صرف سات آدمی مل کر ایک یونین بناسکتے ہیں اسکی وجہ مزدوروں میں پھوٹ پڑ رہی ہے ۔ مینیجمنٹ کبھی تو اپٹک کا نام لیکر کبھی انٹک کا نام لیکر مزدوروں کو پریشان کر رہا ہے ۔ اور خود چھپ کر تماشہ دیکھ رہا ہے ۔ ہم کو چاہئے کہ جلد از جلد اسطریقہ کو ختم کرنے کی کوشش کریں ۔ میں یہ کہنا چاہتا ہوں کہ جب یہ تصفیہ ہوگیا کہ اون (۱۷) آدمیوں کو لے لیا جائیگا اور جبکہ یہ چیز قبول کرلی گئی ہے تو پھر کیوں اوس پر عمل نہیں کیا جارہا ہے۔ ہم کو چاہئے کہ مینیجمنٹ کو اس تصفیہ کا پابند کرائیں ورنہ اوس انڈسٹری کو بند کردینا چاہئے ۔ یا اونکو جو الکٹریسٹی سپلائی کیجاتی ہے اوس میں کمی کردینا چاہئے تاکہ ان لوگوں کو یہ ڈر رہے کہ اگر ہم حکومت کے احکام نہ سنیں تو ہمیں جو فیسیلیٹیز حکومت سے ملتی ہیں وہ نہیں ملینگی۔

اسکے علاوہ نرمل میں جو بیڑی ورکرس ہیں اون کا بھی ایک الجھا ہوا مسئلہ ہے ۔ وہاں کے بیڑی ورکرس کے مطالبات کا تصفیہ ہونا چاہئے ۔ کنٹاکل اسپننگ ملز میں اسٹرائک ہورہی ہے ۔ وہاں لوگ بونس مانگ رہے ہیں ۔ مجھے امید ہے کہ حکومت ان چیزوں پر غور کریگی ۔

श्री रामचन्दर राव देशपांडे . अध्यक्ष महोदय ! मैं इस आय-व्ययक का विरोध करता हूं और साथ ही कुछ आवश्यक सूचनाअें सभा के सामने आपके द्वारा रखना आवश्यक समझता हूं। मुझे समय बहुत कम है कहना काफी है लेकिन फिर भी मै कुछ अंशो की हद तक ही अपने को सीमित रखते हुअे कहूंगा । सब से पहले मै आपका ध्यान पृष्ठ ३ की ओर आर्कषित करना चाहता हू इसमें कहा गया है :

The estimated annual revenue of the Department by way of taxes is Rs. 7,39,00,000 and Rs. 64,00,000 by way of fees collectable from the operators towards issue and renewal of permits, certificates and licences, etc. As against the total revenue of Rs. 8,03,00,000.00 the annual estimated expenditure is Rs. 17,00,000.00 which comes to only 2.1% of the total revenue; which is the lowest expenditure incurred by any department in the State.

इस संदर्भ से मै यह कहूंगा कि आज हमारे वाहनों के करसे आय आठ करोड से ऊपर होती है। और आप इसके एडमिनिस्ट्रेशन पर १७ लाख रुपये व्यय करते हैं जिसको आय का दो प्रतिशत बतलाया गया है। और कहा गया है कि यह खर्च सारे स्टट्स में सब से कम है। इस अवस्था मे सरकार और ट्रांस्पोर्ट डिपार्टमेंट का क्या कर्तव्य हो जाता है। सब से पहले कर्तव्य तो यह हो जाता है कि जिन रोड्स पर यह वाहन चलते हैं उन रोड्स को ठीक ढंग में रखने की व्यवस्था की जाये। यदि अैसा न किया जाये तो मै कहूंगा कि सरकार को यह वेहिकल्स टेक्स लेने का अधिकार नहीं पहुंचता। यह कहा जाता है कि यह रोड्स को मेनटेन करने का काम तो पी. डब्लू. डी. का है। यदि अैसा है तो क्या टेक्सेस केवल टेक्सेस खाने के गुनाह के लिये लिये जाते है। हमारे पास काफी रोड्स अैसे हैं जो बहुत खराब हालत में हैं। मैं मंत्रियों से विनंती करूंगा कि वे अपनी बडी बडी कारें छोडकर किसी छोटी जीप कार में या बस में बैठकर वहां जाकर देखें तो मालूम होगा कि क्या परिस्थिति है। वेहिकल टेक्स लेने के बावजूद इन रोड्स को मेनटेन नहीं किया जाता। मैं अैसे दो रोड्स खास तौर पर आपकी दष्टि में लाना चाहता हूं एक तो अल्लादुर्ग-मिट्टलकुंटा रोड, जहीराबाद तालुक है, दूसरी संगारेड्डी टु जहीराबाद रोड है। यह ४०, ४०, ५०, ५०, मील की रोड्स पर आर. टी. सी. की बस में बैठकर जाये तो वह इस कदर उछलती है कि किसीके तालू पर बाल न हों तो बस में उछलने से अूपर से कीला लगकर bleeding शुरू हो जाती है और। आर. टी. सी. बसों में फस्ट एड बाक्स भी नहीं रहता।

हैदराबाद शहर जो आंध्र प्रदेश का केपीटल है यहां भी रोडस की हालत अबतर है। अकसर तार रोडस में गढे पड गये हैं, कई जगह सडकों पर नालियां मिलेगी जिनको बरसों ठीक नही किया जाता। मैं पूछता हूं कि अैसी हालत रखकर आखिर आप टेक्स क्यों लेते है।

आर. टी. ओ. एडमिनिस्ट्रेशन के ताल्लुक से बतला गया है कि—

"There are 15 Regional Transport Officers, one for each District-in the Andhra area of the State, and 4 in the Telangana Area—Warangal. Karimnagar, Nizamabad and Nalgonda."

मेरी समझ मे नही आता कि आप हर जिले के लिये एक एक आर. टी. ओ. न देकर आप कैसे यह आशा रखते हैं कि वह ठीक ढग से काम चलायेगा। क्या आप यह चाहते हैं कि आंध्र में एडमिनिस्ट्रेशन अच्छा रहे और तेलगाने मे अच्छा न रहे। क्या आप यह नही समझ सकते कि दो तीन जिलो के टेक्स देनेवालो और वेहिकल्स के परमिट्स लेने वालों की सुविधाअें और असुविधाअें देखने के लिये एक एक आर. टी. ओ. काफी नहीं हो सकता। खैर आप यह कह सकते है कि हमारे पास काम अधिक न होनेके कारण दो तीन जिलों के लिये एक आर. टी. ओ. काफी हो जाता है। लेकिन सोचने की बात है कि एक आर. टी. ओ. जो दूर दराज मकान पर रहता है वह दो तीन जिलो का काम कैसे देख सकेगा। उसके पास कम से कम एक अैसा प्रोग्राम होना चाहिये कि वह हर जिले में कम से कम एक वीक महीने में बिला नागा रहे। लेकिन अैसा नहीं होता। आप आसानी से कह देंगे कि अैसा ही हो रहा है। लेकिन मै जुरअत के साथ कह सकता हूं कि अैसा नहीं होता। वह जैसा भी उसकी समझ में आये करता है। और जिसको रेसीडेनशल वेहीकल इन्स्पेक्टर कहा जाता है वह भी समय पर अवेलेबल नहीं रहता। अैसी सूरत में आर. टी. ओ. का आफिस रहना न रहना बराबर है। इस लिये मै कहूंगा कि जैसा आप आंध्र में रखे हैं वैसे ही यहां भी हर जिले में आर. टी. ओ. रखये। या नहीं तो आप कोअी अैसा पोस्ट क्रियेट कीजि। जिससे हर डिसट्रिक्ट हेडक्वारटर पर हर समय वह मिल सके। और काम को अच्छी तरह से पूरा कर सके। हम देखते है कि पेपर सबमिट होकर दो दो तीन तीन महीने होजाते हैं लेकिन न लाइसेंस मिलता है न टोकन मिलता है न रजिस्टेरी होती है। आखिर यह एडमिनिस्ट्रेशन किस के लिये है। क्या पैसा दरया में डाला जा रहा है।

इसी संबन्ध से एक और बात कहूंगा। यहां हेडक्वारटर पर जो आर. टी. ओ. आफिस है अगर मै यह कहूं तो कोअी अतिशयोक्ति नहींहोगी कि आर.टी. ओ. आफिस से बदतर और करप्ट कोअी दूसरा आफिस नहीं है। वहां कोअी टेक्स पेयर आकर टेक्स देना चाहता हैं कोअी लाइसेंस लेना चाहता है या कोअी रजिस्ट्रेशन करवाना चाहता है तो वक्ते-वाहेद में उसका काम नहीं होता। हां दल्लाल या ब्रोकर के जरिये जायें तो एक वक्त में आपका काम हो जाता है। बल्कि एक ही दिन में आप का रजिस्ट्रेशन टोकन लाइसंस सब कुछ

मिल जाता है उसी काम के लिये क्यु में जायें तो ५-१० रोज लग जाते हैं। मैं पूछता हूं कि इसको रोकने के लिये क्या हो रहा है। वहां जाये तो आपको ब्रोकर्स ही ब्रोकर्स नजर आयेंगे।

मैं एक और चीज कहना आवश्यक समझता हूं। यह कहा गया है कि आर. टी. सी. की ग्रास अर्निंग बढ रही है। १०६३ लाख के मुकाबले में ६५-६६ मे १२ सो १२ सो लाख रुपये तक आमदनी बढ गई है। लेकिन मैं पूछता हूं आर. टी सी पासिंजर्स को आप क्या सहूलतें दे रहे हैं। सिटी में तो अच्छी बसेस चलाओी जाती हैं क्योंकि यह केपीटल सिटी है। लेकिन अजला में जो बसें चलाओी जाती हैं न उनका इनजन ठीक रहता है न उनको दरवाजे रहते हैं न सीट बराबर रहते हैं, दो मील चलने के बाद वह रुक जाती हैं, तो उनके लिये कोओी रिलीफ बस भी नहीं आती। इसके बावजूद यह कहा जाता है कि—

There has been a lot of criticism in many forms against the R.T.C. for inefficiency While such criticism is apt to be too sweeping and too general...... ,

मैं केवल इतनी ही विनंती करूंगा कि मुताल्लेका मन्त्री साहब और बी. वी. राजू साहब जो चेरमेन हैं किसी बस मे पासिंजर की तरह से सवार होने का प्रयत्न करे और बस में थोडा सा सफर करें तो उनको अंदाजा हो जायेगा कि कैसी बसेस चल रही है। किसी आफीसर से आप आकर यह पुछे कि फलां बस कब निकलती है तो— Nobody will tell you anything; they only say you 'just look for the bus when it comes and board it'?
मालूम नहीं होता कि कोनसी बस कितनी लेट है, डिपू मे यह अंधेर है। वहां के अधिकारियों ही को पता नहीं रहता कि क्या हो रहा है।

एक बात म नये रूट्स के बारे में कहूंगा। आर टी. सी. को जहां मनापली है वहां तो कोओी दूसरी बस चलने का सवाल ही नहीं पैदा होता। लेकिन जहां जरूरत है वहां आर. टी. सी. अपने नये रूट्स खोलने पर ध्यान नहीं देती। फिर आप हमेशा करटिसी की बातें करते हैं। "Courtesy with a smile" के बोर्ड लगाये जाते हैं। लेकिन लोगों के साथ क्या सुलूक किया जाता है। विशेषत: लेजिसलेटर्स और एम. एल. एज. के साथ क्या सुलूक होता है मैं आपको बतलाता हूं। इंडोमेंट सेलेक्ट कमेटी के मेम्बर श्रीसैलम और तिरुपति गये थे। करनूल डिपो पर आर. टी. सी. के शेलटर में रात को ठहरने की कोशिश करते है तो वहा के अधिकारी कहते हैं कि You please quit away! आपतो करटसी और सहूलतें देने की बातें करते हैं लेकिन अमल यह हो रहा है। और फिर एम. एल. ए. के साथ यह बरताव हो तो आप समझ सकते है कि

कामन मेन के साथ क्या सुलूक होगा। आप को ज्यादा अरनिंग तो हो लेकिन आप सरविस न दें। आप कहेंगे कि हमारा एडमिनिस्ट्रेशन तो बडा अच्छा है लेकिन मैं कहूंगा कि The R.T.C. and the Department concerned are living in a world of make-believe. डीलक्स सरविस के बारे में मैं यह पूछना चाहता हू कि क्या यह केवल आंध्र के लिये मनापली हो गई है। क्या तेलंगाना के लोग इसके काबिल नहीं। क्या तेलंगाना में लांग डिसटेंस रोड्स नहीं हैं जिनपर डीलक्स बसें चल सकें।

आप ने जो समय दिया है उसके लिये धन्यवाद।

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు:— అధ్యక్షా, Minister గారు ఉపన్యాసములో ఏదోకొంత departmental notes తో కూడిన అంకెలు యిచ్చినప్పటికీ కొన్ని ముఖ్య విషయాలను touch చేశారు. వాటిలో ముఖ్యంగా 23rd Labour Party conference standing committee ఏర్పాటు చేయడము తరువాత power, raw materials లేకపోవడం వల్ల ఏవిధంగా closures వస్తున్నాయో, యీ విషయాలు మాత్రము చెప్పారు. అంతేగాకుండా 23rd Labour Party standing commitee లో మినిష్టరు గారు ఎంత గట్టిగా వారి భావాలను తెలియచేసింది నిన్న శ్రీకృష్ణగారుచెప్పారు పెట్టుబడిదారులు, వారివిధానాలు మార్చుకోవాలని లేకపోతే ప్రభుత్వము తగు చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరము వస్తుందని చెప్పారు కాని దురదృష్ట వశాత్తు ఆ చెప్పింది మనరాష్ట్రములో ఎక్కడా అమలు జరుగుతున్నట్లులేదు అమలు జరుగకపోవడానికి గల కారణము Minister గారు ఆలోచించి వుంటే బాగుండేది. Labour Minister గారి ఉపన్యాసము యీ రెండు ముఖ్యవిషయాలు అందులో వున్నప్పటికి ఒక policy statement లాగా, యీ సంవత్సరం వారు ఏమిచేయబోతున్నది, సమస్యలను ఎలా పరిష్కరించేది, యివి స్పష్టముగా చెబుతారని ఆశించాను. కాని అలా జరుపలేదు ముగింపు ఉపన్యాసములోనైన వారు తెలియ జేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. వచ్చే విమర్శలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆలోచిస్తారని అనుకుంటున్నాను, ముఖ్యంగా Middle Class unemployment విషయముఎక్కడా touch చేయులేదు అది రోజురోజుకు పెరిగిపోతుంది planning working papers లో కూడా యీ విషయము స్పష్టముగా చెప్పబడింది. అందువల్ల యీ ప్రయత్నాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ సమస్యను solve చేయాలి. దానికి సరైన సమాధానము చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. Labour Party meeting పెట్టారుగాని దాని ఫలితాలు ఏమిటోచెప్పలేదు. చెప్పివుంటే బాగుండేది. చాలామంది పెట్టుబడిదారులు యీ మంత్రిగారు చెప్పినమాటలు వినడము లేదని స్పష్టముగా తెలుస్తూంది, కాంగ్రెస్ M. L. A. గా వుండి బయట ఎక్కడో కూర్చున్న హరిశ్చంద్ర ప్రసాదుకు వున్న పలుకుబడి Minister గా

వున్న గురుమూర్తిగారికి లేకపోవడం చాలా శోచనీయము. కాంగ్రెస్‌పార్టీ ముఖ్యంగా గురుమూర్తిగారు ఆలోచించవలసిన విషయము హరిశ్చంద్ర ప్రసాదు Factory Manager, owner కావడంవల్ల ఆయన యిష్టము వచ్చినట్లుచేస్తూ కాంగ్రెస్ power ను Prestige ను ఉపయోగించుకో గలుగుతున్నారు. మంత్రిగా వున్నటువంటి గురుమూర్తిగారు ఆయనను ఆప లేక పోతున్నారు. మినిష్టరుగావున్న గురుమూర్తిగారు, హరిశ్చంద్ర ప్రసాదు, ఎవరుఎక్కువో తేల్చుకోవలసిన అవసరముందని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుక వస్తున్నాను. ఒక్క హరిశ్చంద్ర ప్రసాద్‌గారు Co-operative Spinning Mills కొన్ని పెడుతున్నారు. గవర్నమెంటు డబ్బుపెట్టిన మిల్లులో ప్రగడ కోటయ్యను తిసుకవచ్చి Managing Director గా పెడితే ఆయన సర్వాధి కారి అవుతున్నాడు. సర్వంస్వాహాచేసి కూర్చుంటున్నాడు. ఇంతచేసినప్పటికి ఏమి మెదలలేని పరిస్థితిలో మినిష్టరుగారు వున్నారు. మాట్లాడకుండా వుంటే వారురారు. వారిని చేయుగలిగింది ఏమిలేదు. ఈ పరిస్థితి మారవలసిన అవ సరం ఎంతైనవుంది. ఇవన్ని ఏమితెలియచేస్తాయో కాంగ్రెస్‌పార్టీ ముఖ్యంగా మంత్రిగారు ఆలోచించవలసిన అవసరంవుంది. ఇదేవిధంగా సాగిస్తే యీ పరిపాలన నడవడం కష్టము. పెట్టుబడిదారులు, వారి దగ్గఱ ఎంత డబ్బు వున్నప్పటికి, కొంతమంధి Trade Union నాయకులను కొనగలిగినా లేక పోతే Police Department నుచేతిలో పెట్టుకున్నా, అత్యధిక ప్రజానీకము ముఖ్యంగా కార్మికులు సహించబోరనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకవస్తు న్నాను. ఈ సంవత్సరం ఎతో క్లిష్టమైన పరిస్థితులను ప్రభుత్వము ఎదుర్కొనవలసి వస్తుందని మీ దృష్టికి తీసుక వస్తున్నాను. ఒక విషయం House ముందుకు తిసుకురావాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్. జి. ఓ. ల సమస్యను పరిష్కారం చేయడానికి కేంద్రాన్ని 6 కోట్లు అడిగారని చెప్పారు. వారు యిస్తారో లేదో చెప్పలేదు. 28 వ తేదీన ఉద్యో గస్తులందరు వీదులలోకి రాబోతున్నారు. రాష్ట్ర వ్యాపితంగా యిది జరుగు తోంది. దీన్ని మరోరకంగా చిత్రించి ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తే లాభంలేదు. ప్రభుత్వ అసమర్థతవల్ల ప్రభుత్వం సరియైనటువంటి సమయంలో ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల కోర్కెలను అంగీకరించి నెరవేర్చకపోవడంవల్ల అమలు జరుపక పోవడంవల్ల కేంద్రం దగ్గరనుంచి డబ్బు తీసుకోకపోవడంవల్ల ఈనాడు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు 6 కోట్లు అడుగుతున్నాడే గాని అంతకుపూర్వమే పైనాన్సు కమీషను రాకపూర్వమే కేంద్ర ప్రభుత్వం యిస్తున్న కరువు భత్యాన్నే యిక్కడకూడా అమలు జరిపివుంటే 6 కోట్లుకాదు? 7 కోట్లు అయినా సరే కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చివుండేది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్తులు ఈనాడు వీధుల్లోకి రావలసిన పరిస్థితిని ముఖ్యమంత్రిగారు, చెన్నారెడ్డిగారే కల్పిస్తున్నారనే విషయాన్ని మీదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను, అందువల్ల పొర పాటు తప్పు ఏదైనావుంటే కాంగ్రెసుపార్టీ ముఖ్యంగా నిందించవలసింది ముఖ్యమంత్రిగార్ని, ఆర్థికమంత్రిగార్ని అనే విషయాన్ని మీదృష్టికి తీసుకు

వస్తున్నాను అంతేకాదు దాంట్లో బెదరిస్తూ ఒక Statement కూడా చేశారు, శెలవులు ఎవరైనా పెట్టుకుంటె శెలవులు Grant చేయవద్దట, Grant చేయవద్దన్నంతమాత్రాన అది ఆగేటటువంటి పరిస్థితి లేదనేటువంటి విషయాన్ని మంత్రిగార్ని తెలుసుకోమని కోరుతున్నాను. తరువాత నిరుద్యోగ సమస్య ఎక్కువయిపోతొందన్న విషయాన్ని మంత్రిగారు చెప్పారు, కేవలం power తక్కువగా వున్నందున factories అవి మూసివెయడమేకాదు ఇంకా దాన్ని గోపాలకృష్ణయ్యగారు చదివారు. ఈ live Register లో వున్నవారి సంఖ్య చూసుకున్నప్పటికి 1960-61 లో 1 లక్ష 2 వేల 382 వుంటే 1965-66 వచ్చేటప్పటిక 1 లక్ష 43 వేలకు పెరిగిపోయింది. అది ఏవిధంగా పేరిగిందో కొంచెం దృష్టిలోపెట్టుకోవాలి, public sector లో కొంత పెరిగినప్పటికికూడా Local Bodies లో మాత్రం full అయిపోతున్నది. public sector లో 4·4 percent, సెంట్రల్ గవర్నమెంటులో 0·7 percent, స్టేటు గవర్నమెంటులో 0 45%, క్వాసీ గవర్నమెంటులో 2·2 percent, పెరిగినప్పటికికూడా Local Bodies మాత్రం 5·6 percent అయిందని గవర్నమెంటు యిచ్చేటువంటి ప్రకటనలుబట్టి తెలుస్తున్నది. ఎందువల్ల ఈ unemployment రోజు రోజుకు పెరిగిపోతున్నది. మన planning వల్ల unemployment problem ను solve చేయలేకపోయాం. అందువల్ల planning లో ఏదో తీవ్రమైన పొరపాటువున్నదనే విషయాన్ని మంత్రివర్గం గుర్తించవలసిన అవసరంవుంది. తరువాత ఈ R. T. C. విషయంలో nationalisation పూర్తిగా విఫలం అయిపోయింది. దీన్ని మరల ఎవరికో private individuals కు వేలం పెట్టి యివ్వండి చాలా డబ్బువస్తుంది అనే వాదనను నేను అంగీకరించడానికి సిద్ధంగాలేను. Nationalization జరిగేటప్పుడు defects వుండవచ్చు, private వాటిల్లో లేవంటే అంగీకరించను, నాకుతెలుసు private వాళ్ళు ఏవిధంగా పన్నులు ఎగవేస్తున్నారో, license లు లేకుండా Road Transport department వారియొక్క connivance లో ఏవిధంగా జరుగుతున్నదోకూడా నాకుతెలుసు, ప్రతిరోజూ చూస్తూనేవుంటాము. అందువల్ల అనేకంగా ప్రవేటువాళ్ళు తలక్రిందులు వేస్తున్నారు, national sector లో తల క్రిందులు చేయడం లేదనే భయంగాని, భ్రమగాని ఎక్కడా nationalization తప్పకుండా చేయవలసిందే, మంచిపనేచేశారు. దాంట్లో యింకా కట్టుదిట్టంతో వ్యవహరించవలసిన అవసరం వుంది. దింట్లో యే రకమైనటువంటి బంధుప్రీతి లేకుండా రాజకీయ ప్రయోజనం సాధించాలని చెప్పి ఓడిపోయిన మంత్రులను తీసుకువచ్చి దాంట్లో అధికారులుగా వేయకుండా దీన్ని కేవలం జాతీయ దృష్టిగా అభివృద్ధి చేయాలని, దీక్షతో, పట్టుదలతో వ్యవహరించి వున్నట్లయితే యింతకంటె బాగా అభివృద్ధి చెందే ధనరంలో నాకు ఎక్కడా అనుమానంలేదు, అందువల్ల ఈ సోషలిష్టు

సమాజంలోనే కాకుండా ఈ కార్మిక వర్గంపైన ఎక్కువ విశ్వాసం వున్నదని తప్పకుండా మంత్రిగార్ని ఈ విషయంలో యింకా ఎక్కువ జోక్యం కలుగ జేసుకుని వ్యవహరించాలని కోరుతున్నాను. తరువాత కృష్ణా జిల్లాకు సంబంధించిన యివ్వన్నిని అందరినీ ఆందోళన పరుస్తునటువంటిని ఉయ్యూరు-తేలప్రోలు మధ్యవున్న 18 మైళ్ళ రోడ్డు. దాన్ని ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది అంటున్నారు. కాని కృష్ణా జిల్లా పోతే మాత్రం యిక 2, 3 సంవత్సరాలకు కూడా కాదు ఈ రోజున ఎవరు అయితే రోజుకు 400 రూపాయలు లాభం అనుభవిస్తున్నారో వారికే వుంటుందని తెలుస్తోంది. Compensation యివ్వడంలో, లెక్కలు వేయడంలో ఆలస్యం అవుతున్నది. ఏదైనా ఆశక్తి, వాయిదా వేశేశక్తి వి. బి రాజుగారికి వుందని తెలుసు. అందువల్ల వాయిదా పడుతుందని భయం ప్రతివారికి వుంది. అట్లా కాకుండా ఫలానా తేదీనుంచి మేము తీసుకుంటున్నామని ప్రకటన చేయవలసిన అవసరం వుంది. అంతే కాకుండా నాకు తెలిసినంతవరకు roads, buildings శాఖతో buildings తగ్గించాలని చెప్పారు. కాని అది R.T.C. కి ఎందుకు వర్తింపదో నాకు అర్థంకాదు. మొన్న చలపతిరావు గారు విజయవాడలో R.T.C. వాళ్ళకు కట్టించిన canteen buildings గురించి చెప్పారు. బ్రహ్మాండమైన buildings కట్టించి, fans పెట్టించి, tables వేసి ఖాళీ ప్లేట్లు పెట్టి త్రాగండి అంటె ఎట్లా, ఈనాడు కార్మికవర్గం కోరుతున్నది ఏమిటి? Buildings చూసి, గోడలు చూసి సంతృప్తి పడడానికి కార్మికవర్గం సంసిద్ధంగా లేదని మంత్రిగారు తెలుసుకోవలసిన అవసరం వుంది. Buildings కట్టించమంటె వారికి ఏ విధంగా లాభం కల్గుతుంది. ఈరోజున ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. భోజనం చేయడానికి డబ్బులు లేవుగాని, కాఫీ త్రాగడానికి డబ్బులు వస్తాయట. మింగమెతుకులు లేవుగాని మీసాలకు సంపంగనూనె అన్నట్లుగా వుంది మంత్రిగారు చేసే పద్ధతి. అందువల్ల ఏదో చూపి మభ్యపెడదామంటే అది పొరపాటని మంత్రిగార్కి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. తరువాత ఏదో ఖర్చు పెట్టబోతున్నారట పెట్టారో లేదో తెలియదు. టూరిజం అని పెడుతున్నారట. ఈ nationalization ను ఎట్లా అభివృద్ధిచేయాలి, దాంట్లో లోట్లు ఏమివున్నాయి, నష్టం ఎందుకు వస్తున్నదని తీవ్రంగా ఆలోచించడం పోయి ఎక్కడనుంచో వస్తాయట వారికి కార్లు వుండవట అందుకు కార్లు కొంటారట చిన్న కార్లు పెడతారట దీనికి ముఖ్యంగా D.V.C. పెడతారట ఆ ఖర్చు అంతా మరల వెళ్ళి నెత్తిమీదవేసి నష్టం వస్తున్నది, బోనసు ఎక్కడ యిస్తాము అని అంటారు. నేను అడుగుతున్నాను ఈ రోజున ఈ D.V.C. యివన్నీ ఎందుకు? ఈ టూరిజం పెట్టవలసిన అవసరం ఏమి వుంది? ఏదైనా వుంటే మరో దాంట్లో పెట్టండి. It is a luxury. అది అవసరం లేదు. మిగిలిన పరిస్థితుల్లో అన్నీ సక్రమంగా వున్నట్లయితే అది ఆలోచించుకోవచ్చు మామూలుగాజగ్గయ్యపేట నుంచి బెజవాడకు పోవడానికి బస్సులు కూడ లేవు. దానికి డబ్బులేదు.

Vehicles proper condition లో పెట్టడానికి డబ్బు వుండదు. కార్మికులకు జీతాలు, బోనసు, కరువుభత్యం యివ్వడానికి డబ్బువుండదు. టూరిజం ఒకటి D.V.C. కి కొంత establishment ఈ ప్రకంగా పాపాన్ని పెంచినట్లు establishment ను అనవసరంగా పెంచడం జరుగుతోందనే విషయాన్ని మరువకూడదు. యిది అంతా scrap చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఈ కొన్ని 6 కార్లను ఆఫీసర్లకు కార్లు లేనటువంటి వారికి యిచ్చి డబ్బు తీసుకుంటే మంచిదనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అంతేకాదు. మెకానికల్ సెక్షను చాలా weak వుంది. దాన్ని strengthen చేయవలసిన అవసరం వుంది. యిందాక గోపాల కృష్ణయ్య గారు చెప్పినట్లు మా వైపున బస్సులకు హారను వుండవలసిన అవసరం లేదు. బస్సులు పోతూవుంటే ఏదో fire engine వస్తోందని మనుష్యులు అనుకుంటారు. ఇటువంటిదాన్ని సరిచేయవలసిన అవసరం వున్నదని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

బస్సు చార్జీలు వసూలు చేయడంలో conductors విషయంలో లంచం చాలా తగ్గిందని నేను చెప్పగలను. పూర్వం యిలా వుండేదికాదు, ఆ విషయం నాకూ, కాకాని వెంకటరత్నం గారికి కూడా తెలుసు. అందుకు వారిని అభినందించాలని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. staff ను తీసివేయడం, పై చార్జీలు పెరుగుతున్నాయా? లేదా? వాటిని తగ్గించడానికి మార్గం ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. చార్జీలకంటే ఉద్యోగస్తులను ప్రతిరోజూ పెంచుతున్నారు. 1958-59 నుండి ఒక్కొక్క దానిపై యే విధంగా పెరుగుతూ వచ్చిందీ మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను.

Spare parts విషయంలో ఇప్పుడు ధరలు పెరిగాయని చెబుతారనే ఉద్దేశ్యంతో 1958-59 లెక్కలు చెబుతున్నాను.

1958-59 — 15.58 Ps వుంటే

1960-61 — 10·81 Ps అయినవి.

1961-62 — 9·71 Ps

1964-65 సం. లో మళ్ళా పెరగడం ప్రారంభించింది.

1964-65 — 14.15 Ps చొప్పున పెరుగుతూ వచ్చింది. ధరలు పెరుగుటకు కారణం పరిశీలన చేయవలసిన అవుసరంవుంది. టైర్లలో, ట్యూబ్బులో 9·78 నుండి 13·33 కు పెరిగింది. Fuel consumption విషయంలో 13.59 నుండి 14·27 వరకు పెరిగింది. miscellaneous విషయం చూస్తే 4·79 నుండి 9.22 కు పెరిగింది. staff విషయంలో అన్ని పెరిగాయి. ఖర్చులు మాత్రం 43.82 నుండి

39·70 కు తగ్గింది. Earnings మాత్రం తగ్గలేదు· 1958-59 లో మైలుకు 134.28 నయాపైసలు వస్తే 64-65 సం. వచ్చేవరకు 162.57 న· పైసలు వచ్చింది. అన్నింటిపై పెడుతున్న ఖర్చు పెరిగితే, వాటిని rectify చేయడానికి మంత్రిగారు తలఊపడానికి తయారు. మీరిచ్చిన లెక్కల ప్రకారం staff పై ఖర్చు తగ్గిపోతున్నట్లు రుజువు అవుతున్నది. ఆదాయం పెరుగుతున్నప్పుడు వారికి జీతాలు పెంచడంలోగాని, కరువు భత్యం పెంచడంలో, మరి బోనసు యివ్వడంలో యెందుకుగాను తటపటాయించాలి. సమ్మె చేస్తారనేవరకు మెదలకుండా యెందుకుగాను కూర్చోవాలి. R· T· C· వారికి కూడా బోనసు యివ్వాలని సంజీవయ్య గారు చెప్పారు. కేంద్ర ప్రభుత్వవు directions ప్రకారం R· T. C· వారికి బోనసు యివ్వాలని చెబితే యెందుకుగాను ఆలోచిస్తున్నారు· మంత్రిగారి దగ్గరకుపోతే, ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు పంపిస్తుంటారు దీనివల్ల ప్రయోజనం యేమిటి? ఖర్చులన్నింటితో పాటు వీటిపైకూడా ఖర్చులు పెరగనివ్వండి· పెట్టుబడిదారులు బాగా లాభాలు సంపాదించడానికి అవకాశం యిస్తున్నారు. కాని వీరికి పెంచాలంటే లాభనష్టాల వివరాలు బయటకు వస్తాయి. సోషలిజం అంటె నమ్మకం గల వారికి, కావాలని చెప్పేవారికి వుండే విధానం కాదని చెబుతున్నాను. భూస్వాములలో, పెట్టుబడి దారులలో నిండివున్న మంత్రివర్గాన్ని వొప్పించ లేకపోతే బయటికివచ్చి, వొప్పించాలనే అవుసరముందని వీరి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను· ముళ్ళపూడి హరిశ్చంద్రప్రసాద్, రామకృష్ణ గార్లను బాగు చేయడానికై యేర్పడిన ప్రభుత్వమనే వైఖరి సహించరానిదని చెబుతున్నాను· తెలంగాణా ప్రాంతంలో Trade Unionism అనేది వెఱ్ఱి తలలు వేస్తున్నదని మంత్రిగారిదృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. సిరిపూరు నుండి నాకు ఒక ఉత్తరం వచ్చింది· ఈ నెల 7 వ తేదీన లారీ డ్రయివరు హనుమంత్‌ను కొట్టి, గాయ పర్చారని వచ్చింది· పోలీసు బందోబస్తు వున్నప్పటికీ కార్మికుల యిండ్లపై రాళ్ళు రువ్వి, యిండ్లతలపులు పగులగొట్టారు, దీని వల్ల ప్రజలలో అసంతృప్తి, ఆందోళన యెక్కువ అవుతున్నది. కొత్తగూడెం, బెల్లంపల్లి, రామగుండానికి సంబంధించినంతవరకు Trade Unionism పద్ధతులను వదలిపెట్టి గూండాయిజమునకు ప్రవేశిస్తున్నది. వ్యక్తుల ప్రయోజనం, బాధ్యతలు యెలా వున్నప్పటికీ, బిర్లా పెట్టుబడి వున్న చోట్లలో దీనిని ఒక measure గా తీసుకొని ఉపయోగిస్తున్నారు. వారి ఫ్యాక్టరీలలో జీతాలు చాలా తక్కువ. ఎక్కువ మందిని permanent చేయని పరిస్థితులు యీ రోజున చాలా వున్నాయి· కార్మికులు వ్యతిరేకంగా పోట్లాడరనే ఉద్దేశ్యంతో చిక్కులు కలుగ చేస్తున్నారు· అక్కడ నుండి ఒక జాడ్యంగా అన్నిచోట్లకు వ్యాపిస్తున్నది. మన రాష్ట్రంలో A· P T U C, I· N· T U· C మొదలయినవి అనేకమున్నాయి. ఇలాంటి చర్యలవల్ల కార్మికులకు ప్రయోజనంలేదు· కార్మిక సంఘాలు పెట్టించి, కార్మికులకు సహాయం చేయడానికైతే, ఈ నాడు అవలభించే పద్ధతులు మాత్రం

అందుకు దోహదం చేయవని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రాగాటూల్సు విషయం ముఖ్యమంత్రి గారికి చెప్పాను. అందులో 13,000 మంది పని చేస్తున్నారు కార్మికులు పనినుండి వస్తుండగా gate వద్ద నిలబడి వారిని కొట్టే పరిస్థితి జరుగుతున్నది. దౌర్జన్యం చేసేవారే కాక రెగ్యులర్‌గా factory లోనే గూండాలు బయలుదేరి యీ కార్యక్రమాన్ని అవలంభిస్తున్నారనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

శ్రీ జి. సంజీవరెడ్డి (సిరిపూర్) :— ప్రాగాటూల్సు విషయంలో విచారించి చెబితే బాగుంటుంది. I N T U C మీటింగు పెట్టినప్పుడు factory బందుచేసి attack చెయడానికి వచ్చారు. అక్కడ తగాదా అయినది. ఆ విషయం నిజమా? కాదా? అని అడుగుతున్నాను. ఈ management గురించి నాకూ సంబంధం వుంది కాబట్టి నేను చెబుతున్నాను. మనం కూర్చుని సరి చేసుకొనడానికి సిద్ధంగా వున్నాను. బెల్లంపల్లిలో I N T U C వారిని కొట్టారు, ఎందుకు అడిగితే చెప్పగలను. యేదైనా విచారణ చేసి మాట్లాడాలని చెబుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:—It is a good offer.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వేంకటేశ్వర్లు:—అధ్యక్షా, ఎవరిని యెవరు కొట్టినా అది తప్పే. Trade Union పద్ధతులు మాత్రం కాపు వారి హక్కులను నెరవేర్చడానికి గాని, మరెందుకూ ఉపయోగపడవు. సంజీవరెడ్డి గారికి సలహా చెప్పడానికి నాకు అర్హత వున్నదో, లేదో కాని, సలహాగా మాత్రమే యిస్తున్నాను. అన్ని ఫ్యాక్టరీల వారితో కలిసి పోరడ డానికి సిద్ధమే కాని యీ పద్ధతులలో చెస్తున్నారో లేదో అనే విషయాలలోకి నేను పోదలచుకొనలేదు. అట్లా జరిగాయనే దానికి explanation యిస్తున్నాను. ఆ విషయం కూడా ఆలోచించాలి, జరగడానికి బాధ్యత తీసుకొనకూడదు. జరుగుతుంటే ఆపు చేయుటకు ప్రయత్నం చేయాలి. అలా చేస్తున్నారని గుండెపై చేయి వేసుకొని చెప్ప గలుగుతారని నేను అనుకొనను. అంతేకాదు. 13 వ తేదీన ఆ ప్రొడక్షన్ సెక్రెటరీ, ఆ మేనేజింగ్ డైరెక్టరును కూడా మార్పు చేయడంజరిగింది. జరిగినప్పుడు ఎక్కడో తగదాపడ్డారు రాత్రిపోయి ప్రాగాటూల్సు అధ్యక్షుడైన సత్యనారాయణ రెడ్డిగారి ఇంటిపైకి పోయి కొట్టడానికి తయారు అవుతారా? అట్లాంటివాటికి ఏమి రక్షణ వుంటుందని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ జి. సంజీవరెడ్డి :—సత్యనారాయణ రెడ్డిగారి ఇంటిమీదకు పోయినారని నిన్నకూడాచెప్పారు. అది అబద్ధం అని మళ్లీ మనవి చేస్తున్నాము. సత్యనారాయణ రెడ్డిగారి మనుషులు I. N. T. U. C. మనుషులు ముగ్గురిని తమపార్టీలో కలుపుకొనుటకు మూడు గంటలు సత్యనారాయణ రెడ్డిగారు తన యింట్లో కూర్చొపెట్టి మాట్లాడినారని మనవిచేస్తున్నాను.

అయన తరువాత రాత్రి 12 గంటలకు అప్పుడు పోలీసుకు టెలిఫోను చేస్తామన్నారు—మా పార్టీలో కలవను అంటె పోలీసుకు టెలిఫోను చేయడం అది నిజమోకాదో ఎంక్వైరీచేయండి. ఇది కాదని చెప్పమనండి వారిని.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—ప్రాగాటూల్స్‌లో 1,300 మంది ఒక వెపు ఉన్నారు, మరికొందరు ఒకవైపు ఉన్నారు 13 గురు ఉన్నారు, అటు ముగ్గురుని కలుపుకొనుటకు తాపత్రయపడుతున్నారు, అటువంటి explanation ఇస్తే ఏమిచేస్తారు. I. N. T. U. C. కి సంబంధించినవారు ఫిబ్రవరి 21 వ తేదీన సెకండ్ షిఫ్టుకు వస్తుంటే వారిని పట్టికొని కొట్టారు. ఈ event వరుసగా జరుగుతున్నవి, గనుక ముఖ్యంగా సంజీవ రెడ్డిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. On the 5th March second-shift workers being waylaid and beaten. 12 వ మార్చిన మళ్లీ జరిగింది. ప్రతి తడవజరుగుతుంటే మీ దృష్టికి తెవాల్సిన ఆవసరం ఉన్నది. కొత్తగూడెం మిల్సులో పని తక్కువవల్ల ఇంకొక చోటుకు చెల్లంపల్లి transfer చేయుటకు వప్పుకున్నారు; I. N. T. U. C. నాయకులు వప్పుకున్నారు, A. I. T. U. C వారు వప్పుకున్నారు. కార్మికులగానే 40 మందిని, గుండాలనుతెచ్చి కొట్టడం ప్రారంభించారు; రైల్వే స్టేషన్‌లోకూడా కొట్టిన ఘటనలు ఉన్నవి. ఇవ్వన్ని స్పష్టం చేయాల్సిన అవసరం ఉన్నది. ఇట్లా రౌడిజమ్, గుండాయిజమ్ జరుగనివ్వము అంటె సంతోషిస్తాను.

శ్రీ జి. సంజీవ రెడ్డి :—అదికాదు, transfer చేయబడినవారి గురించి I. N. T. U. C. పక్షంనుంచి అభ్యంతరంలేదు, కొట్టలేదు. కాని రౌడీనుతెచ్చి అక్కడ ఏ పాయింట్‌చే I. N. T. U. C. ని పడగొట్టాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అటువంటి ప్రయత్నంచేస్తే అపోజ్ చేయాలా? లేదా ?

Mr. Deputy Speaker:—Shall we use this as forum for all that?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—నేను allow చేయకపోతే చెప్పుకునే అవకాశం యివ్వలేదని మిత్రుడు సంజీవరెడ్డి నానెత్తిమీద నెపముపేయ కూడదని yield అయ్యాను. ఇక సనత్ నగర్—1964 వ సం॥ నుంచి మహేంద్ర ఎవరి జోలికిరాడు, పెద్దవాడు, అయనను కొట్టారు, ఈ విధంగా కొట్టుతూ I. N. T. U. C. ని బలపరచు కోవాలంటే దేశంలో రాజకీయ వాతావరణం ఏమిఅవుతుంది ? కూనీలు, రౌడీజమ్ పరిపాలన చేసే వైఖరికి దారితీస్తుందనే విషయం మరచిపోవద్దని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఆ ఫ్యాక్టరీలో ట్రేడ్ యూనియన్ లీడర్సును కొట్టిన ఘటనలు అనేకం ఉన్నవి. రామచంద్రపురంలో శివరాత్రి రోజున డాడిచేసి కార్మికులను

కొట్టడానికి ప్రయత్నించారు. రామచంద్రపురంలో మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగా ఉన్న పెద్దమనిషి ఇంకొకచోటనుంచి వచ్చినటువంటి ఆయన — ఈ గుండాలను ప్రత్యేకంగా మేపి పోషిస్తున్నాడు. పనీ పాటలేకుండా ఒకటే పద్ధతి బిర్లాస్‌వద్ద నేర్చుకొన్నాడు. కార్మికులు ఐక్యంకాకుండా విడగొట్టుతూ చీలికలు శాశ్వతంగా అట్టిపెట్టితే తన పెత్తనం సాగించడానికి వీలుంటుందని, తన ఇష్టంవచ్చినట్లు తన చుట్టాలకు పక్కాలకు ప్రమోషన్లు యిచ్చి యిష్టంవచ్చినట్లు కార్మికులను చిందర వందర చెయడానికి వీలుంటుందనే దురుద్దేశ్యంతో వ్యవహరిస్తున్నాడు. అక్కడ సిరిపూర్ పేపర్ మిల్లులో చూస్తే — అనేక కూనీలు లూటీలు జరిగినవే. కానీ కార్మికుల కోర్కెలు నెరవేర్చగలిగారా ? ఎందుకు చెయలేకపోయారు ? కార్మికుల హక్కులు రక్షించుటకు A. I T. U. C. తరఫున నేను వాగ్దానము చేస్తున్నాను — కార్మికుల హక్కులను దృష్టిలోపెట్టుకొని సంజీవ రెడ్డిగారు గాని మరెవరైనాసరే కార్మికుల కోర్కెలు నెరవేర్చడానికి మిగిలినవన్నీ మరచిపోయి యీ రోజున ఏఫ్యాక్టరీలో అయినాసరే మేనేజిమెంట్సును ఎదుర్కొనుటకు అన్ని సంఘాలు కలసి పనిచేయుటకు కార్మికులను రక్షించడానికి పూనుకుంటే అందుకు A. P. T. U. C. సిద్ధముగావున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా పాతపద్ధతులు వదలి కొత్తవిధానం అవలంబించిరండి పోరాడుదాము. మీకందరకు తెలును అప్పుడు పోలీసు కేసులు పెట్టితే ప్రభుత్వం intervene అయి case withdraw చెసిందని మరచిపోవద్దు. I. N. T. U. C. ని బలపరచాలంటే యీ విధానంవల్ల కాదు. గుండాయిజమ్ pay చెయదు. కార్మికుల సంఘాలను బలపరచడానికి తోడ్పడదు. Electricity లో rival union పెట్టడానికి ప్రయత్నం చెశారు — నరసింగరావుగారు ఉండగా, కార్మికుల చీలికలు తయారవుతున్నవి DBR Mills లో అక్కడ మళ్లీ పోటీ సంఘం — ఈ విధంగాచేస్తే కార్మికులు ఏమైపోతారనే లేకుండా — పోటీ సంఘాలు పెట్టడం మంచిదికాదని వారిదృష్టికి తెస్తున్నాను.

ఇక టెంపరరీ, పర్మనెంటు విషయంగురించి మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఆల్‌విన్‌లో పర్మనెంటుగా 2,500 అయితే టెంపరరీగా 2,500 కొన్ని సంవత్సరాలనుంచి పని చేస్తున్నారు. బిర్లా కన్‌సర్న్స్ ఎక్కడెక్కడైతే ఉన్నవో అక్కడ ఇదేపద్ధతిలో జరుగుతోంది. కూనీలు కొట్లాటలు జరిగినవే. అటువంటి బిర్లాస్‌కు వ్యతిరేకంగా నిలబడి పోరాడటానికి సిద్ధపడితే రండి, కలిసి పోరాడుదాము, ఆస్‌బెస్టాస్‌లో 400 మందీ పర్మనెంటు, 900 మంది టెంపరరీ, ఆంధ్ర ఎలెక్ట్రికల్స్ — 150 పర్మనెంటు, 700 టెంపరరీ తుంగభద్రా ఇండస్ట్రీస్ కర్నూల్ — ఎక్కువ మంది టెంపరరీ, కొద్దిమందే పర్మనెంటు వర్కర్సు జీతాలుకూడా 75 రూపాయలు మొదలు 89 రూపాయలవరకు ఉన్నవి. ఈ బిర్లా పద్ధతులు ఎంత దూరంపోతున్నవో లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలులో మగ్దుమ్

గారు చెప్పారు—ఏరకంగా వారికి ఉన్న ప్రైవేటు ఫండ్సు ఉపయోగించుకొని పోలీసు ఉద్యోగస్థులను ట్రేడ్ యూనియన్ లీడర్సును కరప్టు చేస్తున్నారనే విషయాన్ని మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. కాగితాలు అక్కడాల వున్నవి. ఋజువు చేయగలనని చెబుతున్నాను. పోలీసు ఆఫీసర్కు DIG రు. 2625 లు భోజనం తినడానికి (పక్కన లీకర్ లేకుండ)- ఒక కలెక్టరు రు. 11361లు భోజనం, డిప్యూటి కలెక్టర్కు రు. 1829లు, ఇంకొక DSP రు. 2254, Collector for Central Excise 317 తాంబూలాలు, ఒక చీఫ్ ఇంజనీరుకు రు 552 కొద్ది కొద్ది మొత్తాలు ఈరకంగా ప్రైవేటు అక్కౌంట్సులో ఉన్నవి. ఏరకంగా ట్రేడ్ యూనియన్సులో పోలీసు ఉద్యోగస్థులలో ప్రభుత్వయంత్రాంగాన్ని ఈ పెట్టుబడిదారులు కరప్టు చేస్తున్నారో మంత్రిగారు తీవ్రంగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. మన లేబరు మంత్రిగారు ఈరోజున ఎంత బలహీనంగా ఉన్నారో, ఎంత నిరుపయోగంలో ఉన్నారో మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ముఖ్యంగా Labour Commissioner office is intended for the labour or for the Macherla Cements management there ఆదోనిలో wage Boards recommendations అమలు జరుపమంటే జరుపలేదు. Labour Department ను వత్తిడి తెమ్మంటే Labour Secretariat వస్తుంది. Industries Department నుండి Secratariat నుంచి వస్తుంది. ఇట్లాంటి విషయాలలో మేము జోక్యం కల్పించుకోము అని I wish that such secretariat is abolished once for all లేబరు విషయాలలో జోక్యం కల్పించుకోరుట వెయ్యి, పదిహేనువందల జీతాలు తీసుకొని పెత్తనం చేస్తారుట. Co-operative Spinning Mill-గుంటకల్‌లో, చీరాలలో ఉన్నది. ప్రగడ కోటయ్యగారికి మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగా పెట్టారు, ఎందువల్ల ప్రభుత్వడబ్బుకు యీ యనను తెచ్చిపెట్ట డంలో ఏమిటి అర్థం అని అడుగుతున్నాను. ఇంకెవరూలేరా? స్వంత ఆస్తి అయిపోయింది. ఏందువల్ల ఇవన్నీ మంత్రిగారు సహిస్తున్నారో నాకు తెలియ కుండా ఉంది. చీరాలలో పనికిరానివన్నీ తీసుకువచ్చి డబ్బు దిగమ్రింగటం జరుగుతున్నది. అట్లాచేస్తే అది ఎలా బాగుపడుతుందని అడుగుతున్నాను. నాలుగు సంవత్సరాలలో కో-ఆపరేటివ్‌స్టోర్స్‌లలో ఒక కోటి 40 లక్షల రు. నష్టం చూపించారు. కో-ఆపరేటివ్ సెక్టార్‌లో ఏది పెట్టినా నష్టం తీసుకు వస్తున్నారు. కార్మికులకు ఎక్కువ వేతనాలు ఇవ్వమంటే, నష్టంవస్తు న్నది. ఎక్కడనుండి ఇవ్వమంటారు అని అంటున్నారు. దిగమింగేవారికి అప్పచెప్పితే, నష్టం రాక ఏమవుతుంది కో-ఆపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్స్‌లో నష్టం కో-ఆపరేటివ్‌సుగర్స్‌లో నష్టం రేపు పెట్టబోయే కో-ఆపరేటివ్ ...స్ మిల్స్‌లోకూడ డబ్బు దిగమ్రింగటం జరుగుతుంది కాకినాడ సర్వారాయ టెక్స్‌టయిల్స్‌లో వర్కర్స్‌ను డిస్‌మిస్‌చేశారు, డిస్‌మిస్‌చేశారని అది ట్రిబ్యునల్‌కు రిఫర్‌చేస్తే ట్రిబ్యునల్ డిస్‌ప్యూట్‌లో ఉండగా నీతాతగాడితో

చెప్పుకొన్నా నన్నేమి చెయగలరనిచెప్పి మళ్ళీ కొంతమందిని డిస్మిస్‌చేశారు అసలు ప్రభుత్వం అంటూఉన్నదా? లేబర్‌డిపార్టుమెంటు ఏమి చేస్తున్నది? సరిగా పర్క్ చేయిలేకపోతే లేబర్ కమీషనర్ ఆఫీసు తీసిపారేయండి. అది ఉంచదలచుకొన్నట్లయితే, కార్మికులకోసం నిలబడటానికి శక్తి దమ్ములు, ఇష్టం ఉన్నవారిని కార్మిక డిపార్టుమెంటులో పెట్టండి. చేతులు ముడుచుకొనికూర్చుని, ప్రత్యక్షంగానొ పరోక్షంగానొ యజమానులకు సహాయం చేసే వారిని అందులో ఉంచరాదని కోరుతున్నాను. చల్లపల్లి సుగర్స్‌లో వేజ్‌బోర్డు నిర్ణయాలు అమలుజరపటంలేదు ఎందువల్ల మీరు దానిపై చర్య తీసుకోరు? మీరు కేబినెట్‌లో లేదా మిమ్మలను చిన్నమంత్రి అని దానిద్వారా మీరు ఎందుకు అడగరు? అవేజ్‌బోర్డు నిర్ణయాలు ఎందువల్ల అమలుజరపటంలేదని తెలుసుకోకపోతే మీరు దేనికఉండటం? ప్రభుత్వపరిపాలన చేస్తున్నది ఎవరు? మీరా యజమానులా? ప్రభుత్వంలో ఎవరికి కార్మికుల విషయమై ఇంటరెస్టులేదా? అక్కడ ఒక కొత్త పదం కాయిన్‌చేశారు. అక్కడ ఉన్న వర్కర్స్ అందరిని ట్రయినీస్ అంటున్నారు. వెంపవరి అన్న పదం తీసివేసి, ట్రయినీస్ అని కొత్త పదం తీసుక వచ్చారు. వారికి వేజ్‌బోర్డు నిర్ణయాలు అక్కరలేదు సర్వీసు రిజిస్టర్స్ అక్కరలేదు. పనిగంటలు లెప్ప ఎస్టేట్ పోయినా, ఇంకో పెద్ద ఎస్టేటు అక్కడశాశ్వతంగా స్థాపించబడింది

రామకృష్ణాసిమెంటులో 1200 మంది కార్మికులు ఉన్నారు. అందులో పర్మినెంట్ 480 మందియే, ఎన్నాళ్ళు ఉన్నా యీ 480 ను పెంచరు. మన రాష్ట్రంలో అనేక భాధ్యతలు నిర్వహించి ఉద్ధరించినటువంటి ఒక ఆఫీసర్‌ను రాఘవరెడ్డి గారని అక్కడ మేనేజింగ్ డైరక్టర్‌గానో, మేనేజర్‌గానో వేశారు ఆయన రిటైర్ అయిపోతే అయ్యో ఆయనపోతే ఎట్లాగని, మంత్రులంతా దయతలచి ఆయనను హౌసింగ్‌బోర్డులో వేశారు. హౌసింగ్ బోర్డులో జరిగిన కుంభకోణం మనందరికి తెలుసు. ఇపుడు ఆయనను అక్కడ మేనేజింగు డైరక్టర్‌గానో, మేనేజరుగానో వేశారు. 1960 లో వేజుబోర్డు నిర్ణయాలు వస్తే, అది అమలు జరపటంలేదు. అమలు జరపకపోవటంవల్ల మేనేజుమెంటుకు 5 లక్షల పై చిల్లర లాభం సెకండు వేజుబోర్డు నిర్ణయాలు మళ్ళీ వచ్చాయి రోజుకు 20 న.పై. కూలి పెంచమని అది అమలుజరపకపోవటంవల్ల ఇంకో లక్ష రు. దానివల్ల లాభం ఇన్ని లాభాలు ఆయన సంపాదించిపెట్టారు వేజుబోర్డు నిర్ణయాలు ఎందువల్ల అమలుజరపటంలేదో యీ డిపార్టుమెంటువారు అడగనక్కరలేదా? రికగ్నిషన్ విషయంలో అనుకొంటాను 1962 లో యూనియన్ దీనికోసం అప్లయి చేసింది. 1964 లో వెరిఫికేషన్‌కు లేబరు డిపార్టుమెంటు చాలా ఉదారంగా పంపించింది. రెండు సంవత్సరాలు ఏమి చేసింది? రెండు సంవత్సరాలు ఎందుకు ఆలస్యం చేసింది? 64 లో పంపిస్తె 64 లో వెరిఫికేషన్ ప్రారంభించి, 65 లో ఇంటరో

గేషన్‌కు మళ్లీ ప్రారంభించారు. అక్కడ కార్మికుల సమ్మె చేస్తామంటే ఆఫ్యాక్టరీ ఒక రోజు ఆడకుండా మూయటానిక సిద్ధంగా ఉన్నారు. నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు లేకపోతే మాచర్ల సిమెంటు ఫ్యాక్టరి అక్కడ వచ్చేదికాదు. ఒకవేళ వచ్చినా, ఒక్క రోజు కూడ అక్కడ పని జరిగేది కాదు. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు దృష్టిలో పెట్టుకొని, దానికోసం సిమెంట్ కావాలని పని చేస్తుంటే ఒక బెబుదొంగను పెట్టుకొంటే, యీ లేబర్ డిపార్టుమెంటు యీ లేబరు కమీషనరు సంబంధించినవారు దానికి అనుగుణ్యంగా ఉంటారా? ఆంధ్రదేశంలో ఇక్కడ ఉన్న పరిస్థితుల ప్రకారం సీక్రెట్‌బాలటు ఎందువల్ల అంగీకరించరో, దీనికి అభ్యంతరం ఎందుకు చెబుతున్నారో నాకు అర్థం కావటంలేదు.

మినిమమ్ వేజస్‌గురించి చెప్పి నా ఉపన్యాసం ముగిస్తాను. మినిమమ్ వేజస్ అడ్వయిజరీ కమిటి ఉంది. మంత్రిగారు చూజ్‌చేసి ఒక కమిటీ వేశారు. కె. వి. నారాయణ రెడ్డిగారిని సబ్‌కమిటీ చైర్‌మన్‌గా డి. ఎ. ను అడ్‌హాక్‌గా రివైజు చెయటానికి పెటారు ఆయన ఒక్క మీటింగు పెట్టలేదు. ఇంతవరకు సమావేశము కాలేదు. ఎందువల్ల? ఇది పార్టీ విషయంకాదు. కార్మికుల విషయమై మీరు అవలంబిస్తున్న విధానంవల్ల ఎంత నష్టం వస్తున్నదో చూడండి. కార్మికులలో రైవల్ యూనియన్స్‌పెట్టి దెబ్బలాటలు తీసుకువచ్చి, గుండాఇజం తీసుకురావటంవల్ల బాగుపడుతున్నది ఎక్కడో కూర్చున్నటువంటి బిర్లాలు మాత్రమే ననే విషయాన్ని గుర్తించాలి. నేను సంజీవరెడ్డిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. మనమందరం కలిసి పనిచేయటానికి మేము తయారు. బిర్లాలకు, మిగిలిన మేనేజుమెంట్సుకు వ్యతిరేకంగా ఎక్కడెక్కడైతే నీవు కలవటానికి సిద్ధంగా ఉన్నావో, అక్కడ మనమంతా కలసి పనిచేద్దాము. యజమానులను లొంగగొట్టి కార్మికులయొక్క న్యాయమైన హక్కులు కాపాడుదాము. మాతరఫున ఎ.యు.టి. తరపున నేను వాటికి హామి ఇస్తున్నాను కాంగ్రెసుపార్టీలో పెద్దపెద్ద భూస్వాములు పెట్టుబడిదారులు ఉండి, యీ కార్మికవర్గానికి తీవ్రమైన అన్యాయం నష్టం కలుగజేస్తున్నారు గనుక దానికి సరైన పద్ధతులు అవలంబించాలని కోరుతూ యీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:— అధ్యక్షా, ఈ మూడు పద్దులపైన 19 మంది సభ్యులు మాట్లాడారు. అనేక విషయాలు చర్చించినారు సూచనలు చేసినారు. సలహాలు ఇచ్చినారు విమర్శలు చేసినారు అభివందనలు కూడ తెలియజేసినారు నేను మొదట రోడు రవాణా శాఖకు సంబంధించిన పద్దుపై సమాధానం చెబుతాను. ఈ రోడు ట్రాన్స్‌పోర్టుకు సంబంధించిన వివరాలు నేను పాలసీస్టేటుమెంటులో ఇచ్చాను. ప్రభుత్వం యొక్క లక్ష్యం ఏమిటో అది చెప్పటం అవసరం అనుకొంటాను. ప్రధానంగా ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటె ఆంధ్రదేశంలో రోడు రవాణా సాఫీగా సర

ళంగా, సులువుగా జరిగేటట్లుగా ప్రభుత్వముయొక్క విధానాలను రూపొందించాలని, దానికి అనుగుణంగానే విధానాలను అవలంబించాము. పోయిన సంవత్సరం జోనల్ పర్మిట్స్ ఇవ్వటం జరిగింది. స్టేట్‌వైడు పర్మిట్స్ ఇవ్వటం జరిగింది. చుట్టుపక్కల రాష్ట్రాలతో రెసిప్రోకల్ ఎగ్రిమెంట్స్ కూడ చేసుకోవటం జరిగింది. సింగిల్ పాయింటు టాక్సేషన్ ఒప్పుకోవటం జరిగింది. ఒక తగదా మాత్రం మిగిలిపోయింది, తిరుపతి దేవస్థానంనుండి మద్రాసుకుపోయే బస్సులుగురించి అదికూడ సాఫీగా జరిగిపోయింది, సెటిల్‌మెంటు అయిపోయింది అద్ది సభవారికి తెలుసు. ఎక్కువ రోడ్డు రవాణా సౌకర్యాలు చేకూర్చాలనే ఉద్దేశ్యంలో ఉత్తరువులు జారిచేయబడినవి. ఎక్కడెక్కడయితే వత్తిడిగా ఉన్నదో రద్దీగా ఉన్నదో ఓవరులోడ్సు అన్నవి ఎక్కడ వస్తాయో అక్కడక్కడ మాత్ర తప్పనిసరిగా లిబరల్ పర్మిట్స్ ఇష్యూ చేయాలని కూడ ఉత్తరువు చేయుబడింది. దాని ఫలితంగా లెక్కలు చూసినట్లయితే స్టేట్ కేరేజెస్ 1-1-64 నుండి చూసినట్లయితే 3,347 ఉన్నవి. 1-1-65 వరకు 3,693 ఉన్నవి. ఈరోజుకు టోటల్ 3688. గుడ్సు వెహికిల్స్ 64 లో 8,540. 1-1-65 లో 9140. 1-1-66 కు టోటల్ 10,794 కాంట్రాక్టు కేరేజెస విషయంలో సంతృప్తికరంగా పర్మిట్స్ ఎక్కువ చేయుటం జరిగింది. దానివల్ల రవాణా సౌకర్యం మనుష్యుల విషయంలో, గుడ్సువిషయంలో గాని ఎక్కువ స్థాయిలో కలుగజేయుటానికి అనుగుణ్యంగా విధానాలు రూపొందించబడ్డాయని మనవి చేస్తున్నాను. రిసీట్స్ విషయం చూసినట్లయితే 1961 లో సుమారు మూడున్నర కోట్ల మేరకు ఉన్న ఆదాయం ఇపుడు ఏడు సంవత్సరాలలో 8 కోట్ల వరకు పోయింది. యావరేజ్‌న ప్రతి సంవత్సరం కోటి రూ॥లు చొప్పున యీ డిపార్టుమెంటు యొక్క ఆదాయం పెరుగుతూ వస్తున్నదంటే అది కాలాన్నిబట్టి పేయింగ్ కెపాసిటీనిబట్టి పరిస్థితులనుబట్టి, ఎఫెషియన్సీనిబట్టి కూడ ఇది అంతా సాధించటానికి వీలైనది

ఈ రోజు 8 కోట్ల రూపాయలమేరకు మనకు ఆదాయం ఉన్నది. అయితే మిత్రులు సంజీవరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఎవరో వారికి సలహా యిచ్చారు అని చెప్పారు. ఆ సలహా పాటించినట్లయితే 10 కోట్ల రూపాయలవరకు పెంచడానికి వీలు వున్నదని అన్నారు. ఉన్నసిబ్బందిని అదే విధంగా ఉంచి efficient గా, సమర్థనీయంగా నడిపి, ఎక్కువ ఆదాయాన్ని చేకూర్చుకొనే పరిస్థితి ఉంటే ఎవరు చెప్పినా సలహాను మేము welcome చేస్తాము. అందుకు సందేహంలేదు. కాని ఏ ఆదాయము ప్రతి సంవత్సరం ఒక కోటి రూపాయల వరకు పెరుగుతూవచ్చినదో, 7 సంవత్సరాలు వరుసగా అది— it is phenomenal success for the department for its efficiency. Recovery ఖర్చు దానిపైన ఏది ఉన్నది అంటే—మామూలుగా detection cases కొన్ని లక్షరూపాయలు, 14, 15 లక్షల రూపాయలు వస్తాయో దానితోనే సరిపెట్టడం

జరిగింది. మిగతావి అంతా general pool కు యివ్వడంజరిగింది, అయితే కొందరు అదిరోడ్లను బాగుచేయడానికి వినియోగిస్తే బాగా ఉంటుందని సలహా చెప్పినారు. ఇందులో యింతసమర్ధనీయంగా పనిచేసేవాళ్ళు ఉన్నారు. Motor Vehicle Inspectors వగైరా ఉన్నారు. వారి జీతభత్యాలు తక్కువగా వున్నాయి అనే మాటకూడ అన్నారు. వారి case Pay Commission కు refer చేయబడింది. వారు ఏ నిర్ణయాలు యిస్తారో దానికోసం ఎదురుచూస్తూ ఉన్నాము అని చెబుతున్నాను. ఆదాయం పెరగడానికి ఏ మాత్రం అవకాశాలు ఉన్నా వాటిని వదులుకొనే మాటలేదు. చాలసక్రమంగా సమర్ధనీయంగా ఈ డిపార్టుమెంటు పనిచేస్తున్నది. అయితే మిత్రులు ఒకరు sweeping remarks చేసినారు. దేశపాండేగారు అన్నారు R. T. C. office అంతా గందరగోళాలే. అంతా యిదే చెప్పినారు. ఈ sweeping remarks ఎంత చేసినప్పటికీ లెక్కలు ఉన్నవి దానిని దాచిపెట్టేది లేదు కాదనేది లేదు. ఇంతో అంతో చిల్లర లోపాలు ఉంటే దానిని పెద్దగా magnify చేసి యింతసమర్ధనీయంగా పనిచేస్తున్నటువంటి department చాల వ్యర్థంగా ఉన్నది అంటే అది సమంజసం కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. Accidents 1964 లో 1,339, 1965 లో 1,084 కొంతవరకు తగ్గింది. అయినా సంతృప్తికరంగా ఉన్నదని నేను అనడం లేదు. ఇంకా విలైన చర్యలు Transport Department వారు, Police Department వారు తీసుకోవాలి. తీసుకుంటున్నారు. ఇంకా improve చేయడానికి అవకాశం ఉన్నది. Accidents తక్కువచేయాలి, దానినిగురించి ఆలోచనలు కూడ జరుగుతున్నాయని చెబుతున్నాను. ఇంకో సౌకర్యం లారీ ownerr కు చేయడం జరిగింది. permit laden weight of goods vehicles will be equal to registered laden weight. ఇప్పుడు ఆ పద్ధతి లేదు. మొన్ననే ఉత్తరువులు జారీచేయబడ్డాయి. దానివల్ల permit laden weight registered laden weight equalise చేయడం అయింది. National Highways పైన లారీ owners కు చాలకాలం నుండి కోరిక ఉండె. అదికూడ యివ్వడం జరిగింది. మిగతా రోడ్ల మీద $9\frac{1}{2}$ tons బరువు మాత్రం తీసుకుపోవడానికి వీలు ఉండె దానిని హెచ్చించి ఈ రోజు 12 tons వరకు తీసుకు పోవడానికి ఉత్తరువు జారీ చేయబడ్డది. దీనివల్ల కూడ లారీ owners కు చాల వరకు మేలు అయింది. ఇంకా ఎక్కువ goods ను తీసుకు పోవడానికి అవకాశం లభించింది. ఏవైన ఇక్కట్లు ఉన్నట్లయితే వాటిని తొలగించాలనే ఉద్దేశ్యంతో యిదిచేయబడిందని మనవి చేస్తున్నాను. శర్మ గారు cut motion పంపుతూ two permits S.T.A. grant చేసినదని చెప్పారు. కర్నూలు nationalization జరుగుతూ ఉంటే దాని hearing వగైరా ప్రభుత్వం చేస్తున్నదో అదే సందర్భంలో అక్కడ

ఉండే S. T A. అధికారులు రెండు పర్మిట్లను kurnool to cuddapah యివ్వడం సమంజసంగా లేదని ఒక short notice question యిచ్చారు. వారు ఇక్కడ ఉన్నారు ఇవి క్రొత్తగా ఇచ్చినవి కావు. పాతవి. 1960 కి మొదలు రెండు పర్మిట్లు ఉంటె, దాని తరువాత కూడ ఆ రెండు పర్మిట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. High Court కు వెళ్ళిన తరువాత ఆ పర్మిట్లను కొట్టేసినారు. S. T. A. was not properly constituted అని కొట్టేసినారు కాని applicants ఎవరైతే ఉన్నారో వారినే consider చేయాలనేటటువంటి ఒక rider కూడ ఇచ్చినారు. అది దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ రెండు permits మొన్న యివ్వడం జరిగింది. అంతకుపూర్వం 1960 కి మొదలు two permits తో నడుపుతున్న routes లో ఒకరు long stoppage కారణాన అవి వేయడం జరిగింది. ఆ vacancy కూడ fill up చేయడం జరిగింది. ఈ రెండు కారణాలవల్ల ఈ మూడు పర్మిట్లు క్రొత్తగా యిచ్చినారు. అయితే యిది క్రొత్తగా యిచ్చినారని భావించవద్దు. పాత cases లో ఒక sequence లో కోర్టుకు పోవడం, non-stoppage కారణంగా ఉండడం యిటువంటివల్ల యిచ్చినారు. గాని మరేమికాదని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇంకొక సంతృప్తి కరమైన విషయం ఉన్నది. హైదరాబాద్‌లో హిమాయత్ నగర్‌లో R. T. A. office ఉండె. నూర్ల కొలది బస్సులు, కారులు అన్నీ, కావలసినంత వసతి లోపల లేనందువల్ల రోడ్డుపైన ఉంటూ ఉండేవి. Traffic jam గా ఉంది. స్కూలుపోయేవాళ్ళకు పిల్లలకు కష్టంగా ఉన్నదని చెప్పినారు. లక్ష్మీనరసయ్యగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు సహకరించడంచేత దానిని ఖైరతాబాద్ office కు shift చేయడం జరిగింది. అక్కడ ఎన్నికారులు ఉన్నా, vehicles, లారీలు ఏవైనప్పటికీ లోపలనే ఉంచి, వాటికికావలసిన permits గాని యితర registration వగైరా పనులన్నీ పూర్తిచేయుడానికి వీలు ఉన్నది. ఆ పని నేను ఒకసారి హామి యిచ్చి ఉంటిని. ఆ హామి పూర్తిచేసిన విషయాన్ని సభవారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

ఇక కార్మిక పద్దుపై మాట్లాడ దలచుకొన్నాను. ఆంధ్ర రాష్ట్రం యొక్క policy ఏమిటి కార్మికులకు సంబంధించినంతవరకు కార్మిక ఉద్యోగులకు సంబంధించినంతవరకు అని ఆలోచించినట్లయితే పారిశ్రామిక శాంతిని కాపాడడం, ఉత్పత్తిని వీలైనంత వరకు పెంచడం, ఎన్ని adverse conditions వచ్చినప్పటికీ దానిని కాపాడడానికి ప్రయత్నం చేయడం ఈ రెండు లక్ష్యాలు ప్రధానంగా ప్రభుత్వం యొక్క విధానంలో ఉన్నవని నేను మనవి చేస్తున్నాను. చర్చలలో అనేకవిమర్శలు వచ్చినాయి. దానికి అనేక కారణాలు ఉన్నాయి. ఏవిధంగా పారిశ్రామిక శాంతిని భద్రపరచడానికి, నెలకొల్పబడిన శాంతిని కొనసాగించటానికి ప్రయత్నించిన విషయాన్ని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు గారు, తదితరులు, Andhra Co-operative Spinning Mills, Guntakal వారు lock out చేసినారు. అది lift చేయలేదు. అని చెప్పినా reference యిచ్చిన తరువాత ఉద్యోగులు పోకపోయిన కారణాన దానిని illegal గా చేయడం అయింది. ఎందుకు అలస్యం జరిగింది ? తగినటువంటి సలహాగాని, సహకారంగాని ప్రభుత్వం వైపునుంచి వారికి లభించలేదు అనే మాట వారు అన్నారు. ఇది యదార్థమైన విషయం కాదు. ఇందులో అనంతపురం జిల్లాకు ఉన్నాయి. అక్కడనె చాల scarcity conditions ఉన్నాయనే మాట నాకు తెలుసు వెంబడేనేను సహకారమంత్రి అయిన తోటరామస్వామి గారి సలహా తీసుకొని వారి దగ్గర meeting చేసి అక్కడనుంచి వారిని పంపించడం జరిగింది వారు అక్కడికి వెళ్ళినారు. Registrar, Handlooms థార్గారు వెళ్ళినారు వారితో సంప్రదించారు. అయితే మొట్టమొదటనే ఈ చర్య ఎందుకు తీసుకోలేదు అని అనడానికి వీలు ఉన్నది నేను 15 రోజులు కాచుకొని ఉన్నాను. ఎవరైనావచ్చి దానిని గురించి చెపుతారని. అది చెప్పనందువల్ల reference వేయడం జరిగింది. reference యిచ్చిన తరువాత కూడ illegal అనేమాట నేను declare చేయలేదు. కొన్నాళ్ళవరకు దీనిని ఆపిపెట్టినాను. మళ్ళీ ఎవరూ రాక పోవడంచేత indefinite గా యిట్లా ఉంటే లాభం లేదు, పరిశ్రమ నడవాలి. పరిశ్రమ నడుస్తూ ఉంటేనే కార్మికులు పనిలో ఉంటారు, ఉత్పత్తి కూడా ఉంటుంది, అన్నీ సక్రమంగా ఉంటాయనే ఉద్దేశ్యం చేత అది ఇవ్వడం జరిగింది. Demands వరకు అది వేరే సమస్య. Bonus demand వారు చెప్పారు. ఒక కాలంలో నాదగ్గరకు కూడ రావడం జరిగింది. అది చర్చించినాము. వారు దానిని కంటెస్ట్ చేసినారు. ఇది Bonus Act లో లేదు కనుక మేము ఇవ్వము అన్నారు. అయితే యిది pending case లేదా అనే మాటగావచ్చినప్పుడు అది reference చేయడం జరిగింది. అది adjudication లో ఉన్నది. గుంతకల్లు ఆంధ్ర కో-అపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్లు గురించి, చీరాల స్పిన్నింగ్ మిల్లు గురించి నేనుసలహాచేసినాను అది కార్మికుల నాయకులు ఒప్పుకున్నారుగాని, యజమానులు మాత్రం వారు ఒక మీటింగుద్వారా డైరెక్టర్సులో అర్బిట్రేషన్ ప్రిన్సిపుల్ను ఒప్పుకోలేమన్నట్లుగా థార్గారు చెప్పారు. అయితే దీనికొరకు ఎంతో ప్రయత్నం జరిగింది. కాని, వారు ఒప్పుకోలేదు. వారిని పిలిపించాలి, మాట్లాడాలి అనుకున్నాం. 12 అన్నారు, తరువాత 19 అన్నారు. ప్రయత్నాలు అదే విధంగా చేస్తున్నాం. లేబర్ డిపార్టుమెంటు కావాలని అటు కార్మికులపైగాని, యిటు యజమానులపైగాని బలవంతంగా వత్తిడి తీసుకువచ్చి చేయడం సాధ్యంకాదు. ఇది Thankless job అని నేను ఒప్పుకుంటాను. అయినా ఒక్కొక్కని వాతావరణం మధ్యవర్తిత్వంద్వారా తీసుకురావడానికి గాను మెషనరీ వున్నది. ఆ గ్రీవెన్సుపై ప్రొసీజర్ ప్రకారం చేయడం జరుగుతుందని నోటీసు యివ్వంగానే యజమానులపై వత్తిడి తీసుకువచ్చి చేయడం సాధ్య

మధ్యేపస కాదు. అయినా, ఎన్నో సెటిల్‌మెంట్సు కన్సిలియేషన్ ద్వారా అయినాయి. చాలా సంతృప్తికరమైన results వచ్చాయి.

చీరాల గూర్చి చెప్పాను. ఆదోని కాటను మిల్సు విషయముంది. అక్కడ కార్మికులకు వేతనాలు యివ్వలేదు. వస్తువులు తీసుకోవలసింది, అంటే వెంటనే లేబర్ డిపార్టుమెంటు యొక్క ఆఫీసర్సు అక్కడికి వెళ్ళడం, వారిపై వత్తిడి తీసుకురావడం జరిగింది. అక్కడి కార్మిక నాయకులైతేనేమి, ఇక్కడ కొంతమంది యం. యల్. ఏ. లు వచ్చి అక్కడ వత్తిడి తీసుకు రావలసిందని, క్రిమినల్ కేసు అయితే దానిని మూసివేయడం, తద్వారా వేలాది కార్మికుల వుద్యోగం పోతుంది. భార్యా పిల్లలు పస్తులుంటారు అని చెప్పడం వలన. కొంత గడువిచ్చి వారిని తిరిగి ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. అంతేగాకుండా, సంబంధం లేనప్పటికి, ఆంధ్ర బ్యాంకుతో సంప్రదింపులు జరిపి, టెలిఫోనులో మాట్లాడి యింకస్ట్రీ మూతపడకుండా వుండాలని. .....

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ:—ఇక్కడవుండే యం. యల్. ఏస్ కొందరు, లేబరు నాయకులు వచ్చి ఆ యజమానిపై వుండే కేసులో సహాయం చేయమని చెప్పారు అన్నారు. మా మిత్రులు మాత్రం ఎప్పుడూ అటువంటిపని చేయ లేదు. ఆ point clarify చేయాలి.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:—యజమానికి సహాయం చెయమన్నారని నేను అనలేదు. ఆ పరిశ్రమ ఏ విధంగానైనా నడవాలి, లేకపోతే కార్మికులకు కష్ట మవుతుంది. యజమానిని తీసికెళ్లి క్రిమినల్ కేసులో యిన్వాల్వ్ చేస్తె అప్పుడది నడవదు, కార్మికులు పస్తులుండవలసివస్తుందని చెప్పారు. పేర్లు చెప్పమంటే నేను చెబుతాను. వందేమాతరం రామచంద్రరావుగారు వచ్చారు ఆయన మంచి ఉద్దేశంతోనే వచ్చారు. చెడ్డ ఉద్దేశంతో వచ్చారని నేను అనడంలేదు. వారివెంట ఒకరిద్దరు వున్నారు. నాకు గుర్తులేదు వారెవరో. యజమాను లెవరోకూడా మాకు తెలియలేదు. వారువచ్చి పరిచయం చేసిన దాకా.

డి. బి. ఆర్. మిల్సులో తగాదాలు, వగైరా విషయాలు పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లుగారు చెప్పారు. అదేవిధంగా ప్రాగాటూల్స్, యింకా ఎక్కడున్నా యివన్నీ జరుగుతున్నవన్నారు. సంతోషకరమైన విషయమేమంటే కమ్యూనిస్టు పార్టీకి నాయకత్వం వహించే పెద్ద నాయకులుకూడా యీ రోజున వయొలెన్సు—హింసాకాండ—పనికిరాదని, దానిని తాముకూడా తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నామని చెప్పినందుకు నాకు చాలా సంతోషంగా వుంది.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—మేము పనికిరాదు అంటున్నాము. వారు అమలు జరుపుతున్నారు. మేము వయొలెన్సు పనికిరాదు. ట్రేడ్ యూని యన్సు దెబ్బతింటాయి అంటున్నాము. కానివారు దానినే అమలు జరుపు తున్నారు.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:—కనీసం సిద్ధాంతమైనా అహింసా సిద్ధాంతం మాది.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—సిద్ధాంతం ఒకటి, చేసేది మరొకటి.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:—సిద్ధాంతంవారు హింసాయొతెన్సు పెట్టుకుని, అమల్లో మాత్రం అహింస అంటున్నారు అట్లా అయినా పర్వాలేదు. అందుకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను. ట్రేడు యూనియనిజం పాలిటిక్సుతో చేయాలని మాకు ఎప్పుడూ లేదు. వారు వచ్చినప్పుడు నేను వెంటనే సంజీవరెడ్డి గారితో చెప్పాను. ఆయనకూడా ఒప్పుకున్నాడు. అప్పుడు ఆయన ఏమన్నాడంటే 'మీరు చెప్పింది ఒప్పుకుంటున్నాను సరే, కాని మమ్మల్ని వారు చావగొడుతూవుంటే దిక్కులేకుండా వున్నదే' అన్నాడు. 'అపదలుచుకుంటే ఎందుకు వారిని అపండి' అనికూడా చెప్పారు. Violence in any form or in any activity is reprehensible and we condemn it unequivocally and I share the views of my friend, Mr. Pillalamarri Venkateswarlu in this respect.

అధ్యక్షా, power cut వల్ల కొన్ని పరిశ్రమలు మూసివేయబడ్డాయి. Standing Committee ఒకటి State level లో ఏర్పాటు చేయబడింది. అందులో కొన్ని సలహాలు మేము యిచ్చాము, థర్మల్‌పవరు, హైడ్రోపవరు లేనప్పుడు చిన్న చిన్న యూనిట్సుగా చిన్న చిన్నవి డీసెల్‌సెట్సు పంపించి ఎట్లానయినా సరే అవి ఆగకుండా చూడాలని వారికి చెప్పాము. ఎలక్ట్రిసిటి బోర్డు చైర్మను నరసింగరావుగారు కూడా వచ్చారు. వారు యీ విషయంలో శ్రద్ధతీసుకుని వీలైనంతవరకు-

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—ఆ విషయంలో 50 పైసలు యూనిటుకు యిస్తేనేగాని నడపమని చెప్పారటగా.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:—50 పైసలు యిస్తేకూడా 'లేదు' అంటున్నారు ఆపరిస్థితికూడా వుంది.

Lay of compensation గురించి మాట్లాడుతూ, ఏ కారణంచేతనైనా సరే వారిని తీసివేస్తే అది ప్రభుత్వం అయినా భరించాలి, లేక యజమానులైనా భరించాలి అన్నారు. ఇప్పుడు as it is గా సగం యజమానులు భరించే పరిస్థితి వుంది. మిగతాది ఎవరికీ భరించడం సాధ్యంకాదు. ఎంప్లాయ్‌మెంటు, అన్ ఎంప్లాయ్‌మెంటు, యిన్సూరెన్సు స్కీము నొకదానిని కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఆలోచిస్తున్నారు. This has added a new dimension to the existing one. That is a very sorry state of affair but all the same it is there. ఇది చాలావరకు వారికి వుపయోగపడుతుందని నేను ఆశిస్తున్నాను. గవర్నమెంటు ఆ 50% భరించడం కష్టం.

మినిమము వేజెస్ గురించి వారు చెప్పారు. అమలు జరపడం లేద న్నారు. లెక్కలు తీసినతర్వాతఅవి ఎంతవరకు అమలు జరుపబడుతున్నవో నేను మనవి చేస్తున్నాను. Exceptional గా ఎక్కడయినా యిటువంటి కేసులున్నాయేమోగాని, జనరల్‌గా లేదు. Exceptional cases విష యంలోకూడా లెక్కలు నేను తెప్పించాను. ఆ పేర్లు చెప్పడానికి కూడా నేను సిద్ధంగా వున్నాను. ఒకటి భజరంగ జూట్ మిల్స్, గుంటూరు. వారు హైకోర్టుకు అప్పీలులో వెళ్ళారు. తక్కిన జూట్ మిల్లులు నెల్లిమర్ల, చిట్టి వలస, యితరులు అంతా దీనిని అమలు జరిపారు. వేజి బోర్డ్సు మాత్రం టెక్స్టయిల్స్, పంచదార, సిమెంటు, జూట్ యీ నాలుగింటిలో వున్నవి. టెక్ స్టయిల్స్ గురించి అందరూ కూడా చేసినట్లుగా వుంది. అలాగే, un-employment report మాత్రం రాలేదు. దీనినిబట్టి చూస్తే The only presumption that we can put is that they have all implemented the Wage Board's recommendations unless they are otherwise.

శ్రీ కె. నాగయ్య:—ఏలూరు జూట్ మిల్లులో వేజిబోర్డు నిర్ణయాలు అమలు జరుపలేదు.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:—అక్కడవుండే కార్మిక సంఘంవారు యజమా నులతో ఒక కాంప్రమైజుకు వచ్చారు. ఆ విషయం నాగయ్యగారికి తెలుసో తెలియదో కాని నాకు వచ్చిన రిపోర్టుబట్టి ఒక అగ్రిమెంటుకు వచ్చారు. ఒప్పుకున్న తరువాత ఇంప్లిమెంటు చెయ్యడంలేదు. చెయ్యించవలసింది అనే కంప్లయింటు లేబరు డిపార్టుమెంటుకు ఇంతవరకు రాలేదు. అయితే వారు కాంప్రమైజ్ అయివుంటారు లేకపోతే నాన్ ఇంప్లిమెంటేషన్ అనే కంప్ల యింట్ లేకుండానే వుంది అనే కంక్లూషన్ తప్ప యింకొకటి తీసుకోడానికి వీలులేదు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—ఈ మధ్య లేబర్ డిపార్టుమెంటుకు ప్రభుత్వం ఒక సర్క్యులర్ పంపించిందట బోనస్ గురించి సమ్మెచేస్తే వెంటనే తీసుకోవద్దు, సుప్రీంకోర్టులో పెండింగుగా వుంది అని. అది నిజమేనా?

శ్రీ బి వి. గురుమూర్తి:—ప్రభుత్వం యేమి వ్రాసింది, యేమి జవాబు యిచ్చారు అనేది ఒకటి. బోనస్ క్వశ్చను అడిగారు, అది చాలకాలం నుంచి తగదాగా వుంటోంది. బోనస్ డెఫర్డు పేమెంటు క్రింద భావించాలి. అది యిచ్చేటట్లుగా వుండాలనే మాట లేబర్ కాన్ఫరెన్సులో చర్చలలో వచ్చింది. ఆర్డినెన్సు వచ్చింది, తరువాత యాక్టు వచ్చింది. యాక్టులో రెండు విషయాలు మాత్రం చాల స్పష్టంగా వున్నాయి. ఫ్యాక్టరీస్ రిజిస్టర్డు అండర్ ది ఫ్యాక్టరీస్ యాక్టు ఒకటి రెండవది 20 మందికంటె యెక్కువ యెంప్లాయిచేసే యెస్టాబ్లిష్‌మెంట్స్, వీటికిమాత్రం తప్పనిసరిగా అప్లయి

అవుతుంది. అమలుకానివి యేమంటే అవి యీరెండు కేటగిరీస్‌లోనురావు గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటులకు వర్తించదనీ అందులో స్పష్టంగా వుంది. నేను స్టాట్యుటరీ ప్రొవిజను చెబుతున్నాను. ఎక్స్ గ్రేషియా పేమెంట్స్ అనేది వేరే విషయం. స్టాట్యుటరీగా వారికి యిచ్చే బాధ్యత ప్రభుత్వ డిపార్టుమెంటులకు లేదు. అయితే 20 పర్సంట్ ఆఫ్ ది గ్రాస్ రెవిన్యూ కనుక కాంపిటీటివ్ ఫీల్డులో వుంటేవారి కార్యక్రమాలవల్ల వచ్చినట్లయితే బోనస్ యాక్టు క్రింద వారు పే చేయుడానికి లయబుల్ అవుతారు. ఆ క్రైటీరియాబట్టి చూస్తే—అర్. టి. సి. కి మంత్రిగారు ఇప్పించలేదు, ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు పొమ్మంటున్నారు, వారు ఆర్థిక మంత్రిగారి దగ్గరకు పొమ్మంటున్నారు. అంటున్నారు. ఆర్. టి. సి. కి సంబంధించినంత వరకు 76 సెప్టెంబరువరకు సబ్‌సిస్టింగ్ అగ్రిమెంటు వుంది. లాంగ్‌టరం అగ్రిమెంటులో యెంటర్ అయినాము యీనాటికికూడా అది ఫుల్ ఫోర్సులో వుంది. అయినా, వారు కోరుతున్నారు. క్రిందటి సంవత్సరం డి. ఎ. క్రింద 14 లక్షలు యివ్వడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం కూడ 18 లక్షలు యివ్వడం జరిగింది. ఇప్పటికికూడ చైర్మన్‌గారు సి. ఇ. ఒ. ను పిలిపించి బోనస్ విషయంలో, డి. ఎ విషయంలో యెంతవరకు ఇవ్వడానికి సాధ్యమవుతుంది, యెట్లా యీ పరిశ్రమ నడుస్తుంది అనే విషయాలన్ని క్షుణ్ణంగా సంప్రదిస్తున్నారు. నెగోషియేషన్స్ జరుగుతున్నాయి. ఇక యెలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వుంది. అందులో కాంపిటీషను అనేమాట లేదు. అది యెలక్ట్రిసిటీ బోర్డు యొక్క సోల్ మానాపలీలో వుంది—జనరేషన్, డిస్ట్రిబ్యూషను అంతాకూడ. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఒకటేవుంది, కాంపిటీషను లేనప్పుడు దానికికూడ వర్తిస్తుంది. మంత్రిగారు ఇప్పించాలంటే—స్టాట్యూట్‌లో వున్నవి యిప్పించడానికి కష్టంగా వుంటే లేనివికూడ ఇప్పించాలని లేకపోతే లేబర్ డిపార్టుమెంటు ఇనెఫెక్టివ్ అంటే, అది పనికి రానిది అంటే ఆ వాదన యెంతవరకు సమంజసమైనది అనేదికూడా ఆలోచించాలి.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—స్టాట్యూట్‌లో వున్నవి యిప్పించడం విషయమే మేము అడుగుతున్నాము. ఉన్నవే చేయలేకపోతున్నారు, ఇక లేనివి తెచ్చిపెట్టగలరని మేము ఆశించడం లేదు.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:—అయితే అర్. టి. సి. లో, యెలక్ట్రిసిటి బోర్డులో యెట్లా యిప్పించమంటారు? 20 పర్సంట్ ఆఫ్ ది గ్రాస్ రెవిన్యూ కాంపిటీటివ్ ఫీల్డులో వస్తేనే యివ్వాలి.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వరులు:—సంజీవయ్యగారు దీనికికూడ వర్తిస్తుందని ఓపెన్‌గా చెప్పారు.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:—సంజీవయ్యగారు చెప్పింది యాక్టు వర్తిస్తుందని కాదు, ఎక్స్‌గ్రేషియా యిస్తేయివ్వవచ్చునని అన్నారు. ఇప్పుడు యాక్టు మన దగ్గర వుంది, చాల సింపుల్ లాంగ్వేజిలో వుంది. ఆక్టుకు సంబంధించి

నంతవరకు నేను మాట్లాడుతున్నాను. డిపార్టుమెంటు చురుకుగా పని చేయ లేదు అనే మాటకూడ వినవచ్చింది షాప్స్ అండ్ యెస్టాబ్లిష్‌మెంట్స్ ఆక్టు మాత్రం సవ్యంగానే జరిగింది. ఒక మంచి ఆక్టు తెచ్చుకున్నామని అవైపు నుంచి, యీవైపునుంచికూడ చెప్పారు. అభినందించారు. అందుకు వారికి నా ధన్యవాదాలు. కొన్ని నివేదికలు లేవనే మాటమాత్రం అన్నారు దానికి జవాబు చెప్పడం సమంజసం అనుకొని చెబుతున్నాను. ప్రైస్ ఇండెక్స్ కమిటి రికమెండేషన్స్ యింతవరకు పబ్లిష్ కాలేదు అన్నారు. దీనికి సంబంధించి ఒక డిఫికల్టి వుంది. కొన్ని రికమెండేషన్సు కాంట్రవర్షియల్‌గా వున్నాయని—అధి పూర్తిగా సెటిల్ అయ్యేవరకు రిపోర్టు పబ్లిష్ చేయకూడదని, అది కాన్ఫిడెన్షియల్ డాక్యుమెంటుగానే ట్రీట్ చేయాలనే అభిప్రాయం వుంది దీనిని సెంట్రల్ టెక్నికల్ అడ్వయిజరీ కమిటీ ఆన్ డ్ స్టాటిస్‌టిక్స్ అఫ్ ప్రైసెస్ అండ్ కాస్ట్ అఫ్ లివింగ్ వారికి రిఫర్ చేశాము. వారు తమ అభిప్రాయాలు తెలియపరచలేదు. వారు తెలియచేసిన తరువాత అ రిపోర్టు ప్రభుత్వ అభిప్రాయంకూడ తప్పకుండా పబ్లిష్ చేస్తా మనిమనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. సంజీవరెడ్డి:—ప్రైస్ ఇండక్సు కమిటీ గురించి—మనం వేయలేదు కాని అహమ్మదాబాదులోను, బొంబాయిలోను కమిటీ వేశారు, వారి ప్రభుత్వం ఒప్పుకొని ఇంప్లిమెంటు చేసింది. అక్కడకూడ కాంట్రవర్సి వచ్చింది. కాని ఆ ప్రభుత్వం యింప్లిమెంటు చేసింది. అక్కడవున్న కాంట్రవర్సియే కదా ఇక్కడకూడ వున్నది. మరి ఇక్కడ యెందుకు చేయలేదు?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:—కాంట్రవర్సి వుండగా కూడ ఇంప్లిమెంటు చేయడం నాకు సమంజసంగా కనుపించలేదు. కాంట్రవర్సీ లేనివి కొన్ని వున్నాయి వున్నవి కొన్ని వున్నాయి సెంటరులో ఆథారిటేటివ్‌గా ఒక కమిటి పనిచేస్తోంది. వారు చేసినతరువాత మేము చేయాలని అనుకున్నాము. ఆదే సరైన నిర్ణయమని నా అభిప్రాయం. కాంట్రాక్టు లేబరు విషయం వుంది. కాంట్రాక్టరు లేబరు కమిటికూడ రికమెండేషన్సు యివ్వడం జరిగింది. కాంట్రాక్టరు లెబరును సంబంధించి సెంట్రల్ బిల్‌కూడ—ఇట్ ఈజ్ ఆన్ ది యానల్స్ అని చెప్పారు. అందులోని ప్రావిజన్సుకూడ గమనించాలని ఉన్న కమిటీవారు స్టేట్ లేబర్ అడ్వయిజరీ సబ్ కమిటీవారు కూడ చెప్పారు. వారు ఎలిసిటింగ్ పబ్లిక్ ఒపినియన్ స్టేజిలో వున్నట్లుగా వుంది. ఆ ఫీచర్సు మొత్తం స్టేటుకు వుంటాయి కాబట్టి యింకా మెరుగు చేయాలనే వుద్దేశంతోనే అది యింకా పూర్తిచేయులేదు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—ఆ రిపోర్టు వచ్చి ఎన్నాళ్ళు అయింది?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:—కొన్ని నెలలు అయింది.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:- సెంట్రల్ బిల్ వస్తే అందులో వుండే మంచిని ఉపయోగించుకోవచ్చు, ఇది మాడిపై చేసుకోవచ్చు కదా.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:- స్టేట్ లేబర్ అడ్వయిజరీ బోర్డు సబ్ కమిటీ వారు కూడ వాటిని ఫాలో చేస్తే బాగుంటుందని చెప్పారు. వేజ బోర్డు బిల్లు గురించి చెప్పారు. లేబరుకు సంబంధించినంతవరకు డిపార్టుమెంటు సంతృప్తికరంగానే పనిచేసింది. ఇక..

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:- మాచర్ల సిమెంట్సు గురించి 62 లో రికగ్నిషనుకు పెట్టుకుంటే 4 సంవత్సరాలు పెట్టి చివరకు కంపెనీ యూని యనువారికి అక్కడ చేయడానికి కారణం ఏమిటి?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:- మాచర్ల సిమెంట్సులో వెరిఫికేషన్ జరిగింది. ఐ. ఎన్. టి. యు. సి. యూనియనుకు మెజారిటీ వచ్చింది.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—62 లో పెట్టిన వెరిఫికేషను 64 వరకు కూడ పెండింగులో పెట్టి 65 లో ఇంటరాగేషను పెట్టి—ఇంతకాలం ఎందుకు పట్టింది?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:—మొదట యెందుకు ఆలశ్యమైనదో కాని నాకు లేటెస్ట్ ఇన్ఫరమేషను తెలుసు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—వారికి సీక్రెట్ బాలెట్ పెట్టడానికి అభ్యంతరం వుందా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:—వారికి ఒకచోట సీక్రెట్ బాలెట్ కావాలి, ఇంకొకచోట ఇంకొకవిధంగా కావాలి.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:- అన్నిచోట్ల secret ballot కు సంజీవ రెడ్డిగారు ఒప్పుకొంటున్నారు, అంతా ఒప్పుకొంటున్నారు.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:- నేను కూడా ఒప్పుకుంటాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:- అయితే పెట్టించండి.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:- దానికి సాధక బాధకాలు ఏమంటే Tripartite conference ఉంది, Standing Labour Conference ఉంది. వారి ప్రతినిధులు అక్కడనే చెప్పి పాస్ చేయిస్తే చాలా సులభంగా అమలు అవుతుందికదా!

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:- మన రాష్ట్రానికి చెప్పండి. మనం అందరము అంగీకరిస్తే-where is the harm? As I said I have absolutely no objection. Ours is integrated with Central Tripartite Conference.

శ్రీ జి. సంజీవరెడ్డి:- Secret ballot కు ఒకటే అభ్యంతరం వుంది. సెంట్రల్ ఆర్గనైజేషన్‌లో మూడు ఆర్గనైజేషన్లు ఒక code of discipline కు commit అయి ఉన్నాము. అందులో మెంబరుగా వున్నంతవరకు దానికి విరుద్ధంగా వ్యవహరించడానికి అవకాశంలేదు. INTUC వారము మేము AITUC వారు మీరు రెజల్యూషన్లు pass చేసి All India bodies కు పంపితే code of discipline ను amend చేసుకుంటే జరుగుతుంది.

Mr. Deputy Speaker:—So it is not so easy.

Sri *B. V. Gurumurthy*:—If all the 3 or 4 Trade Unions accept, I welcome it. I have no objection. నాకు ఏమీ అభ్యంతరము లేదు.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ:- సర్ఫేఖాస్ గురించి చర్చ తీసుకోవాలని అడిగాను.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:- సర్ఫేఖాస్ గురించి చెప్పారు. నేను refer చేశాను. నైజాం నవాబువద్ద పనిచేసేవారు domestic servants, trade union క్రిందకు తీసుకు రావడానికి వీలులేదని తేలినది. లా డిపార్టు మెంటువారు కూడా అదే చెప్పారు. వారికి అప్పుడే చెప్పినాను. అదే విషయం నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. కె ఆర్. శర్మ:- ట్రేడ్ యూనియన్ యాక్టు క్రింద రిజిస్టర్ చేసుకోడానికి అవకాశం లేకపోవచ్చును. ఇతర పద్ధతుల ద్వారానైనా అక్కడ వుండేవారికి ఏదైనా సహాయ సహకారాలు కల్పించడానికి పద్ధతులు ఆలోచించారా?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:- చట్టాలకు సంబంధించినంతవరకు. నేను చెబుతాను. వారు కూడా లాయరు. ఏవిధంగా తీసుకువస్తే వారికి రక్షణ కల్గుతుందో వారే చూడాలి. నేను కూడా డిపార్టుమెంటుకు చెబుతాను. అక్కడ ప్రజలు slaves మాదిరి ఉన్నారన్నారు. అ సబబైన మాటకాదు ఒప్పుకోడానికి వీలులేదు. ఏ provisions పరిస్తాయో చెబితే నేను వెంబడే చేయగలుగుతాను. ప్రస్తుతం ఏ విధంగా రక్షణ కలుగుతుందనేది సమాధానం చెప్పే స్థితిలో లేము. సి. డి. నాయుడుగారు ఒక prophecy ఇచ్చారు. వారు ఇక్కడ లేరు.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు (తవనంపల్లె):-నేను వున్నాను.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:- మీకే జవాబు చెబుతాను. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వములు 18 సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉన్నాయి. వాటి utility రద్దు

అయినదని అన్నారు. ఈ సారి ఎలక్షన్లలో రారని అన్నారు. This is only wishful thinking. It is a pious wish as I said yesterday.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు:- కంసుడు కూడా అట్లాగే అనుకున్నాడు. wishful thinking అని.

Sri B. V. Gurumurti:—The political solidarity was laid firmly and a mighty edifice was built on that by Mr. N. Sanjiva Reddy. It can withstand any storm God willing in 1967 they will see that the Congress will come in a greater majority than it did in 1962. We can predict this easily. Let them not forecast things as they like.

Mr. Deputy Speaker:—Have you come to an end?

Sri B. V. Gurumurti:—All the Trade Union leaders derived benefit out of that. They are hard-working and they are doing their best to the working class. If there is any difficulty it is due to the trouble of the national leaders of the working class. If he wants me to give an answer I am prepared to give it. I wish it should be expunged, i.e., the words "the department is impotent". I can only say that it is potent to deal with the affairs of A.I.T.U.C. or any other organisation.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:- ఏమిటి ఈ శాపనార్థాలు?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:- సంజీవరెడ్డిగారు మంత్రి బాగానే వున్నారు. కాని డిపార్టుమెంటు బాగాలేదని అన్నారు. డిపార్టుమెంటు లేకుండా మంత్రి లేడు, మంత్రి లేకుండా డిపార్టుమెంటు లేదు. అందరు కలసి పని చేయవలసి వస్తుంది. వీలైనంతవరకు కార్మిక ఉద్యమం బలపరచాలని తప్ప మరేమి లేదు. అన్నివిధాలా సహకారం పొందుతూ అందరూ దానిని తిడుతున్నారంటే అది సమంజసం కాదు. I wish that the words "the department is impotent" may be expunged. I again repeat and say that it is potent enough to deal with the affairs of the A. I. T. U. C. or any other organisation.

అందులో సందేహం లేదు. ఈ విధంగానైనా మంచి పరిస్థితులున్నాయి, మొత్తం దేశంలో చూచినా ఇక్కడ వుండే industrial peace మరొకచోట ఎక్కడా లేదంటే 1% credit అయినా డిపార్టుమెంటుకు ఇవ్వకపోవడం uncharitable and unjustified అని మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీ కృష్ణ గారు మాట్లాడుతూ సరియైన పదం వాడలేదు. దానికి సమాధానం చెప్పడం వేరే మంచిది అనుకోను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :- మంచిది అనుకొని చెప్పండి.

Sri B. V. Gurumurthy :— "The department is impotent" అన్నారు. ఆ పదం expunge చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ:- Impotent అనడంలో తప్పులేదు. Where it is not powerful and helpless—అంటే potency లేని స్థలములో impotent అని అంటాము. అందులో ఇబ్బందిలేదు. From that angle it is quite impotent.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:- మీ డిపార్టుమెంటు AITUC ని deal చేయడానికే ఉంది అన్నమాట.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:- ఊరికే తిట్టడమేనా?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:- సంజీవరెడ్డి తిట్టలేదా—Chief Inspector of Factories ఎందుకు వున్నారు, ఏమి చేస్తున్నారు, useless అని అన్నారు. Impotent అనకపోవచ్చు. సంజీవరెడ్డి పేరగ్రాఫులో చెప్పినదానిని శ్రీకృష్ణ ఒక్క మాటలో చెప్పారు చక్కగా summarise చేసి

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి:- Summarise చేయడంలో మాత్రం సమంజసంగా మాట్లాడడానికి వీలులేదా, సభ్యమైన భాష మాట్లాడడానికి వీలు లేదా?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—డిపార్టుమెంటు capitalists ను effective గా deal చేయలేక పోయింది. కాబట్టి it is quite impotent.

శ్రీ. బి. వి. గురుమూర్తి:—సనత్‌నగర్‌లో జె ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ విషయం వచ్చినపుడు ఆపగలిగామా లేదా? మహేంద్రగారి లెక్కలు తీసుకోండి. వెంబడే లొంగదీయాలంటె, వారిచెవులు పిండాలంటె జేబులో నుంచి తీసుకోవాలంటె, సాధ్యంకాక పోవచ్చును. effective గా constitutional గా ఎంతవరకు చేయగలమో తప్పకుండా చేస్తున్నాము. ఏ ములాజలేకుండాచేస్తున్నాము. ఎంత పెద్ద industrialist అయినా ఈ ప్రభుత్వం నుండిఒక్కటైనా తన యిష్టంవచ్చి తీసుకోవెళ్లడానికి వీలులేదని ఘంటాపథంగా చెపుతున్నాను.

శ్రీ. పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—వారి డిపార్టుమెంటును justify చేసుకోవడానికి నాకేమిఅభ్యంతరంలేదు. పెద్దకోపంవచ్చినట్లు నటించవద్దు, impotent అన్నా ఏమీ అన్నా అన్నీ మాటలే అంతా పార్లమెంటరీ భాషే హరిశ్చంద్ర ప్రసాద్ విషయాలు, చల్లపల్లిరాజు విషయాలు రామకృష్ణ విషయాలు, జ్యూట్‌మిల్సుకు సంబంధించిన విషయాలు—వీటన్నింటిలోను impotent.

శ్రీ. బి. వి. గురుమూర్తి: ఒక్క solitary case లోకూడా యజమానులు ఇచ్చారని రుజువుచేయడానికి లేదు అని చెబుతున్నాను. Arbitration కు ప్రయత్నం చేసినాము. అయినా ప్రయోజనం లేనపుడు constitutional method under the grievances proceedure we have got. We cannot force anybody physically. Where conciliation has failed. I have never exhausted all the resources. I can say this with a sense of responsibility and a sense of authority.

శ్రీ. పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—తమకు లేబరుమీద అభిమానంవుంటే మినిస్టర్‌గారిమీద అభిమానం లేకపోయినా, we must give him full time.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్:—1·30 గంటల తరువాత ఇవ్వడానికి లేదే? 1·15 తరువాతనే close చేయాలి.

శ్రీ. బి. వి. గురుమూర్తి:—opposition leader గారికే అంత అభిమానం ఉండగా తమకు ఉండకపోవడం ఉండదు. R. T. C. చాలా సంతృప్తికరంగా పనిచేస్తుంది. మొదటి సంవత్సరం కంటే ఈ సంవత్సరం

చాలా మెరుగ్గాఉంది. ఏరూపంగాచూచినా, ఏ విషయాలు చూచినా vehicles prosition చూస్తే 317 క్రొత్త vehicles వేసారు. 4·17 లక్షలు లాభాలు సంపాదించడం జరిగింది. దానిని బాగుచేయడానికి depot level లో maintenance ఇవ్వడం జరిగింది. 12½% spares ఇవ్వడం జరిగింది Tool kits drivers కు బాగుచేయడానికి ఇవ్వడం జరిగింది. విజయవాడ హైదరాబాదులలో work-shops కు చాలా equipment ఇచ్చి efficiency తీసుకురావడం జరిగింది. Tyre retreading factory ఇవ్వడం జరిగింది. Spares కొరకు Bombay కు ఒక liaison officer ను పంపి తెప్పించడానికి ఏర్పాట్లు చేయడం జరిగింది మరి supervisory staff కి ట్రయినింగు యివ్వడానికి ఏర్పాటు జరిగింది. మనిషికి ట్రెయినింగు వెహికల్స్‌కి mainterance, replacement అపన్ని సరిగా చేసినందువల్ల రిజల్టు కేవలం నష్టంకాదని లాభసాటిగా ఉందని ఆరు కోట్ల పైగా internal resources flow back చేసినారు. Financial position sound గా ఉంది. దానిని ఎవరుకూడా నిరాకరించడానికి వీలులేదు. చాలా సంతృప్తికరంగా నడుస్తున్నాయి. Amenities యివ్వాలన్నారు. మొత్తం లిస్టువుంది. అధ్యక్షా. పోయిన సంవత్సరం నరసారెడ్డిగారు చెప్పారు. తెలంగాణాలో కావలసిన amenities యివ్వలేదని చేప్పారు. Betterment fund నుంచి 33 లక్షల చిల్లర ప్రభుత్వం వాపసుయిచ్చింది. Stages లో యిక్కడనే ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. Betterment funds 12½% కేటాయిస్తున్నారు. అదిలేనప్పుడు capital నుంచి ఖర్చుపెట్టి amenities ప్రజలకు యివ్వడానికి ప్రయత్నాలు చేసినారు. ప్రజలకు సౌకర్యం ఎక్కువచేయడం జరిగింది. ప్రయాణికులకు సవుకర్యంఎక్కువ చేయడం shelters, stands యివవ్వికూడా మొదటికంటె ఎక్కువ సంఖ్యలో రాష్ట్రంఅంతా చేయడం జరిగంది. ఆదాయం రూపేణాకూడా ఇది లాభసాటిగావుంది, ఎట్లా చూసినాimprovementకి scope లేదనిఅనను. Efficient, econoimcal adequate and co-ordinated system of transport యివ్వాలని R. T. C. యొక్క లక్ష్యము. అది యివ్వడానికి ఉండి. లక్ష్యము ఒకేసారి సాధించడానికి వీలులేదు. మైలురాయి మాత్రం ఒకటి తరువాత ఒకటి పోతుంది.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు.—టూరిజము ఓపేన్ చేస్తున్నారు. దానికి వేరే డిపార్టుమెంటు ఎందుకు? ఉన్నాదానికే attach చేస్తే పోతుంది

మంత్రి గారు చెప్పినటువంటి ... We are in the process of rectifying mistakes అన్నారు. మళ్ళీ యింకొక coach ఎందుకు? ఎక్కువ ఖర్చు ... లాభం లేదు. Mismange అవుతున్నాయి.

శ్రీ టి. ఎ. గురుమూర్తి:— టూరిస్టు సంగతి చెప్పారు. హైదరాబాదులో టాక్సీలు లేవని మరొకరు టాక్సీలు పెట్టారు. Long distance routes వారికి యింటికి ... వదిలి పెట్టడానికి ఉద్దేశించినారు. Tourist Department luxury అన్నారు. అధ్యక్షా luxury అంటే ఒక వైపు B. O. A. C. Planes ఉన్నాయి. కేవలిల్లి ప్లేన్సు వున్నాయి ఎద్దు బళ్ళున్నాయి. ఎద్దుబళ్ళు పోయేవరకు ఎయిరోప్లేనులో పోకూడదనం న్యాయంకాదు. All round progess ఆలోచించి సమగ్రమైన picture దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎక్కడ వీలుంటే అక్కడ tourist facility యివ్వ యివ్వకూడ దంటె సమంజసము కాదు. అయినా వారు ఒక విషయం చెప్పారు. Overhead charges పెరుగుతున్నాయని జాగ్రతగా చూడాలని అన్నారు. నేనుకూడా ఆ అభిప్రాయంతో ఏకీభవిస్తున్నాను. R. T. C. వారు ఉన్నారు. Note చేసుకొంటున్నారు. దుబారా ఖర్చులు పెట్టాలని కాదు overhead charges పెంచాలని నష్ట పరచాలని ఇండస్ట్రీ చెడపాలనీ ఎవరికీ లేదు. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన సలహాలన్నీ కూడ note చేసుకున్నాము. వాటికి సమాధానం టైములేనందు వల్ల యివ్వలేదు కాని note చేసుకో లేదని కాదు. సలహాలు సమగ్రంగా ఆలోచించి వీలయినంత వరకు సంతృప్తి కరంగా R. T. C. ని మెరుగు పరచి నడిపించే ప్రయత్నం చేస్తారు. ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశ్యం అది అని మనవి చెస్తూ విరమిస్తున్నాను.

DEMAND NO. XXVI—LABOUR AND EMPLOYMENT—RS. 1,31,71,000

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 1,31,71,000 for Labour and Employment by Rs. 100.

to discuss the failure of the Government to take a decision to pay bonus in all Government quasi Government and public sector undertakings.

The motion was declared negatived.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu pressed for a division.

The House divided thus. Ayes. 14; Nocs. 65.

The cut motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 1,31,71,000 for Labour and Employment by Rs. 100.

failure of the Government to revise minimum wages fixed in industries from year back.'

The cut motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 1-31,71,000 for Labour and Employment by Rs. 100.

గుంటూరు జిల్లా గుంటూరు నుంచి గార్లపాడు దాక పొపు సిటీ బస్సును గుంటూరు నుంచి పుల్లడి గుంట దాక మాత్రమే పోవుటకు ఏర్పాటుచేసి ఆ పైకి వెళ్ళుటకు పర్మిట్ యివ్వకుండా ఆటంకాలు కలిగేస్తున్న ఆర్. డి. ఓ. చర్యను గర్హిస్తూ.

The cut motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker:—

To reduce the allotment of Rs. 1,31,71,000 for Labour and Employment by Rs. 100.

for not having rural employment exchanges.

To reduce the allotment of Rs. 1,31,71,000 for Labour and Employment by Rs. 100.

for not arranging to appoint Labour Officers in all industrial concerns having more than 500 labourers.

The cut motions were negatived.

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 1,31,71,000 for Labour and Employment by Rs. 100.

To jointly bring out the increasing unemployment in both urban and rural areas in the State and the failure of the Government to appreciate the problem.

The cut motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 1,31,71,000 for Labour and Employment by Rs. 100.

కార్మిక సంఘాల రిజిస్ట్రేషను గురించి సంవత్సరాల తరబడి అప్లికేషన్సు పెండింగులో వుండటం గురించి చర్చించుటకుగాను—

To reduce the allotment of Rs. 1,31,71,000 for Labour and Employment by Rs. 100.

రైలు సౌకర్యాలు లేని నల్గొండ జిల్లాకు ఇతర జిల్లా కేంద్రాలలో వ్యాపార పట్టణాలలో బస్సు రూట్సు పెంచక పోవటం గురించి చర్చించుటకుగాను—

To reduce the allotment of Rs. 1,31,71,000 for Labour and Employment by Rs. 100

హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు మధ్య సనత్‌నగర్ మరియు ఇండిస్ట్రియల్ ఏరియా మధ్య బస్సుల సంఖ్య పెంచక ప్రయాణీకులు ఇబ్బందులకు గురిచేయు పద్ధతిని చర్చించుటకు గాను-

To reduce the allotment of Rs. 1,31,71,000 for Labour and Employment by Rs. 100

సూర్యాపేటలో బస్సుడిపో తెరచుటలో అవలంబిస్తున్న నిర్లక్ష్యం గురించి చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 1,31,71,000 for Labour and Employment by Rs. 100

సూర్యాపేటలో రీజినల్ వర్క్‌షాపు తెరవటం ద్వారా చుట్టు ప్రక్కన ఉన్న ఆర్. టి. సి. బస్సుల రిపేరింగు పనులు సులభం చేయకపోవడం గురించి చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 1,31,71,000 for Labour and Employment by Rs. 100.

నల్లగొండ జిల్లాలోని నార్కట్టుపల్లి, దేవరకొండ డిపోలనుండి దూర ప్రాంతంలో సంబంధాలు పెంచుటకు లాంగ్ రూట్ బస్సులు నడిపించుటకు వీలగు కొత్త బస్సుల సప్లయి చేయక పోవడం గురించి చర్చించుటకు గాను.

The cut motions were negatived.

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 1,31,71,000 for Labour and Employment by Rs. 100.

నిర్ణయింప బడిన కనీస వేతనాలను తాజా పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మార్పు చేయనందుకూ, దుకాణాల చట్టాన్ని అమలు చేయడానికి తగినంత సిబ్బందిని ఏర్పర్చనందుకూ.

The cut motion was negatived.

DEMAND No XLVI—CAPITAL OUTLAY ON INDUSTRIAL DEVELOPMENT—RS. 60,00,000.

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 60,00,000 for Capital outlay on Industrial Development by Rs. 100.

to criticise the way of working of the R.T.C. in the State causing inconvenience to the passengers, hardship to the workers.

The cut motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 16,95,000 under Demand No. III—Taxes on Vehicles".

The motion was adopted.

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,31,71,000 under Demand No. XXVI—Labour and Employment".

The motion was adopted.

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 60,00,000 for Road Transport Corporation in Demand No. XLVI—Capital Outlay on Industrial Development."

The motion was adopted.

The House then adjourned till Half-Past Eight of the clock on Saturday, the 19th March 1966.